

MERKUR

SVETILA
SIJAJ
HRASTNIK

30%

POPUSTA

stran 2

Bodo učitelji brez plač?

stran 3

Castni vojni znak
Romanu Marguču

stran 13

Voda
smrdela
po mrhovini

ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJSKA BANKA

FORMULA



Na Glasovi preji je Viktor Žakelj spraševal dr. Dimitrija Rupla

Država jamči preživetje naroda

"Jaz sebe skušam označiti kot nekoga, ki je za nekaj in ne proti nečemu. Predvsem danes, ko ustvarjamo slovensko državo, je zelo važno zbirati ljudi, ki za nekaj so," je odgovoril dr. Rupel na Žakljevo oceno, da je gost Glasove preje večplastna osebnost, ki je v načelu vedno proti nekemu običnemu toku, proti vsemu, kar nosi oznako "uradno".

Kranj, 25. oktobra - Čeprav je bil za dr. Dimitrijem Ruplom, profesorjem, slovenskim zunanjim ministrom in intelektualcem, ki že od konca šestdesetih let kritično sodeluje v slovenski politični javnosti in je



Hotavlje, 28. oktobra - Minulo nedeljo je bila v Poljski dolini zanimiva športna prireditev, ki so jo prizadevali domači organizatorji, z Lojzeto Oblakom in Urošem Ovsenikom na čelu, poimenovali pentatlon za pokal Marmorja. Prireditev je bila ena prvih podobnih pri nas - tekmovalci pa so se pomerili v cestnem kolesarstvu, veslanju, gorskem teku in gorskem kolesarstvu. Zaradi vetra je peta panoga, polet z jadralnim padalom, odpadla. Na tekmovalcu se je zbrala vrsta naših reprezentantov v različnih športnih panogah, ki so tekmovali v skupinah z rekreativci. Gorski tekači, ki so tekli od Hotavlj do Blegoša, so štafetno palico prejeli od gorskih kolesarjev pred zadružnim domom na Hotavljah. Več o prireditvi na športni strani. Foto: S. Strojnik

pisec 20 knjig, kot ga je označil voditelj Glasove preje Viktor Žakelj, naporen dan sodelovanja na mirovni konferenci v Haagu, je deloval dinamično, na trenutke ostro, jasno in tudi pikro. Ta hip skušam biti predvsem ustrezen zunanjim ministrom, je dejal. In sem tudi vesel, da lahko to delam. To stvar se leto in pol resno grem in žal moram tisti predal, ki se mu reče literatura, esejistika in profesura, zapreti. To se žal godi tudi drugim slovenskim intelektualcem, ki so se predali političnemu kolesju. Nad sto let trajajočega spora med kulturo in politiko zdaj sicer ni, vendar sta kultura in univerza zaradi tega ogromno izgubili. Slovenski intelektualci je danes politično veliko bolj razgledani in mora sprejemati tudi politično odgovornost, kar mu prej ni bilo naloženo. Vendar smo pred resnimi premisleki o delitvi dela v slovenski družbi in o razsipanju

slovenskih nacionalnih sil. Slovenci moramo zgraditi državo, ki bo varovala narod. Ljudje želijo predvsem normalno in svobodno živeti in to lahko dosežemo samo v lastni državi. Vsi narodi, ki imajo državo, so ponosni na svoj narod. Njegova nova stranka, Demokratična stranka Slovenije, ne bo slepo poslušna Demosu, ampak bo ohranila svojo identiteto. Mi nočemo biti strojček za potrjevanje sklepov nekega Demosovega cekaja. Mi smo stranka, ki sedaj nekaj velja, ki je jeziček na tehtnici. Zato bo moral Demos krepko premisliti, kako bo ravnal z nami. Z novim položajem smo dobili tudi izsiljevalni potencial, je dejal o razkolu v Slovenski demokratični zvezi gost Glasove preje. O čem sta se pogovarjala dr. Dimitrij Rupel in Viktor Žakelj preberite v četrtkovem Gorenjskem glasu na Odprtih straneh. ● J. Košnjek, slika G. Šinik

V soboto nas je zapustil zadnji jugoslovanski vojak

Svobodni in varni

Državljeni Slovenije, Republika Slovenija je zdaj svobodna, je v soboto nekaj po enajsti uri sporočil v Koprniku Milan Kučan. Slovenija je danes postala varna, je povedal Janez Janša, Igor Bavčar pa je zaželel, da svoje samostojnosti ne bi nikdar več branili z orožjem.

Kranj, 29. oktobra - Celotni slovenski politični vrh, predstavniki vseh struktur slovenske vojske in milice ter številni prebivalci obale so v soboto dopoldne počastili trenutek, ko je slovensko ozemlje zapustil zadnji vojak jugoslovanske armade. Slavnostni govorniki, predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan, ministri za obrambo in notranje zadeve Janez Janša in Igor Bavčar ter koprski župan Aurelio Juri so z izbranimi besedami označili ta zgodovinski trenutek. Svobodni smo in varni, imamo vse pogoje za mednarodno priznanje, prav tako pa prihaja čas, da se lahko obrnemo k reševanju gospodarskih in socialnih vprašanj. Obenem pa Slovenija zahteva, da se zbudi demokratična vest Evrope in zaustavi vojno na Hrvaškem.

Srečanje v Koprniku so izkoristili predstavniki slovenske oblasti tudi za srečanje s predstavniki italijanske in madžarske skupnosti v Sloveniji in s predstavniki Slovencev v Italiji. S predstavniki Slovencev v Italiji pa se je isti dan pogovarjal tudi italijanski zunanji minister De Michelis. ● J. Košnjek

Slovenci v Beogradu tujci

Zadnji zvezni vojak je odkorl iz Slovenije, kar je za slovensko državnost izjemno pomemben dogodek. Vendar pa vojne s tem nikakor še ni konec, v mislih imamo seveda gospodarsko, ki se vse bolj razplameneva. Od tega, kako grde oblike bo dobila, bo odvisno, kakšna bo meja na Kolpi.

Cariniki so zdaj tam presneto sitni, na Hrvaško te spustijo s 5.000 dinarji v žepu. Še bolj sitni so za Slovence, ki pripotujejo v Beograd, saj imaš lahko v denarnici le 1.200 dinarjev in niti pare več. S tolarji pa tam tako ali tako ne moreš nič plačati. Preostanejo torej marke in Slovenci smo potemtakem v svoji bivši prestolnici res postali tujci, kar se že pozna tudi pri hotelskih računih.

Vse to so seveda le zunanji izrazi gospodarske vojne, prave fronte, kjer so žrtve velike, so odprte med državnimi organi in institucijami ter bankami, boji pa se hočeš nočeš vse bolj prenašajo v poslovni svet. Nobena skrivnost ni, da je pretiranje plačilnega prometa z drugimi republikami zelo prizadelo slovensko gospodarstvo, saj izgublja četrtno svojega trga, ki ga v kratkem času ne more nadomestiti, posredno pa vpliva tudi na zmanjšanje izvoza, saj so mnoga slovenska podjetja tam imela kooperante ali kupovala surovine.

Veliko manjši udarec je ukrep NBJ o blokadi deviz slovenskih bank v tujini, ki je težko uresničljiv, vendar ga ne gre podcenjevati, saj so, denimo, italijanske banke že postale zelo previdne, začasno so ustavile posle z jugoslovanskimi bankami, k čemur jih je seveda spodbudila tudi odločitev NBJ, da v tujini ne bo več odkupovala dinarjev, kar je njena prvobitna naloga. Tudi začetno navdušenje nad tolarjem pri sosedih je že splahnelo, v Italiji in Avstriji je njegova vrednost že padla, menjava pa je omejena. Je k temu prispeval tudi poskus hrvaškega vdora v slovenski denarni sistem in prostodušna napoved, da bo tolar propadel v šestih mesecih?

Z mednarodnim priznanjem Slovenije bo marsikateri problem rešen, nikakor pa ne bo končana gospodarska vojna, če bodo naši bratje tako hoteli, saj vseh njihovih potez nikakor ne moremo opravičiti s težavami, ki jim jih je povzročila uvedba tolarja. Ironično bi nemara celo lahko rekli, da so pri tem še najbolj odkriti Srbi, ki naravnost pravijo, da bo gospodarska vojna trajala, dokler ne bo političnih odločitev in je zato trenutno daleč najbolj trd sogovornik. Na Balkanu se stvari včasih po svoje zasujejo, iz enega v drugo nasprotje, morda bodo pa kmalu dober gospodarski partner, dobri poslovneži tudi takšne možnosti ne zavračajo. ● M. Volčjak



Grobje - S koncertom Komornega orkestra RTV Slovenija Camerata Labacensis pod vodstvom dirigenta Marka Letonje se je v grobeljski cerkvi pri Domžalah končal letošnji jubilejni festival komorne glasbe Koncerti Grobje. Na sliki: v Vivaldijevem koncertu je kot solistka na oboi nastopila mlada Tanja Petrej, študentka ljubljanske akademije za glasbo in članica svetovnega mladinskega orkestra. - L.M. - Foto: Aleš Gorišek

Prazniki po novem

Slovenska skupščina naj bi 21. novembra sprejela Zakon o praznikih in dela prostih dneh, ki, kot že naslov pove, določa praznike, s katerimi se obeležujejo dogodki, povezani z zgodovino naroda in države, kulturo in tradicijo, kot dela prosti dnevi pa so opredeljeni verski prazniki. Predlog zakona, ki ga je pretekli teden sprejela slovenska vlada, določa kot praznike: 1. in 2. januar (Novo leto), 8. februar (Prešernov dan - slovenski kulturni praznik), 27. april (Dan ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda), 1. in 2. maj (Praznik dela), 25. junij (Dan državnosti), 1. november (Dan spomina na mrtve) in 26. december (Dan opredelitve slovenskega naroda za samostojno in neodvisno državo). Dela prosti dnevi pa bodo poleg navedenih praznikov še: velikonočna nedelja in ponedeljek (Velika noč), binkoštna nedelja (Binkošti), 15. avgust (Marijino vnebovzetje) in 25. december (Božič). Od skupno 14 praznikov sta dva že na nedeljo, če pa kateri izmed ostalih pade na delni prost dan, se po predlogu zakona ne bo prenašal na delovnik. ● Š. Z.

Dva koncerta za begunce

Ljubljana, 25. oktobra - Rdeči križ Slovenije je konec tedna v Sloveniji naštel že 22.696 beguncev s sosednje Hrvaške, kar za državo pomeni že precejšnje materialno breme. V gorenjskih občinah je okoli dva tisoč beguncev, pretežno nastanjenih pri družinah svojih znancev, prijateljev in solidarnih ljudi, veliko pa jih imajo tudi v občinskih nastanitvenih centrih. V jeseniški občini je po uradnih podatkih 506 beguncev, v kranjski 571, v radovljški 499, v Škofji Loki 266 in v Trzinu 92. Nekateri so se že vrnil, vendar še vedno prihajajo novi, kajti začasno podpisane miru na Hrvaškem zaupa vse manj ljudi.

Rdeči križ in Karitas skušata beguncem čim bolj olajšati življenje v pregramstvu, prav tako solidarna pomoč številnih ljudi, tudi na Gorenjskem. Minuli četrtek sta bila na Gorenjskem spet dva koncerta, katerih izkupiček sta organizatorja namenila za begunce. Na Primorskem so prisluhnili rockerjem, na Bledu pa so v Festivalni dvorani priredili komorni koncert za mir. ● D. Z.

SAVO KRAJ

AVTOMOBILSKE PREPROGE

Avto je predrag, da bi ga zamenjali!

I Z SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Jutri zasedata družbenopolitični zbor in zbor združenega dela

Seje v stilu nadaljevanj

Družbenopolitični zbor slovenske skupščine ima še posebej težave z dnevnim redom, saj nikakor ne more priti do konca in zato so njegove seje že podobne nadaljevanjam. Jutri bo spet zasedal, prav tako pa tudi zbor združenega dela, medtem ko ima zbor občin "prosto".

Ljubljana, 29. oktobra - Družbenopolitični zbor, ki je moral že nekajkrat prekiniti zasedanje zaradi nesklepnosti v popoldanskem urah, bo začel sejo jutri ob 10. uri. Nadaljeval bo razpravo o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, v zalogi pa ima še nekaj zadev starejšega datuma: obravnavo pred-

loga za izdajo zakona o varstvu okolja, predlog dopolnjenega zakona o državljanstvu, soglasje za izdajo soglasja k gradnji kapelice na Kredarici, problematiko begunccev s Hrvaške in predlog dopolnjenega zakona o povračilu škode, povzročene z agresijo na Slovenijo. Zbor čaka tudi usklajevanje z drugima dvema zboro-

ma. Gre za zakon o denacionalizaciji, predlog zakona o zadru-gah, za predlog zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, za predlog zakona o Agenciji za privatizacijo in o Skladu republike Slovenije za razvoj.

Jutri ob 10. uri bo začel s sejo tudi zbor združenega dela republike skupščine. Razpravljal bo o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, kot edini zbor pa je uvrstil na dnevni red osnutek zakona o gozdovih.

Pri sprejemanju lastninske zakonodaje je v slovenski skupščini še vedno zastoj. Nesoglasje med vlado in zborom združenega dela

glede tega problema še ni razčiščen, tudi po preteklem četrtiku ne, ko je bil gost zasedanja zbora združenega dela predsednik slovenske vlade Lojze Peterle. Obe strani sta ena drugi pojasnili svoja stališča. Zbor združenega dela vztraja pri ugotovitvi, da cilj nove lastninske zakonodaje ni večja ekonomska učinkovitost, ampak zgolj prerazporeditev ekonomske in politične moči. Predsednik vlade pa je poslancem tega zbora dejal, da se kraja družbene lastnine še vedno nadaljuje, in da upa, da na seznamu tistih, ki zlorablajo sedanje zakonske nedorečenosti, ne bo imen poslancev tega zbora. Zbor občin pa je pretekli teden zahteval sklic skupne seje vseh zborov, na kateri bi odločali o usodi lastninske zakonodaje, vendar je zbor združenega dela to pobudo zavrnil in zagrozil, da se poslanci tega zbora zasedanja ne bodo udeležili.

Edini zakon, ki je bil pretekli teden v skupščini sprejet, je bil dopolnjen zakon o upravnih taksah. Tako so lahko občinski upravni organi že včeraj začeli sprejemati vloge za nove slovenske potne liste. ● J. Košnjek

Poslanci sprašujejo in predlagajo

Tudi na zadnjih sejah skupščine je bilo zastavljenih nekaj poslanskih vprašanj in predlaganih nekaj pobud. Poslanci Ivo Daneu, Ivan Vodopivec in Viktor Zakelj so vprašali, kako je bilo potrošenih 35.426.000 dinarjev, namenjenih za turistično promocijo Slovenije. Dr. Lev Kreft je vladni in ministrstvu za notranje zadeve predlagal nižjo ceno za nov slovenski potni list obenem pa je vprašal, ali je v visoki ceni 1200 tolarjev upoštevan tudi davek na osamosvojitve. Zanimajo ga tudi, kakšno politiko bo vodila vlada pri zamenjavi drugih osebnih dokumentov. Liberalnodemokratska stranka je predlagala, naj Slovenija uredi vprašanje političnega azila, saj k nam ne prihajajo samo begunci, ampak tudi ljudje, ki beže iz političnih razlogov ali zato, ker nečijo pod orožje. Vlada naj zato čim prej pripravi zakon o političnem azilu. Franc Potočnik je vprašal, zakaj namena vlada samo 200 milijonov tolarjev za razvoj demografsko ogroženih področij. To je štirikrat manj, kot je bilo predvideno. Aleksander Pretnar pa predlaga sprožitve postopka, da bi mednarodno sodišče v Haagu ugotavljalo vojne zločine, storjene na Hrvaškem. Pobuda je bila posredovana izvršnemu svetu.

Kasarne tu nočemo

Na 16. skupni seji družbenopolitičnega zbora, zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Škofja Loka, dne 21. oktobra 1991 so delegatke in delegati soglasno sprejeli naslednjo izjavo:

"Veseli smo, da v našem mestu ni več osovražene Jugoslovanske armade, da slovenska zastava ponovno vira v loški kasarni. Vendar vojaški objekti mesta ne sodijo, še posebej ne v tisočletna mesta, kot je Škofja Loka. Kasarne motijo normalen ritem življenja tudi v obdobju, ko ni slutiti vojne nevarnosti. Dokazov o grozotah, ki jih je v času vojne deležilo sosedstvo vojaških objektov, je v zadnjem času nedaleč od nas preveč. Vojna za Slovenijo je v Škofji Loki zahtevala eno smrtno žrtev. Če bodo za svobodo Slovenije tudi v prihodnje padale žrtve, naj ne bodo nepotrebne. Nočemo, da bi sredi Škofje Loke na njene prebivalke in prebivalce še naprej prežala latentna nevarnost. Zato zahtevamo, da se prostori, ki ga zaseda kasarna, spremenijo namembnost iz vojaške v tako, ki bo v zadovoljstvo in korist Škofji Loki in njenemu prebivalstvu. Kasarne tu nočemo."

Predsednik občinske skupščine
Peter Hawlina

Skupščina o občinskem prazniku

Bo radovljjska občina praznovala 11. decembra?

Radovljica, 25. oktobra - Zbori radovljjske občinske skupščine bodo na zasedanju 5. novembra odločali tudi o tem, kdaj naj bi v občini praznovali občinski praznik: ali tako kot doslej, 5. avgusta, na dan, ko je bil na Vodiški planini 1941. leta ustanovljen Canarjev bataljon, ali 11. decembra, ko je obletnica rojstva Antona Tomaža Linhartarja. Poslanci vseh treh zborov bodo tokrat glasovali le o drugem predlogu in če ga bodo sprejeli z večino, bo občinski praznik 11. decembra, sicer bo še naprej 5. avgusta. Ker gre za pomembno spremembo statuta radovljjske občine, bo statutarni sklep sprejet le, če bosta zanj glasovali več kot dve tretjini poslancev.

O tem, kdaj naj bi bil občinski praznik, je skupščinska komisija za protokolarne zadeve razpisala javni natečaj, na katerega je do roka prispelo sedem predlogov. Socialistična stranka, stranka demokratične prenovе in zveza borcev predlagajo, da bi občina še naprej praznovala 5. avgusta, Demosove stranke in nekateri posamezniki (Janez Resman, Janez Globočnik) se zavzemajo za 11. december, Alojz Nečimer z Bleda pa je predlagal, da bi praznik posvetili Antonu Tomažu Linhartu ali dr. Josipu Plemlju. ● C. Z.

Proti (preveč) podjetnim funkcionarjem

Ljubljana, 28. oktobra - Vlada v senci (pri Stranki demokratične prenovе) in predstavnik Socialistične stranke Slovenije in Liberalno demokratske stranke, so na tiskovni konferenci konec preteklega tedna objavili namero, da v Skupščini Republike Slovenije zahtevajo spremeno zakona, ki bo urejal nezdružljivost javnih funkcij z aktivnim lastništvom zasebnih podjetij. Kot je povedal Emil Milan Pintar, imamo med ministri in njihovimi pomočniki kar devet podjetnikov in skrajni čas je, da se možnost zlorab na funkcijah prepreči. Vse demokratične države imajo to področje posebej urejeno, pri čemer prednostno funkcije pri vsakem preverju premoženjsko stanje in podjetniško lastnino ter preprečujejo možnost zlorab vpliva, zvez in informacij funkcionarjev. Zakon bi moral upoštevati mnoge funkcije (tudi v SDK, Narodni banki itd.), dosedanje pobude in zahtevki pa niso bili uspešni. Mnoga znamenja kažejo, da prihaja do zlorab - omenjena sta bila minister za trgovino Maks Bastel in predsednik skupščinske zakonodajne komisije Anton Tomazič - še več pa ni dovolj. Po nekaterih informacijah je bil predpis, ki bi urejal to področje v ministrstvu za zakonodajo, že pripravljen, vendar je bilo predlagateljstvo zakona, na zahtevek nekaterih prizadetih v vladi, preneseno in blokirano v ministrstvu za pravosodje. Po mnenju Milana Setinca, bi moral biti zakon tudi v interesu funkcionarjev, saj jih lahko zaščiti pred zlonamernimi govoricami in lastno skušnjo. Podjetniki so pripravili predlog za izdajo zakona s tezami, predlagajo pa tudi imenovanje skupščinske komisije, ki naj raziše vsa mnoga tumačenja, ki se pojavljajo v javnosti. ● S. Z.

Loška klavnica mora do 1996. leta iz mesta

Selitev na Trato?

Škofja Loka, 28. oktobra - Če naj se klavnica do 1996. leta zares umakne iz starega dela Škofje Loke, kot je bilo ob soglasju za obnovo na sedanji lokaciji lani dogovorjeno med njo ter občinsko upravo in krajinami na drugi strani, ji mora občina v treh letih preskrbeti nov prostor. Izvršni svet je sredi junija obravnaval več možnih lokacij, v "ožji izbor" je tedaj uvrstil lokacijo na Trati in v Formah, strokovnjakom pa naročil, naj obe še enkrat preverijo po ekonomski in ekološki plati.

Primerjalna analiza je pokazala, da je za prestavitev klavnice primernejša lokacija na Trati kot v Formah. Lokacija na Trati je v območju industrijske cone, kjer omogoča racionalno izrabo še prostih površin in že zgrajene komunalne in energetske infrastrukture. Rešiti je treba le vprašanje izvenmestnega križanja ceste od Kidričeve ceste proti delu industrijske cone in naselju Trata.

Lokacija na Trati je za okrog polovico cenejša kot v Formah zaradi komunalne opreme, saj je že omogočeno dvostransko napajanje z vodo, priključitev na kanalizacijsko omrežje, povezano s čistilno napravo, dvojni način napajanja z električno energijo, telefon, dana je tudi možnost priključitve na plinovod. Vplivi obratovanja klavnice na okolje, zlasti na onesnaženost zraka, bi bili zaradi uporabe plina malenkostni, povečala bi se le ogroženost podtalnice, ki pa se z ustreznimi kvalitetskimi gradbenimi rešitvami lahko zmanjša. Lokacija na Trati je ugodnejša tudi z zemljiško-lastniškega vidika, saj je zemljišče v lasti Mercatorja-Mesoizdelki, ki ima na Trati že hladilnico mesa.

Za preselitev klavnice na Trato se je na osnovi primerjalne analize pred dnevi ogled tudi občinski izvršni svet. Strokovne službe morajo najkasneje v treh letih omogočiti Mercatorju-Mesoizdelki gradnjo klavnice na novi lokaciji. Kot je bilo razbrati iz razprave, bo najtrši oreh (spet) usklajevanje s krajevno skupnostjo Trata, ki se otepa vseh novih možnih onesnaževalcev okolja. Njen najtrdnjejši protiprimer argument bo v tem primeru gotovo varstvo podtalne pitne vode. ● H. Jelovčan

STRANKARSKKE NOVICE

Kapitalizem naj omeji socialna pomoč

Stražišče, 24. oktobra - Slovenski krščanski demokrati in socialni program, se je glasil naslov predavanja Vladimirja Mohoriča, predsednika Izvršnega sveta občine Kranj in predsednika občinskega odbora SKD, na srečanju članov in simpatizerjev te stranke v Stražišču. Šmartinski pevski zbor, je večer, ki se ga je udeležilo okrog 60 poslancev, začel z Zdravljico, nastopil pa je tudi Vokalni kvintet Folklorne skupine Sava Kranj. V predavanju je bilo poudarjeno, da vse krščanstvo temelji na ljubezni, zato ni čudno, da je v krščanskih strankah poudarjen socialni program. Kapitalizem ni ideologija pač pa prosto uveljavljanje tržnih zakonitosti, ki lahko vodijo v izkoriščanje, zato jih je potrebno korigirati s socialnimi ukrepi. SKD se zavzema za to, da se Slovenci iz naroda proletarcev preobrazijo v narod imetnikov, imetnikov stanovanj, delnic naše industrije, nasprotovanje direktorjev in njihovih strank pa je podobno ravnanju nekdanje buržoazije, ki je želela oropati kmete in delavce. Socialna pomoč je seveda odvisna od stanja v gospodarstvu - tu dna verjetno še nismo dosegli - vendar socialni programi zaslužijo posebno pozornost. Ohranijo naj se pravice delavcev, ob podaljševanju delovne dobe pa naj se podaljšujejo tudi porodniški dopusti, ki naj jih bodo deležne tudi nezaposlene matere. Nezaposlenim pa naj se pomaga predvsem z izobraževanjem.

Po krajši razpravi so navzoči sedemčlanski krajevni odbor SKD Stražišče (tudi za območje Bitenj in Oreška), kar je pozdravil predsednik krajevnih skupnosti Rok Žibert, za predsednika pa je bil izvoljen France Šifer. S poročanjem o delu SKD v medijih niso zadovoljni, saj menijo, da so premalo prisotni, članek o Elanu so ocenili kot skrajno neobjektiven. Časopisu Slovenec želijo hitrejšo rast. Tajnik občinskega odbora Marko Žibert je povedal, da so v prostorih stranke na Tavčarjevi (nekdanji hotel Evropa) uradne ure, organizirano pa lahko ponudijo nekatere izobraževalne oblike in strokovno pomoč (instrukcije) šolajočim. ● S. Z.

Socialistična stranka Slovenije

Slovenija, nevtralnost in demilitarizacija

Ljubljana, 29. oktobra - Socialistična stranka Slovenije organizira danes, 29. oktobra, ob pol petih popoldne na Komenškem 7 v Ljubljani okroglo mizo z naslovom "Slovenija med nevtralnostjo in demilitarizacijo". Za sklic te okrogle mize je več razlogov. Ta stranka je že aprila letos predlagala skupščini razpravo o nevtralnosti, ki bi bila opredeljena v novi ustavi in slovenski zunanji politiki. Ta tematika postaja sedaj spet aktualna z nastajanjem nove ustave in samostojnostjo države Slovenije, razen tega pa mora imeti Slovenija v zunanji politiki jasne predelitve in cilje. Uvodno besedo bo imel dr. Anton Behler, ki je nevtralnosti posvetil zadnje čase precej člankov in razprav. ● J. Košnjek

Častni vojni znak TO Romanu Marguču

Kranj, 28. oktobra - Podporočnik Roman Marguč iz pokrajinskega štaba teritorialne obrambe Gorenjske, doma iz Škofje Loke, je na sobotni slovesnosti ob umiku jugoslovanske armade iz Slovenije v Kopru prejel častni vojni znak teritorialne obrambe Slovenije za hrabrost in izjemni uspeh v boju s sovražnikovo oklepno kolono 27. in 28. junija letos na Brniku.



Roman Marguč junaštva v desetdnevni poletni vojni ne pripisuje le sebi. Pravi, da je bilo veliko hrabrosti tudi med drugimi teritorialci, ki pa jih danes, žal, nihče ne vidi.

Njegovo moštvo je usodnega 27. junija zadrževalo pet tankov JA, vgnezenih ob letalski stezi na prostoru blivše vojne eskadrilje. Ko so se tanki premaknili proti drugi strani letališča, je padlo povelje za napad. "Nad tanke smo šli s pehotnim orožjem," se spominja Roman Marguč. "Kljub temu smo enega uspeli onesposobiti, drugi so odpeljali. Po tem smo se umaknili, ker je bil napovedan zračni napad na letališče. V štabu, kamor sem se vrnil, sem skrbel, da so imeli fantje suhe uniforme. Sušili smo jih v škofješki predilnici in jih vozili nazaj na fronto. Naslednji dan sva z Nevenom Šoičem, s katerim sva vseskozi tesno sodelovala, vzpostavila stik z oklepno enoto JA na Brniku, ki se je predala. Z njim sva šla do njih, jim preskrbela zdravniško prvo pomoč, hrano, vodo, sokove, ko celo oficirji iz kranjske vojašnice niso upali tja. Se istega dne so se tanki z vojniki vrnili na Vrhniko. Njihov komandant je kasneje izjavljal, da od nas niso dobili niti vode, ni pa povedal, da je sam ni upal dati vojakom, ker se je bal, da smo jo zastupili. Sprva je zavrnil celo zdravniško pomoč."

Roman Marguč je bil tudi med iskalci pogrešanega vojaka Petra Petriča iz Cerkelj, ki so ga našli mrtvega. To je bil zanj eden najbolj pretresljivih dogodkov iz minule vojne. Zraven je bil tudi, ko so uničili objekte JA na Suhi.

"Ali me je bilo strah? Takrat nisem imel časa razmišljati o strahu. Odgovarjal sem za deset, petnajst teritorialcev, mokrih, prestrašenih, ki jih je bilo treba bodriti. Imel pa sem strašen apetit, morda je bil ta odsev napetosti."

Na slovesnosti v Kopru je posmrtno prejel častni vojni znak TO Slovenije tudi Peter Petrič. ● H. Jelovčan, foto: G. Šinik

STRANKARSKKE NOVICE

V Tržiču slovenski demokrati

Tržič, 24. oktobra - Na 3. kongresu Slovenske demokratične zveze je, kot smo poročali, prišlo do razkola na SDZ - SND in odcepljene skupnine, ki se bo, kot kaže (tak je predlog pred ustanovitvenim kongresom) imenovala Slovenska demokratična stranka. Najbolj razloga za tako ime je v trdni odločenosti članov nekdanje SDZ, da ta stranka postane del na Slovenskem nujne sredine, med liberalnimi demokrati na levi in krščanskimi demokrati na desni, večina SDZ pa je z novo narodnjaško identiteto zaplula na skrajno desno. To smo slišali na prvem pokongresnem sestanku članov občinskega odbora nekdanje SDZ v Tržiču, katerega namen je bil, da se odločijo in izberejo. Ob zelo skromni udeležbi, so se vsi navzoči zavzeli za kolektivni prestop v novo stranko s tem, da vse odsotne člane pismeno povprašajo o tem. Ugotovili so, da se položaj stranke v Tržiču (natančneje v njegovi občinski skupščini) ne bo spremenil. Demos pa, kot smo slišali, slabo deluje. Z dobrim delom se ne more pohvaliti niti poslanski klub. Da bi poživili strankino življenje in njen ugled, so se dogovorili, da organizirajo, ob ponujenem obisku dr. Franceta Bučarja v Tržiču, javno razpravo o aktualnih političnih razmerah, sodelovali pa bodo tudi pri oblikovanju nove programske zasnove Radia Tržič. ● S. Z.

Stranka demokratične prenovе

Obisk italijanskih levičarjev

Ljubljana, 29. oktobra - V Ljubljano je prišla na obisk delegacija Demokratične stranke levice Italije (PDS). Razen z delegacijo gostiteljice, Stranke demokratične prenovе Slovenije, se bodo Italijani sešli tudi z drugimi slovenskimi strankami levice in Svobodnimi sindikati Slovenije, obiskali pa so tudi skupščino, izvršni svet in poslanski klub italijanske narodnosti. Delegacijo je sprejel tudi predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan.

Liberalnodemokratska stranka

Regionalizem v novi slovenski ustavi

Novo mesto, 29. oktobra - Ker smemo upati, da bo nova ustava le sprejeta in ker je ustava ureditev regionalizma eno osrednjih neuskkljenih vprašanj, sklicuje Liberalno demokratska stranka Slovenije danes opoldne v Novem mestu posvetovanje o regionalizmu v novi slovenski ustavi. Vprašanje stranke na tem vprašanju ni nikakršna kaprica, ampak želja, da tudi nova ustava zagotovi ustrezn regionalni razvoj. Na posvetovanje so vabljene članice ustavne komisije, člani Bučarjeve usklajevalne skupine, predsedniki parlamentarnih strank, dolnji poslanci in strokovnjaki s tega področja.

Liberalna stranka Slovenije

Protest zoper podpisovanje kolektivne pogodbe

Ljubljana, 23. oktobra - Marina Bahovec je za glavni odbor Liberalne stranke Slovenije posredovala javnosti protest zoper način podpisovanja kolektivne pogodbe med zasebnimi delodajalci in delavci. "Res sem žal samo neuka obrtnica - delodajalka, ki ima poleg svojega strokovnega dela tudi dosti opraviti z gospodinjstvom, vendar so me čisto praktični, vsakodnevni, konkretni in predvsem finančni problemi pripeljali do tega, da sem se začela zanimati za pravice delodajalcev upajoč, da bom v doglednem času opazila kakšne pozitivne premike na področju delovnega prava, primerljive z razmerami v ekonomsko razvitih državah zahodne Evrope. Trdim, da v pravno urejeni državi podpisujejo kolektivne pogodbe kot dokument temeljnega pomena za gospodarstvo predstavniki delodajalcev in predstavniki delavcev. Kot delodajalka trdim, da so bile nekatere organizirane delodajalske organizacije pri sklepanju te pogodbe namerno izpuščene oziroma so bile izključene tudi iz pogajanj pred podpisom. Poznam vsaj dve taki organizaciji: Slovensko zbornico obrti in podjetništva in Združenje delodajalcev Slovenije," pravi Bahovec. Ne želim in ne morem razsojati o vsebini te podpisane kolektivne pogodbe, protestiram pa proti izboru partnerjev, pravi. Vsaj z delodajalske strani prav gotovo manjkajo nekatere zakonite organizacije delodajalcev. Kar se tiče sindikata delavcev obrti Slovenije, pa vem le to, da veliko delavcev v obrti Slovenije ni vključenih v sindikat, katerega predsednik je gospod Kocman. Sklenjene pogodbe veljajo le za organizacije, ki so jo sklenile, sicer pa to lahko opravljajo le zakonite delodajalske in sindikalne organizacije. ● J. Košnjek



Prostori za krajevno skupnost nad trgovino - V krajevni skupnosti Voglje v kranjski občini, kjer sta bili letos glavni nalogi preureditev sedanje klasične trgovine Živil v Domu kranjancov v samopostrežno in priprava na gradnjo kanalizacije, so program v glavnem uresničili. Gasilci so obnovili tudi dom, s prostovoljnim delom in prispevki pa sta bila obnovljena tudi fasada in ostrešje župnišča. Preureditev trgovine pa so načrtovali skupaj z izgradnjo prizidka in v zgornjem nadstropju ureditev prostorov za krajevno skupnost. Čeprav urejanje zgornjega dela nad trgovino sodi v program prihodnjega leta, v teh dneh s prostovoljnim delom postopoma prostore že urejajo. Med obiskom v krajevni skupnosti je notranja zidarska dela na primer opravljal kar član sveta krajeve skupnosti Martin Zupanc. "Več bomo na ta način naredili letos, manj bo ostalo za prihodnje leto, ko nas čakata morda kanalizacija in vzemljitev električne napeljave. Nad trgovino bodo uredili dve sejni sobi, manjšo pisarno, garderobe in sanitarije. - A. Ž.

Možjanca

Pred dobrimi petimi leti so na Možjanco v krajevni skupnosti Predvdor v kranjski občini poleti v sušnem obdobju šele vozili vodo. Možjanca je bila takrat še najbolj privlačna za tega ali onega graditelja vikenda.

Takratno vodstvo krajeve skupnosti Predvdor s predsednikom Jožetom Zormanom se je odločilo za program, ki so mu domačini na Možjanci v desetih domačijah sicer z veseljem in voljo prisluhnili, verjeli, da bo resnično uresničen, pa bolj težko. Voda, telefon in urejena asfaltirana cesta so bile sicer več kot želja, vendar za majhno vas, iz katere so mladi raje odhajali v dolino, težko dosegljivi urejeni normalni vsak dan.

Zdaj imajo na Možjanci vodo, telefone in urejeno asfaltirano cesto. Program vodstva krajeve skupnosti in kranjancov v minulih dveh mandatnih obdobjih je uresničen. Rastejo že nova gospodarska poslopja, domačije - obnovljene in nove. Možjanca ni več "pozabljena" vas, privlačna za nedeljske vikendaše in občasne izletnike.

Takšnih Možjanc bi danes na Gorenjskem našli še kar nekaj. Nikjer pa se pozaba hribovitih naselij ni umaknila sama. Odgnali so jo predvsem ljudje, marsikje celo že precej ostareli, sami. Marsikje je bil njihov glavni prispevek volja, vse drugo pa odločnost sposobnih krajevnih vodstev in včasih tudi njihov dobronamerni "očitek" možem v občini, da občina ni samo v dolini. ● A. Žalar

Idejni projekti mrljskih vežic - Kranj - V predvdorju občinske stavbe v Kranju so od včeraj (ponedeljek) naprej razgrnjeni idejni projekti ureditve in dograditve obstoječih mrljskih vežic na mestnem pokopališču v Kranju. Projekti, ki so jih v začetku minulega tedna predstavili novinarjem predstavniki Javnega podjetja Komunala Kranj, bodo v občinski stavbi razgrnjeni do 28. novembra. Ta čas bodo v knjigi pripomb v predvdorju občinske stavbe zbirali tudi mnenja Kranjčanov na zasnovano ureditev. Več o idejnih projektih bodo pisali v Gorenjskem glasu v prihodnji številki. ● (až)



Mura in Elita
Moda in Kvaliteta
Le-ona in Gallus
Elita in naši kupci!

V Kranju in na Gorenjskem samo v naših prodajalnah Ženski in Moški salon - Titov trg 7



Krajevna skupnost Predvdor

Predvdor vidi razvoj v turizmu

Pred obdobjem zadnjih dveh mandatov se je v krajevni skupnosti Predvdor v kranjski občini marsikomu dozdevalo, da je turizem enostavno čez noč dosegljiva dejavnost.

Predvdor - Možjanca, 28. oktobra - V soboto je predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Kranj Vladimir Mohorič na Možjanci v krajevni skupnosti Predvdor svečano odprl asfaltirano cesto, ki je krajane povezala s Tupaličami in tako še bolj približala dolini in krajem v krajevni skupnosti ter občini. Sobotna otvoritev, za katero si je prizadevalo prejšnje vodstvo, ko je bil predsednik sveta KS Jože Zorman, in sedanje, ki ga vodi Uroš Premru, je bila pravzaprav, kar zadeva Možjanco, pika na i v dogajanju velikih sprememb. Krajani so pred leti ob pomoči krajeve in občinske skupnosti zgradili najprej vodovod. Potem so dobili telefone, v soboto pa so se s cesto pravzaprav v marsičem izenačili z dolino.

Predsednik vaškega odbora na Možjanci Franci Štirn se je v soboto zahvalil za pomoč pri urejanju ceste. Zahvala prav gotovo velja in bila je na mestu, saj je Možjanca danes drugačna, kot je bila še nedavno tega, zaradi širših vlaganj in skupnih odločitev. Vendar pa so zahvale najbolj upravičeni krajani sami. Tako kot tudi vsi drugi v krajih v krajevni skupnosti Predvdor, kjer so v zadnjih letih veliko naredili na področju tako imenovane gospodarsko - komunalne infrastrukture.

"Predvdor si zamišljam, da bi moral biti čimbolj podoben Borovljam onkraj meje," je pred letom ali dvema v nekem pogovoru razmišljal nekdanji predsednik sveta KS in sedanji predsednik gospodarske komisije Jože Zorman. Danes imajo v razvojnih možnostih krajeve skupnosti Predvdor odločno in na prvem mestu zapisano, da "Predvdorska KS vidi svoj razvoj v turistični dejavnosti."

Včasih so si turizem drugače predstavljali: predvsem, da ga je s hotelom in lepim pogledom moč doseči čez noč. "Razširiti in urediti moramo cesto skozi Predvdor, zgraditi pločnike, postajališča, razsvetljavo... Kar precej cest je preozkih (na Breg iz Predvdora in iz Tupalič,



Franci Štirn

do hotela Bor...). Pogrešamo zidalni načrt in načrt obnove starega vaškega jedra. Farna cerkev, na kateri smo obnovili zvonik, zdaj čaka, da dela dokončamo na fasadi in cerkveni ladji. Obrt, regulacije, izsuševanja, urejanje sakralnih objektov in predvsem kanalizacija ob še kopici drugih stvari, so pogoj, da bomo v krajevni skupnosti resnično lahko govorili o možnostih in o pravem turizmu," ocenjuje Uroš Premru in Jože Zorman.

Turizem torej Predvdoru ne obrača hrbta, vendar pa uresničitev ne bo tako enostavna, kot je bilo mišljenje leta nazaj. Pa



Otvoritev ceste na Možjanci - uresničena želja Možjančanov in velika pridobitev tudi za doseganje ciljev v krajevni skupnosti Predvdor



Jože Zorman

vendar ta cilj za "vaško občino Predvdor" (kot predlagajo v pregledu dogajanj in problemov v KS, da bi bilo lahko za naprej pravo ime sedanje KS) ni tako odmaknjen. Veliko temeljev zanj na področju infrastrukturne urejenosti je že postavljenih. Zdaj sta pravzaprav najbolj pomembna glavna cesta in kanalizacija. Banka bo najbrž slej ko prej sama spoznala, da je njeno mesto tudi v Predvdoru. Ob sprotne uresničevanju načrtov, kakršen je ta hip izgradnja prizidka in adaptacija doma ter ureditev nekaj cest v Novi vasi in Tupaličah pa bo nenazadnje tudi turizem vsak dan bolj doma v Predvdoru. ● A. Žalar

MARMOR HOTAVLJE
Gorenja vas tel.: 064/68-210
PRIDITE - PRESENEČENI BOSTE NAD PONUDBO IN KVALITETO!

Brezje pri Trziču spet Sveta Neža?

Brezje pri Trziču - Ceste, izgradnja vodovodnega omrežja, odvoz komunalnih odpadkov in ugotavljanje volje kranjancov glede poimenovanja kraja so bile glavne točke na nedavnem zboru kranjancov v krajevni skupnosti Brezje pri Trziču.

Obravnavali so kar osem cest na območju krajeve skupnosti. Na manjšem delu cest so sicer v preteklosti že dobili asfaltno prevleko, precej cest pa je še makadamskih in imajo v krajevni skupnosti z njimi veliko stroškov zaradi nenehnih popravil po vsakem deževju. Na zboru kranjancov so se sporazumeli, da ima vsekakor prednost pred vsemi drugimi cesta na Visoče, za katero je že izdelan predračun, krajani pa naj bi zbrali četrtno denarja. Ker so bile zaradi vojne investicije ustavljene in se bližamo koncu leta, so realne možnosti, da se bo visoka cesta začela urejati v začetku prihodnjega leta.

Kar pa zadeva cesti na Popovo in cesto Brezje - Hušica - Hudo - Kovor so se krajani na zboru odločili najprej za krovsko cesto, ker bi s tem dobili lokalno krožno povezavo in uvedbo avtobusne linije v prihodnosti. Urejata se tudi že priključna cesta Hudi graben in cesta pod breškimi domom organizacij. Krajani pri tem sodelujejo s četrtno denarja. Stranska cesta Ribnikar - Meglič se bo začela urejati, ko bodo rešena lastniška vprašanja, za cesto na Bistriško planino pa se bodo morali prihodnje leto pogovoriti o prispevku lastnikov posesti za vzdrževanje. Kar pa zadeva cesto na pokopališču v Kovorju, se na zboru kranjancov niso strinjali s soudeležbo.

Preskrba z vodo na območju KS je povezana z izgradnjo zajetja Lešanščice v Hudem grabnu, čeprav Brezje zdaj dobiva vodo iz Žegnanega studen-

ca. Nad Brezjami bo najprej zgrajen 200-kubični rezervoar, nakar bo sledila obnova primarnega cevovoda Brezje - Hušica - Hudo in potem še izgradnja zajetja v Hudem grabnu ter položitev cevovoda do Brezij. Najprej bo torej rešena preskrba z vodo na najbolj kritičnem območju, šele nato pa je predvidena povezava Žegnanega studenca - Hušica in priklop na vas Brdo.

Krajani so se v nadaljevanju tudi strinjali s sofinanciranjem odvoza odpadkov v zabojnikih. Potrdili pa so tudi predlog, da se postopoma lotijo izgradnje javne razsvetljave v vseh vaseh v krajevni skupnosti.

Nazadnje pa so razpravljali še o poimenovanju vasi. V petdesetih letih je bilo vasi odvzeto ime Sveta Neža. Ker v občini deluje komisija za sporna poimenovanja, se je vodstvo krajeve skupnosti odločilo (da ne bi čez čas prišlo do očitka, da na možnost niso opozorili), o ponovnem razmisleku o imenu. Na zboru kranjancov so se odločili za anketo med prebivalci krajeve skupnosti oziroma vasi Brezje pri Trziču. V anketi bodo ponudili tri možna imena: Brezje - Sveta Neža, Sveta Neža ali Brezje pri Trziču. Če bo na podlagi ankete oziroma odločitve kranjancov prišlo do spremembe imena, s tem ne bo stroškov, saj bodo krajani zaradi slovenske državnosti morali že tako zamenjati vse dokumente. Stroške za morebitno zamenjavo hišnih tablic pa bo krila občina. ● D. Papler

Turistično društvo Cerklje na Gorenjskem Letos tretjič Sedem najtežjih

Pod pokroviteljstvom Gorenjskega glasa in ETE Kamnik bo 8. novembra v kino dvorani Zadrugnega doma v Cerkljah prireditve z izborom najtežjih kmečkih pridelkov.

Cerklje, 28. oktobra - Čeprav se Turistični delavci v Cerkljah v kranjski občini zaradi vojne še vedno spopadajo z denarnimi težavami, tradicionalna prireditve za izbor najtežjih kmečkih pridelkov vseeno bo. Predsednik organizacijskega odbora prireditve in hkrati podpredsednik Turističnega društva Cerklje ter predsednik občinske turistične zveze Kranj Janez Kuhar nam je pred dnevi povedal, da težav letos sicer ni in ni konec, vendar "vsaj to prireditev, od številnih drugih načrtovanih, bomo organizirali."

Nekakšen uvod v letošnjo gorenjsko oziroma vseslovensko prireditev Najtežji kmečki pridelki, ki bo v Cerkljah v kino dvorani Zadrugnega doma v petek, 8. novembra, ob 19. uri, je bila že prireditve pri Cirilu Zupinu v Gradu pri Cerkljah, ko so tudi letos izbirali najtežji krompir. Na prireditvi Turističnega društva, na kateri 8. novembra ne bo manjkalo tudi glasbe in humora, vodil pa jo bo znani radijski napovedovalec Silvo Teršek, bodo tokrat izbirali sedem najdebelejših pridelkov z Gorenjskega oziroma Slovenije in sicer: krompir, zelje, repo, rdečo in krmilno peso in rdečo ter krmilno korenje.

"Organizacijski odbor se je odločil, da tokrat na prireditvi pridelkov ne bomo tehtali. Vsakdo naj bi jih stehal doma in potem sodeloval na "licitaciji". Le v primeru, ko bo šlo za preverjanje, bomo pridelke tudi stehali. Sicer pa vsakdo lahko sodeluje s po enim pridelkom vsake vrste. Pripravili smo trideset lepih, praktičnih nagrad, ki so jih prispevali obrtniki in podjetja z našega območja. Vstopnice za prireditev pa bodo v predprodaji v Turistični pisarni v Cerkljah pri Mari Tarmarovi," je pojasnil Janez Kuhar.

Povedal pa je tudi, da je imelo društvo zaradi vojne v Sloveniji in odpovedi razstave cvetja in lovstva kar 500 tisoč takratnih dinarjev škode. Odpovedati so morali zato tudi načrtovano prireditev Družina poje in za 22. sep-



Janez Kuhar

tember predvideno srečanje gorenjskih turističnih delavcev. "Se dobro, da nas pri plačilu najemnine za turistično pisarno v Hribarjevi hiši Gorenjska banka razume, da smo v težavah. Sicer pa delo in dejavnost v društvu še zdaleč nista zamrla. Do konca leta bomo na primer ocenili gostinske lokale na našem območju in potem januarja najboljšim podelili vrtnice." ● A. Žalar



Inštitut na Golniku slavi častitljivih 70 let

Ustanova s tradicijo

Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku je svoj jubilej slavil z znanstvenim simpozijem.

Golnik, oktobra - Redke so zdravstvene ustanove na Slovenskem, ki bi ušle častitljivih 70 let kot Golnik in ob tem ves čas ohranjale kontinuiteto. Na Golniku se od nastanka dalje ves čas ukvarjajo s pljučnimi boleznimi in so na tem področju v sedmih desetletjih dosegli opazen razvoj. Inštitutu, ki je bil ves čas korak pred drugimi zdravstvenimi ustanovami, pa ta čas ni preveč naklonjen, saj se mora zaradi preživetja ukvarjati s kopico banalnosti, kakršna je, denimo, okvarjeni rentgenski aparat in pomanjkanje denarja za novega. Več o ustanovi njen direktor prof. dr. JURIJ SORLI.

»Inštitut na Golniku je nastal v obdobju epidemije tuberkuloze v začetku stoletja, čeprav obletni-ko povežemo z gradnjo tako imenovane železničarske stavbe. Po vsej Jugoslaviji so hkrati nastajale tovrstne klinike, ki so se spoprijemale s tedaj zavrato boleznijo, ki ji medicina še ni vedela vzroka in načina zdravljenja. Zato so v sanatorijih tedaj bolnikom nudili čisto okolje, zdravila, dobro hrano, veliko sonca in čiste zrak, skratka tistega, za kar so tedaj verjeli, da zdravi tuberkulozo. Prva klinika te vrste je bila zgrajena v Davosu v Švici, vse spoznamo po enakem slogu, njihova značilnost so bile dolgotrajne zaprte skupnosti, kakršno je opisal Thomas Mann v Čarobni gori: skupnost bolnikov, zdravnikov in strežnega osebja, duh izrazite povezanosti, ki kljubuje bolezni. Med drugo vojno so Nemci presodili, da je Golnik najprimernejši kraj za splošno regionalno bolnišnico in uvedli vse oddelke od kirurgije do porodnišnice (mnogi v vojnem času rojeni Gorenjci imajo v rojstnem listu zapisan rojstni kraj Golnik), dokončali so železničarsko stavbo, sezidali stavbo za nalezljive bolezni. Po vojni je bilo zaradi bednih razmer veliko tuberkuloze in na Golniku je nastal Jugoslovanski inštitut za TBC. Po letu 1952 je postal republiška ustanova, v samoupravnem obdobju pa nikogaršnja, saj je Gorenjska trdila, da smo Univerzitetni klinični center, ta pa, da ob pretežno gorenjskih pacientih predstavlja regionalno ustanovo. Tako smo sedeli na dveh stoli, Gorenjska pa je kot regionalno bolnišnico razvijala Jesenice. Po vojni smo na Golniku zdravili tuberkulozo vseh vrst, od otroške do ženske genitalne, in sicer bolnike iz vse Slovenije in drugih

krajev Jugoslavije. Zdaj poleg pljučnih zdravimo tudi notranje bolezni, večidel za bolnike z Gorenjskega, med katerimi prevladujejo Kranjčani in Škofjeločani.

Koliko je Golnik pomenil v svetu nekoč in koliko danes?

»Ko smo se zdravili tuberkulozo, je bil Golnik v evropski konici, kasneje pa je počasi zdrsnil na jugoslovansko raven. V okviru dežel Alpe Jadran smo priznani kot vodilni, čez ta okvir pa žal ne sežemo, ker bi za tak razvoj potrebovali ogromna vlaganja v raziskovanje, da bi ohranjali vrh. V zdravstvu se je vedno vlagalo v zidove, kupovali smo aparature in to ne tako, da bi jo maksimalno izrabili tudi z ustrezno izurjenimi ekipami. Za Golnik to ne velja.

Kdo se danes zdravi na Golniku?

»Golnik je republiška hiša, ki v 40 odstotkih »servisira« Gorenjsko, prav toliko ljubljanske občine, ostalo pa zdravi ljudi iz drugih slovenskih krajev in širše. Za Gorenjsko je zlasti interna bolnišnica, medtem ko je širše prostoru namenjena kot inštitut za pljučne bolezni. Golnik je imel včasih čez 1000 postelj na raznih koncih od Petrovega brda do Tupalič, dokler je bila bolezen še zelo razširjena. Pozneje so se te zmogljivosti krčile, standard pa se je izboljševal. Včasih je bila za tuberkulozo povprečna ležalna doba eno leto, danes se zdravi pretežno doma, razen hujših bolnikov, ki ležijo v bolnišnici od 50 do 60 dni.

Se tuberkuloza spet pojavlja?

»Na tuberkulozo ne smemo nikoli misliti kot na bolezen, ki je ni več. Slovenija ima tako pogostost te bolezni kot razviti del Italije, Avstrije. Gre večinoma za priseljeno TBC. Tudi zdaj, ko

imamo okoli 20.000 beguncev, nastajajo ugodna tla za to bolezen: prihajajo ljudje iz predelov Hrvaške, ki so slabše zdravstveno preskrbljeni, prihajajo v stresu, ki jim je zmanjšal odpornost, tudi njihova tukajšnja gostota povečuje možnost razvoja bolezni. Prej je ekonomska migracija prinašala s seboj tuberkulozo, zdaj jo politična. Tudi ekonomsko razslojevanje družbe bo spet prineslo obrobne skupine in z njimi bolezni. Razviti svet je že domala pozabil na tuberkulozo, a je z razvojem narkomanije, promiskuitete, aidsa spet doživela izrazit skok. Te vrste tuberkuloze se zelo težko zdravijo, ker jo spremlja še neodpornost organizma. V Sloveniji smo s samo štirimi odstotki tuberkuloze relativno na dober, toda to lahko naglo postane drugače, če bomo nadzor izpustili iz rok.

Katere pljučne bolezni zdaj zdravite na Golniku?

»Na Golniku zdravimo pljučne bolezni, ki so posledica onesnaževanja mikro in makro okolja, od raka, kroničnega bronhitisa, vse več je bronhialne astme, bolezni, ki nastajajo zaradi delovnega okolja, bolezni umetnega prezračevanja. Od ostalih notranjih bolezni, ki jih zdravimo na Golniku, pa smo najboljše razvili zdravljenje bolezni prebavil in srca.

Kako ste opremljeni kot vodilni slovenski inštitut za pljučne bolezni?

»Opremljenost je zadovoljiva, kar zadeva bolnišnico, medtem ko je v inštitutu prav mizerna, kajti vlaganja so bila zadnja leta nikakršna. Pri načrtovanju medicinske opreme, kjer je tehnološki razvoj nenehno, smo doživeli neznanjski zaostanek. Ta čas se je primerilo, da nam je popolnoma odpovedal rentgenski aparat. Lani smo hoteli na podoben način, kot so za aparature zbirali denar v kranjski občini, tudi mi zbrati za nov rentgen, vendar se je zatanknilo. Rentgen je tako star in izrabljen, da je prišlo celo do uradne prepovedi uporabe. Decembra imamo zagotovilo proizvajalca, da bomo lahko nadome-



stili zgoreli del in bo aparatura spet lahko delala. Za program financiranja, ki je bil s strani občin zavrnjen, pa upamo, da se bo to leta 1992 drugače obrnilo.

Kako uspete v teh razmerah ohranjati dokaj visok standard bolnišnice?

»Z zagnanostjo kolektiva, ki naredi z obstoječimi aparaturami kar največ. Nič novega nismo zgradili na Golniku, zadnja je bila obnova »železniške stavbe« pred 11 leti. Nismo vlagali v zidove, v aparature pa le toliko, da so bile takoj izkoriščene. Ta varčnost je dediščina zasebne miselnosti, kakršna je vladala v nekdanjih sanatorijih, saj je bilo za vsako vlaganje treba misliti, kaj bo prineslo. Ta mentaliteta je na Golniku ostala, vendar nas tolikšna varčnost zdaj tepe.

Kako lahko ustanova funkcionira v mačehovskih razmerah?

»Samo na račun visoke zavesti ljudi. Zavedali so se, da morajo dati visok prispevek, ne da bi bili nagajani z visokim dohodkom in lagodnimi življenjskimi razmerami.

Ob obletnici pripravljate tradicionalni znanstveni simpozij. O čem bo beseda?

»Letos je 28. simpozij, tema pa ena najbolj množičnih bolezni na svetu, kronična pljučna bolezen, ki bolnikom ogrozi srce in lahko bistveno skrajša življenje. Tema je izbrana, ker moramo v Sloveniji še veliko napraviti in opozoriti na pomen bolezni, ki se celo v strokovnih krogih zanemarija in podcenjuje. Na simpoziju, ki je bil vselej mednarodno, letos sodelujejo domači strokovnjaki, čeprav smo imeli v načrtu povabiti tudi ljudi iz tujine. Širšo udeležbo pričakujemo na simpoziju Pljuča in okolje novembra v Trstu, kjer se bomo srečali strokovnjaki dežel Alpe Jadran. ● D. Z. Žlebir, foto: G. Šinik

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Varstvo pravic delavcev - potek rokov

Vprašanje: Kakšni so roki v postopkih za varstvo pravic delavcev? Ali ugovor zoper sklep zadrži izvršitev sklepa?

Odgovor:

Delavec ima pravico pristojnim organom v organizaciji oziroma delodajalcu vložiti zahteve za uveljavljanje njegovih pravic iz delovnega razmerja ter pravico do ugovora zoper sklepe, ki jih ti organi sprejemajo o njegovih pravicah, obveznostih in odgovornostih. Delavec mora biti pri uveljavljanju in varovanju svojih pravic iz delovnega razmerja aktiven. Zato pa mora paziti na potek rokov, ki jih določa delovna zakonodaja. Za roke, ki so določeni z delovno zakonodajo, ki veljajo za postopke varstva pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev velja, da začnejo teči:

- prvi naslednji dan, ko je delavcu vročen sklep, s katerim se odloča o njegovi pravici, obveznosti in odgovornosti, in sicer je rok za vložitev ugovora 15 dni, razen v disciplinskih postopkih, kjer je 8-dnevni rok;
- prvi naslednji dan, ko je delavec zvedel za kršitev pravice, rok za vložitev zahteve je 15 dni;
- prvi naslednji dan, ko je delavcu vročena dokončna odločba o organizaciji, rok za sodno varstvo je 15 dni.

Ugovori zoper sklepe oz. zahteve za varstvo pravic ali predlogi za sodno varstvo so vloženi pravočasno, če so izročeni pristojnemu organu pred potekom roka. Pristojni organ v organizaciji oz. delodajalec mora odločiti o zahtevi oziroma ugovoru delavca v 30 dneh od dneva, ko je bila vložena zahteva oziroma ugovor.

Ugovor delavca zoper sklep o njegovih pravicah, obveznostih in odgovornostih zadrži izvršitev sklepa do sprejema dokončne odločitve. Ugovor delavca pa ne zadrži izvršitve sklepa v primerih, ko se delavcu določi osebni dohodek, ko se ga začasno odstrani z delovnega mesta in prerazporedi na drugo delovno mesto, ko se ga začasno razporedi na drugo delovno mesto, če gre za nujne primere, ko se delavcu naloži delo preko polnega delovnega časa, ko se nujno začasno prerazporedi delovni čas in ko se delavcu odredi čakanje na delo.

Pravna služba Sveta kranjskih sindikatov
Aljoša Drobnič, dipl. iur.

VESTI

Pohod v neznano

Sekcija za planinske izlete in pohode pri kranjskem upokojenskem društvu spet vabi na planinski izlet, tokrat v neznano. Odpravili se bodo v četrtek, 14. novembra, ob 7. uri z avtobusom izpred kina Center v Kranju. Oprema naj bo planinska (tudi dežnik), hodili bodo kaki dve uri. Po kosilu, ki je zajeto v plačilu vsakega posameznika, se bodo pozno popoldne vrnili domov. Izlet v neznano, izdajo le to, da ne na Gorenjsko, vodita Igor Kloar in »Perestrojka«. Prijave sprejemajo v društvu, Tomšičeva 4, vsak ponedeljek, sredo in petek dopoldne.

Slovenija prevzela vojaška stanovanja

Ljubljana, 25. oktobra - Republika Slovenija je po umiku Jugoslovanske armade prevzela tudi njen stanovanjski fond. Po trditvi 5. armadnega območja je teh kakih 8000 in so vredna okoli 500 milijonov mark. To je Slovenija storila na podlagi ustavnega zakona o osamosvojitvi in na temelju dejstva, da ni dala soglasja k zveznemu zakonu, s katerim so bili potrjeni posebni pogoji odkupa stanovanj iz tega fonda. Za ta stanovanja bo skrbelo obrambno ministrstvo, ki jih bo del oddvojilo za potrebe pripadnikov TO in policije, del pa jih bo najbrž doletela privatizacija po novem stanovanjskem zakonu.

Kot je na seji skupščinske komisije za urbanizem in stanovanjsko problematiko povedal namestnik obrambnega ministra Miran Bogataj, je bilo z vojaškimi stanovanji precej težav. Kljub dogovoru o izpraznitvi je JA skušala po zakonu, ki v Sloveniji ni veljaven, prodati približno 1400 stanovanj, dodeljevala je stanovanja lojalnim častnikom, prihajalo pa je tudi do nasilnega vseljevanja. Težave so imeli tudi zaradi pomanjkljivih podatkov 5. armadnega območja o stanovanjskem fondu JA, saj tam očitno tega področja niso nadzirali. JA tudi trdi, da je dokumentacijo o stanovanjih ukradla hrvaško notranje ministrstvo. Zaradi vsega je začela Slovenija enostransko prevzemati stanovanja, da ne bi propadla. Stanovanjske pogodbe sedanjih stanovalcev preverjajo, prazna pa bo obrambno ministrstvo, kot je že omenjeno, deloma namenilo lastnim potrebam.

Višja cena oskrbnega dne

Tržič, oktobra - Na zadnji seji tržiškega izvršnega sveta so člani potrdili 20-odstotno povišanje cen oskrbnega dne v Domu starostnikov Petra Uzarja v Tržiču.

Kot oddelek za gospodarstvo in družbene dejavnosti je bil tudi izvršni svet mnenja, da je glede na splošno povišanje cen živil, dviga materialnih stroškov, amortizacije in drugega, uprava doma upravičena do 20 - odstotnega povišanja cen oskrbnega dne in 5-odstotnega povišanja dodatne oskrbe. Od 1. novembra dalje bo tako povprečna cena oskrbnega dne v Domu Petra Uzarja 254 SLT, najvišja 274 in najnižja 242 SLT. ● D. D.

Krvodajalska akcija

Rdeči križ Slovenije novembra spet pripravlja krvodajalske akcije v več slovenskih krajih. Od 8. do 15. novembra bodo odvzeli krvi tudi v radovljiški občini. V Bohinjski Bistrici bo odvzem krvi 8. novembra, v zdravstvenem domu na Bledu pa 11., 12., 13. in 14. novembra. 15. novembra bo krvodajalska akcija v Kropi. Odvzemi krvi bodo od 7. do 13. ure. Prijave sprejemajo poverjeniki RK v podjetjih, krvodajalci pa se lahko prijavijo tudi na sedežu občinske organizacije v Radovljici.

Seminar o izvajanju stanovanjskega zakona

Zanke novega stanovanjskega zakona

Center za izobraževanje in svetovanje pri Fakulteti za organizacijske vede v Kranju gostil številne izmed tistih, ki se bodo v prihodnje ukvarjali s prodajo stanovanj in sklepanjem stanovanjskih pogodb v podjetjih ter drugih institucijah.

Kranj, 23. oktobra - "Kako izvajati stanovanjski zakon" je bil delovni naslov seminarja, na katerem so gostje - Mira Becele, pomočnica republiškega ministra za varstvo okolja in urejanje prostora, svetovalka blisknega ministra za varstvo okolja in urejanje prostora, svetovalka Anita Hočevar, Ignac Pavlin, predstojnik Centra za izobraževanje in svetovanje in Zvone Zrimšek - poskušali čim podrobneje in čim bolj konkretno razložiti udeležencem, za katere je bila dvorana skoraj premajhna, vse postopke in ukrepe za izvajanje novega stanovanjskega zakona.

Pomočnica republiškega ministra za varstvo okolja in urejanje prostora, Mira Becele, se je posvetila predvsem novostim, ki jih prinaša stanovanjski zakon. Po njenih besedah je ključ za razumevanje celotnega zakona njegov 4. člen, v katerem se ves stanovanjski fond razdeli na štiri tipe stanovanj. Tako smo dobili z novim zakonom lastna, sekundarna in najemniška stanovanja. V kategoriji najemniških stanovanj pa so precejšnje spremembe in tudi nekaj enačnejših posameznih kategorij stanovanj, ki niso primerljivi. Tako npr. sedanjih socialnih stanovanj nikakor ne moremo enačiti s prejšnjimi solidarnostnimi stanovanji, prav tako pa sedanjih službenih stanovanj ni mogoče enačiti z dosedanjimi kadrovskimi. Med najemniškimi stanovanji se pojavlja tudi kategorija profitnih stanovanj, ki jih pri nas trenutno še nimamo. To bodo stanovanja, ki jih bodo podjetja šele zgradila. Predstavljaljo bodo višji stanovanjski standard, saj so misljenja kot večja, luksuzna stanovanja, katerih najemnina bo tudi temu primerna. Po besedah Mire Becele, je bilo ravno pri obravnavanju te kategorije v skupščini precej pomislekov liberalno usmerjenih razpravljalcev, saj so nasprotovali strogo profitnim razlogom za najemanje takih stanovanj.

Program seminarja je bil dokaj obsežen, kljub temu pa so številni udeleženci zastavili celo vrsto vprašanj in tudi kritike niso bile redke. Večkrat omenjena kritika je letela na postavko "ožji družinski član", na katerega se lahko prenese stanovanjska pravica. Nekateri udeleženci seminarja so bili prepričani, da bo to prineslo številne manipulacije in zlorabe. Mira Becele je na to kritiko odgovorila, da bodo sedanje zlorabe vsekakor manjše, kot so bile pred tem, v stari postavki. "Nikakor ni mogoče z enim zakonom preprečiti iznajdljivosti ljudi," je še poudarila. Velike težave se bodo porajale tudi pri prodaji in odkupovanju stanovanjskih hiš. Tu bo postopek točkovanja, ki je prilagojen ocenjevanju stanovanja, bistveno bolj zapleten, saj bo potrebno parcelo deliti, za kar pa bo po mnenju ene izmed razpravljalcev, enomesečni rok prekrat. ● M. Peterneš

Otroci s Hrvaške med našimi šolarji

Rad bi domov, pravi Viktor

Kranj, 28. oktobra - Med vojnimi begunci s Hrvaške, ki so našli zavetje pri sorodnikih, prijateljih, znanih v Kranju je zlasti veliko otrok. Da bi njihovo življenje daleč od doma in vojne vihrje teklo po čim bolj normalnih kolesnicah, so gostitelji precej šoloobveznih otrok vključili v pouk v naših šolah. V osnovni šoli Jakoba Aljaža na Planini, ki je še donedavna nosila zgornje ime "bratstvo in enotnost", imajo trenutno deset begunskih otrok.



Antonija Weiss



Viktor



Igor

»Prvi dve deklici, sestrici, sta prišli že 9. septembra iz Nove Gradiške. V Kranju sta bili na počitnicah pri teti in ko se je na Hrvaškem začelo, ju je zadržala in takoj vpisala v šolo,« je povedala ravnateljica Antonija Weiss. »Drugi otroci so iz Karlovca, Borovega naselja, Pakraca, zadnja sta prišla brata iz Zagreba, ki sicer ni krizno območje, vendar pa tam tudi nimajo pouka. Otroci so se na splošno dobro živeli v novo okolje, šolo resno jemljejo, sošolci so jih zelo lepo sprejeli. Po njihovem vedenju v šoli bi lahko sodili, da so pozabili na vojne strahote, ki so jih doživeli doma. Drugače je najbrž zunaj šole. Kranjski sorodniki pripovedujejo o njihovih travmah, nočnih morah...«

Hrvaški otroci v šoli Jakoba Aljaža delajo po našem učnem programu. Kot pravi Antonija Weiss, hrvaškega programa šola nima niti ga ne more organizira-

ti. Otroci je premalo, glede na različno starost so raztreseni po razredih; da bi lahko oblikovali posebne oddelke, v katerih bi poučevali hrvaško govoreči učitelji po hrvaškem programu, zato ne pride v poštev.

»Otrokom smo preskrbeli učbenike, dajemo jim malico in ponudimo kosilo. Največji problem je jezik. Naši učitelji se trudijo, jim posebej raztolmačijo, česar ne razumejo. Spremlja jih tudi šolska psihologinja. Zal mi je, če jim šolanja pri nas ne bodo priznali, kot berem v časopisih.«

Med šolarji s Hrvaške smo v petek dopoldne našli samo dva, vsi drugi so bili v popoldanski izmeni. Brata Viktor in Igor Filima sta doma iz Zagreba, v šolo na Planini sta prišla zadnja, 22. oktobra.

Igor, ki je v petem razredu, je povedal: »K sorodnikom v Kranju je pripeljala mama in se potem vrnila v Zagreb. Strah me je bilo bombardiranja, posebej prvič. Skrbim me za očeta in mamu. Sošolci so me zelo lepo sprejeli. Rad hodim v šolo, tu imam že prijatelje. Nova šola je večja, bolj urejena kot tista v Zagrebu.«

Viktor je v šestem razredu: »Ko so bombardirali, smo šli v kleti. Bilo me je strah. S starši se vsak dan slišimo po telefonu, če moreta, prideta čez soboto in nedeljo v Kranj. Rad bi šel domov.« ● H. Jelovčan, foto: G. Šinik

KRANJ, Gorenjski sejum
tel.: 222-308

KULTURNI KOMENTAR

lea mencinger

LEA MENCINGER



MESTO UMIRANJA SVOBODE

Danes je devetindvajseti dan, ko Dubrovnik, mesto in nekdanja slavna republika svobode počasi umira na očeh vseh nas, vsega prizadetega in očito tudi neprisrčnega sveta. Če ne bi bilo te hladne neprizadetosti, težko, da bi kdo zdaj na pragu 21. stoletja tako dolgo časa okleval, ali naj prepreči sesutje simbola evropskih kulturnih vrednot pod obstrukcijami neke druge kulture, ki pozna le svoje Evrope in vsemu svetu tuje vrednote prahu, ruševin, ponižanja in smrti. Ne le Dubrovnik, tudi druga hrvaška mesta postajajo nekakšni od vojnih viher okleščeni viharikom v gorah podobni spomeniki srečanja dveh različnih politik, dveh različnih kultur in vseh drugih različnosti, ki se sicer srečujejo tudi v miru.

Ali bo že jutri morda znova vihrala zastava Libertas na dubrovniških trdnjavah, ki so skozi veke znale ohraniti svojo svobodo: mesto je znalo urediti celo odnose s Turki, sicer za ceno 12.500 dukatov letno. Vsa stoletja poslej se je Dubrovnik srečno ogibal vojnim nevarnostim, posebej tistim z vzhoda. Dubrovčani so pogladi iz mesta tudi Napoleonove vojske, toda izgubili republiko. Vendar v mestu je vedno vihrala zastava svobode. Ta simbol je zdaj meta vseh napadov jugoslovanske in drugih sovražnih skupin. Z njenim zavzetjem je tako, kot bi Črnogorcem hoteli zrušiti njihov Lovčen z Njegoševim mavzolejem, svetinjo kulture in narodne istovetnosti obenem.

Zato dramskega igralca Tonka Lonca ne bilo sram jokati na odru Prešernovega gledališča v Kranju, ko je tik pred nastopom v okviru prireditve Croatian art forces po telefonu zvedel, da je porušena njegova rojstna vas le streljaj od Dubrovnika. Kdo lahko požiga in ruši po sosedovem in v imenu česa? Kdo in zakaj si želi, da bi hrvaška mesta izpraznil od bombardiranja in izolacije v nepopravni eksodus primorani hrvaški živelj? Kdo si vendar želi palestinsko usodo iz uničenih mest in vasi pregnanih hrvaških otrok?

Tudi Izet Hajdarhodžić, igralec, ki mu tako kot Lonci sivina že prepleta lase, je Dubrovčan. Enaindvajset let zapored je nastopal na dubrovniških letnih igrah, na prostoru pred dubrovniško glasbeno šolo, ki jo je v soboto zadela granata. Ali bosta z Lonco znova na prostem nastopala z Držicem na kamnitih ploščah tega večnega mesta, v katerem granate ubijajo njihove pesnike na domačem pragu. Čeprav se Dubrovniku zgodi najhujše, bo za Dubrovčane in za druge pač ostalo vedno mesto; Lovričena, Straduna, Gruža pač ni mogoče zavzeti in odtujiti Dubrovčanom. Slavne zgodovine o svobodi in za svobodo pač ni mogoče osvojiti tako kot kamen. Zato bosta lahko Tonko Lonca, Izet Hajdarhodžić in vsi drugi iz društva hrvaških dramskih umetnikov tako kot pevec od Josipe Lisac, Tajči, Dina Dvornika in do vseh drugih, ki nastopajo na odrih doma, pri nas, kjerkoli, nastopali vedno in povsod v čast Dubrovniku in vseh Dubrovnikov pri nas.

POEZIJA IN VOJNA

Kranj - Tradicionalno srečanje slovenskih pesnikov na kranjskem simpoziju tudi letos ne bo izostalo. V organizaciji Društva slovenskih pisateljev in Prešernovega gledališča bodo v torek, 29. oktobra, z začetkom ob 9.30 slovenski pesniki razpravljali na temo Poezija in vojna. Izhodišča za razpravo je tokrat pripravil dr. Janez Strehovec. Med drugim je zapisal: "Vojna z vso grozo smrti, bolečino, konfliktom in usodnostjo je za sodobnega pesnika sublimna in suptilna; ne da bi jo izrecno imenoval samo enkrat, jo lahko avtor odkriva in opiše v jeziku s povsem individualizirano, hermetično in na meje njegove jezika/sveta vezano liriko..."

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja akad. slikarka Alenka Kham - Pičman. V foyerju Prešernovega gledališča razstavlja akad. slikar in grafik Črtomir Frelih. V galeriji Lipa v Mestni hiši razstavlja akad. slikar Zmagor Puhar. V galeriji AES Letališča Brnik je odprta razstava akvarelov in lesorezov Stana Žerka. V Pionirski knjižnici bo v sredo popoldne ob 16. uri ura pravljic. JESENICE - V Kosovi graščini je na ogled razstava del akad. slikarja Dušana Kirbiša. V razstavnem salonu Dolik je še do konca meseca na ogled razstava Ustvarjalnost v občini Jesenice. RADOVLJICA - V Sivčevi hiši je na ogled razstava likovnih del iz stalne galerijske zbirke. V galeriji Pasaža radovljanske graščine razstavlja fotografije Alojz Mulič. V galeriji Kamen razstavlja fotografije člani Foto klub Radovljica. V dvorani radovljanske knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 Ivan Pipan ob diapozitivih predstavil Sahara. ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji so na ogled dela slikarja erka. SA80V galeriji Fara razstavlja slikar Martin Goričanec. V knjižnici Ivana Tavčarja bo danes, v torek, ob 17. uri ura pravljic. V Mini galeriji Skupščine občine Kranj razstavlja olja naivca Simon Šubič iz Zirov. Zaradi izrednega zanimanja je razstava slik Jožeta Tisnikarja 25 let kasneje podaljšana do 3. novembra. Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure. V Freising baru na Loškem gradu razstavlja Janez Ambrožič. V galeriji menze v LTH je na ogled tematska razstava Janeza Pipana Medijski obraz 91 (Bernarda Marovt v Casinu Maribor). ŽELEZNICI - V galeriji Iskra Železniki razstavlja člani Dolička z Jesenic. TRŽIČ - V Kurnikovi hiši so na ogled grafike in kipi Viktorja Klotarja. V Paviljonu NOB so na ogled ilustracije akad. slikarja Andreja Trobentarja.

Končan glasbeni festival v Grobljah

KONCERT GLASBENE VEDRINE

Domžale - V petek zvečer se je z zaključnim nastopom Komornega orkestra RTV Slovenija Camerata Labacensis pod vodstvom gostujočega dirigenta Marka Letonje s solistko oboistko Tanjo Petrejevo zaokrožil letošnji deseti v nizu koncertov komorne glasbe v grobeljski cerkvi.

Kdo pravi, da si tudi v teh časih, ko se nam misli raje muče pri hudih dogodkih okoli nas, ne zaželimo koncerta z glasbo, ki lahko prepričuje vsakogar od nas, da vedrina in radost življenja še obstajata. Je bil kdaj še večji mojster muzike, ki je znal priklicati vedrino poslušalcem? Od Mozarta ga večjega zagotovo ni. Pa ne le njegova glasba, tudi ves ostali program zaključnega koncerta stilne komorne glasbe v grobeljski cerkvi pretekli konec tedna je bil naravn na takšne "strune" tudi s serenado za godala Benjaminja Ipavca in koncertom za oboo in godala Antonia Vivaldija. Niti razmeroma hladen prostor, ki z Jelovškovo poslikavo cerkve, letos mineva ravno 230 let od dokončanja del, ni ob zaključku tega med poletje in jesen potegnjenega festivala komorne glasbe zadržal poslušalcev, da ne bi do zadnjega napolnili prostora. Muziciranje Komornega orkestra RTV Slovenija - Camerata Labacensis je bilo tako vzneseno, da so hvaležni poslušalci s ploskanjem izsilili še ponovitev zadnjega stavka Mozartove Serenate notturne, ki tako kot ob svojem nastanku tako tudi danes preseneča glasbene ljubitelje z nenavadnim glasbenim druženjem godal in tolkal. Toda veliki glasbeni mojster, katerega dvestoletnico smrti je letos praznoval ves svet in ne le rojstna Evropa, je pač znal sukati svoje glasbeno pero. Zato si boljše zaključka ta festival komorne glasbe, ki letos praznuje tudi dvajsetletnico svojega nastanka, ne bi mogel zamisliti - tako kot ostale glasbene prireditve pri nas je v svoj program desetih koncertov od junija do konca oktobra prepletal poleg druge glasbe še posebej poudarjeno muziko dveh glasbenih mojstrov - Galusa in Mozarta. Zaključek grobeljskega festivala komorne glasbe je vsekakor tudi imeniten uvod v začetek nove glasbene sezone tako v Domžalah kot tudi drugod.



Po koncertu je Marko Letonja, ki je kot gost dirigiral orkestru Camerata Labacensis, odgovoril tudi na nekaj vprašanj o svojem delu doma in v tujini, kjer trenutno še največ biva. Letonji nagradenec Prešernovega sklada trenutno pripravlja premiero baleta Bajader ruskega avtorja Minkosa in sicer v milanski Scali.

Kot slovenski dirigent ste dokaj hitro prodrli na italijanske glasbene odre. Poleg dela v Scali imate tudi stalno pogodbo z opero v Veroni? Je težko prodreti med množico mladih dirigentov in to na tujih tleh?

"Že poldrugo leto delam v Italiji; letos sem v Neaplju dirigiral dvema baletnima premierama, nato pa je bil na vrsti balet Prokofjeva Romeo in Julija v znameniti veronski areni. Predstava je naletela na ugoden odmev, z vsega sveta si dogodek ogledajo glasbeni strokovnjaki in potem kar naenkrat postanete iskani dirigent. To mi je poleg vsega drugega prineslo podpis stalne pogodbe z veronsko opero in pa kup ponudb za zanimivo delo po evropskih opernih hišah in tudi v Ameriki. Toda za zdaj je važnejša premiera baleta v milanski Scali, marca začnemo vaditi z orkestrom, aprila pa je premiera, in pa seveda delo v Veroni."



Kaj pa delo doma?

"Kot svobodni umetnik pridem seveda, če me le potrebujejo. Žal pa je doma vse manj koncertov, malo je denarja, vse manj je muzike. Še pred odhodom v Italijo pa sem sodeloval tako s Slovensko filharmonijo, kjer sem debitiral kot dirigent leta 1987, dirigiral sem orkestru Zagrebske filharmonije, orkestru RTV Zagreb, za menoj je vrsta snemanj z obema

Letonje koncerte stilne komorne glasbe v Grobljah pri Domžalah so omogočili pokrovitelji: Biro M. Gallusov sklad in Gorenjski glas.

slovenskima orkestroma Slovensko filharmonijo in RTV Slovenija, na Dunaju sem dirigiral orkestru Slovaške filharmonije in drugo. Priložnosti za delo doma seveda so, žal pa so zdaj zelo redke."

V programu zaključnega koncerta je v Vivaldijevem koncertu za godala in oboo nastopila mlada solistka na oboi Tanja Petreje. Kaj menite o njeni nadaljnji glasbeni poti?

"Glede na to, da smo imeli zelo malo časa za vaje - poleg generalke za koncert, smo se na vaji srečali le enkrat, je bilo sodelovanje po moji oceni zelo uspešno. Glasbeniki radijskega orkestra RTV Slovenija so seveda vrhunski glasbeniki in je ena vaja ob takšni profesionalnosti povsem dovolj. V takšnih okvirih se je Petrejeva, ki obiskuje prvo leto Akademije za glasbo v Ljubljani, izvrstno znašla. O tem se bo lahko pričelo občinstvo decembra, ko bo TV Slovenija v celoti predvajala grobeljski koncert."

Podobnega mnenja o mladi slovenski oboistki Tanji Petreji, doma je iz Velenja, je bila tudi večina glasbenih poznavalcev na tem koncertu.

Med drugimi priznanji, ki spremljajo vašo še razmeroma kratko glasbeno pot, je tudi sprejem v svetovni mladinski simfonični orkester v Stockholmu. Od slovenskih glasbenikov sta tako začela le še Gorenc in Grafenauerjeva.

"Zame je to vsekakor priznanje. V tem orkestru bom lahko sodelovala dve glasbeni sezoni, se veliko naučila, saj sem skupaj z najboljšimi iz vsega sveta. Letos poleti smo nastopali v Stockholmu, sledila pa bodo gostovanja še drugje po Evropi in svetu. Medtem bom seveda pridno študirala na ljubljanski akademiji pri prof. Božu Rogelji, snemala za televizijo in radio doma in v tujini kot že doslej, nastopala na koncertih, sploh bi rada samo igrala, igrala."

● Lea Mencinger, foto: Aleš Gorišek

Sproščujoča komika v PG

TROJNI ZAPLET PO FEYDEAUJEVO

Tri krajše komedije francoskega komediografa Georgesa Feydeauja je pod skupnim naslovom DO-RE-MI-FEY-DEAU prevedel Branko Madžarevič, domiselno pa režiral Vinko Möderndorfer z živahnim sodelovanjem igralcev PG.

Potem ko so na slovenskih odrih odigrali večino večjih komedijskih, vodvilskih del francoskega finesiecijskega komediografa Georgesa Feydeauja (1862-1921), med njimi Hotel svobodne menjave, Dama iz Maxima, Bolha v ušesu, so se v Prešernovem gledališču v Kranju še nekoliko bolj na široko razgledali po obsežnem delu tega mojstra situacijske, pa tudi karakterne komike, in izbrali tri krajše komedije, za katere je prevajalec Branko Madžarevič poiskal skupni naslov DO-RE-MI-FEY-DEAU. Po realizaciji in odmevu sodeč vsekakor posrečen izbor, v katerem je igralcem dana možnost za uveljavljanje igralske izrazne fantazije. Glavno besedo ima seveda Feydeau ne le z dognato kompozicijo svojih komedij in situacijskimi zapleti, marveč tudi z domiselnim, komičnim dialogom, na njegovi osnovi pa seveda režiser.

Vinko Möderndorferju gledališko strukturiran salon seveda ni tuj, saj ga je na primer v Cankarjevem delu Za narodov blagor v Celju pred leti prav izizvalno internacionaliziral, v sedanjem pristopu do Feydeauja pa ga je teatralično premišljeno udomačil. V prvi komediji z naslovom Najin bodoči ženin iz leta 1894 gre za

dramatizirano anekdoto o dveh ženina željnih damah, ki v salonski samohvali ugotovita, da ju je snubil isti ženin, o katerem pa na koncu zvesta, da se bo poročil s tretjo. Judita Zidar in Bernarda Oman kot kandidatki za možitev upodabljata dve po temperamentu različni dami, prva bolj racionalno, druga neposredno, kar je v soglasju z likoma, ki ju ponazarjata. Nemo jima asistira Pavel Rakovec v vlogi služabnika, ki jo v naslednjih dveh komedijah razvija v smeri služabniške karakterizacije, v prvi pa mu je režiser dodal še dodatno nalogo, da namreč z ogledalom v roki sugerira avditoriju, da mu gledališče, oziroma te tri predstave, kažejo njegovo zrcalno podobo. Gledališče sicer opravlja to funkcijo od nekdanj, čeprav ima v feydeaujevskem primeru predvsem razvedrilno, zabavno funkcijo.

Druge z naslovom Zaspite, če vam rečem iz leta 1897 je s svojim zapletom in razpletom najbolj domiselna in dinamična: duhovito stopnjuje služabnikovo hipnotično moč nad svojim gospodarjem in posrečeno razplete zadevo z dvobojem med samozanimim hipnotizerjem in profesorjem psihologije. V tej komediji prihaja do izraza mimika igralcev, igra obraza. Imeniten je v

tem pogledu Pavel Rakovec kot služabnik hipnotizer z ekspresivnimi poudarki hipnotične volje, ob njem pa Tine Oman v vlogi gazde Boriqueta kot lahko obvladljivega medija, ki se spremeni v poslušnega kužo ali po hipnotizerjevem naročilu v opico, kar je igralec odigral duhovito in domiselno z navidez preprostim obvladovanjem mimike, s škiljenjem. Polasčevalno sestro gazde je v povsem drugačni, moško ponantirani intonaciji odigrala Bernarda Oman, Miran Kenda je intenziven v hipnotičnem dvoboju s služabnikom, Matjaž Višnar ves povzpertiški v prizadevanju, da bi uspel kot njegov kolega Justin (Rakovec), in Judita Zidar primerno prizadeta v vlogi neveste, ki jo hipnotizirani ženin zavrača. V ozadju komedije je vsekakor globlji konflikt v razmerju gospodar in hlapec, predstavljen pač z naglimi zunanji preobrat, s komično teatraliko.

Tretja komedija Ne sprehajaj se no vendar čisto naga je iz zrela obdobja Feydeaujevega komedijskega snovanja, iz leta 1911 in se intenzivno, že kar do nadeležnosti ukvarja z razmerjem moški ženska na ravni popolnega razhajanja. Gre za ekscentrično gospo, ki vznemirja vso hišo gospoda Ventrouxa, politika, ker se

pomanjkljivo oblači ali pa sploh ne, pa tudi sosedo in obiskovalce. Situacije, ki jih s svojim načinom bivanja povzroča muhasta gospa, so seveda smešne in mučne hkrati, malce namigujejo, vendar v kranjski izvedbi skrajno spodobne. Tine Oman je v tej komediji že poročen, ugleden, zapet politik, njegovo ženo jezikavo Clarise zgovorno in samoumevno igra Judita Zidar, nenehno odganjanega služabnika nadaljuje Pavel Rakovec, gosta, političnega tekmeča Bocheperdaixa, ki v slovenski izgovorjavi pomeni še dodaten komičen drobec - bošperdu, z igrivo naklonjenostjo do izzivalne gospe igra Miran Kenda, še bolj ustrežljivega fotoreporterja pa Matjaž Višnar s prav takšno vneto.

H komičnemu učinku poleg domiselne režije in dinamične igre dodajajo svoj delež in poudarjajo komiko tudi barviti kostumi Majde Kolenik ter slikovita scenografija Stefana Marfaka, v prvi komediji v živih barvah, potem pa salon z velikimi vrati v ozadju, s scenskim elementom, ki ima pri Feydeauju vedno pomembno funkcijo.

Še en dosežek, ki potrjuje profesionalnost Prešernovega gledališča v Kranju.

France Vurnik

klub Kobra

V plačilnem prometu veliko zmede in odprtih vprašanj

Preprečili hrvaški vdor v slovenski denarni sistem

Na Gorenjskem obtičalo v denarnih kanalih sorazmerno manj denarja kot sicer v Sloveniji, le približno 9 milijonov dinarjev.

Kranj, 24. oktobra - Območna zbornica Kranj je za gorenjske direktorje pripravila razgovor o aktualnih vprašanjih plačilnega prometa med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško ter drugimi republikami. Izredno dobro je bil obiskan, kar kaže, da je problemov in odprtih vprašanj res veliko, razgovor sam pa je pokazal, da tudi nekatere podrobnosti še niso povsem jasne, čeprav jih je že prinesel Uradni list. Razgovora, ki ga je vodil direktor Območne zbornice Kranj Andrej Prisan, sta se udeležila Stanislav Brodnjak, pomočnik generalnega direktorja SDK Slovenije in Dušan Hočevar, pomočnik guvernerja Banke Slovenije.

V ponedeljek, 21. oktobra, je bil na pobudo Službe družbenega knjigovodstva ustavljen plačilni promet s Hrvaško, saj je pritekal denar dvomljive kakovosti. Terjatve Slovenije do Hrvaške so znašale 6 milijard dinarjev, Hrvači so uradno priznavali le 800 milijonov dinarjev, (ta dolg ni bil konvertiran v tolarje) plačilnih nalogov pa je bilo veliko več, saj so se skoraj približali višini terjatev, ki jih navaja Slovenija, zato je razumljivo, da smo reagirali, je ustavitev plačilnega prometa pojasnil Stanislav Brodnjak, pomočnik generalnega direktorja SDK Slovenije.

V sporazumu o plačilnem prometu med Slovenijo in Hrvaško, ki so ga 13. oktobra podpisali v Rogaški Slatini, je

Ekološki program v elektrogospodarstvu vse bolj kasni

Leto in pol v zamudi

Ljubljana, oktober - Zaradi pomanjkanja denarja zastaja uresničevanje ukrepov za izboljšanje okolja na področju energetike, zamuda je narasla že na leto in pol. Vendar pa so z nekaterimi posegi, ki niso zahtevali veliko denarja, pripomogli k bistvenemu izboljšanju in tako ljubljanska toplotna izpušča v zrak polovico manj žveplovega dioksida kot doslej.

Že spomladi bi moral biti zaključen razpis za čistilno napravo na bloku štiri šostanjske termoelektrarne, vendar so stvar zaradi pomanjkanja denarja odlagali, deloma tudi zaradi vojne v Sloveniji. Konec septembra je bil razpis vendarle zaključen, imajo pet ponudb, vendar pa ni napravljen finančni del paketa.

Vsi bloki na šostanjski termoelektrarni pa bodo to zimo že imeli dodatno odzvepljevanje dimnih plinov, kar bo do začetka prihodnjega leta prineslo 40-odstotno zmanjšanje. Z obnovo kotla na bloku štiri pa so manjši tudi izpusti dimnih plinov.

Za Ljubljano pa je pomembna pridobitev rekonstrukcija toplotne, ki jo zdaj tudi kurijo z ekološko ugodnejšim premogom iz ZDA, na deponiji imajo 70 tisoč ton takšnega premoga, kar omogoča 2,5-mesečno kurjenje. S temi ukrepi, ki niso zahtevale veliko denarja (rekonstrukcija 0,3 milijona ekujev) bo to zimo za 51 odstotkov zmanjšana emisija žveplovega dioksida, za 80 odstotkov emisija trdnih delcev in za 44 odstotkov znižana toplotna polucija reke Ljubljanice.

Osnovna vrednost Iskre je njena blagovna znamka

Osvojiti mednarodne standarde

Kranj, oktober - V Iskri danes pravijo, da je njihova osnovna vrednost blagovna znamka. Vse njene članice so si zastavile zahtevno nalogo, osvojiti naj bi standard ISO 9000 in mednarodno priznan certifikat, kar je že uspelo Iskri Avtoelektriki, nekaj vlog pa je vložili ženihi. Kako zahtevna je takšna naloga in kako malo pozornosti smo pri nas doslej posvečali temu, pove dejstvo, da se v Sloveniji s tem lahko pohvalijo le štiri tovarne.

Padec jugoslovanskega trga in spremembe na vzhodnih tržiščih so vsa podjetja v Iskri prisilile v preusmeritev na zahodna tržišča, kar je seveda dolgotrajen proces. V njem ima pomembno vlogo kakovost izdelkov in poslovna kakovost nasploh, zato so si vsa podjetja zastavila nalogo, da osvojijo mednarodne standarde ISO 9000, brez katerih se ni moč enakopravno vključiti v razviti svet.

V Iskri letos poteka proces reorganizacije, postavljene so nove povezave med Iskrinimi podjetji. Izoblikovale so se tri skupine glede na kapitalsko povezavo z Iskro holdingom. V prvi skupini so podjetja, v katerih ima holding večinski delež, v drugi podjetja, v katerih ima le delno lastništvo in v tretji so podjetja, ki se povezujejo s holdingom na pogodbeni osnovi. V podjetjih samostojno odločajo, s katerimi izdelki in na katere trge bodo šli, v Iskri holdingu pa odločajo, v katerih podjetjih bodo krepili svojo kapitalsko prisotnost. Holding za podjetja izdeluje metodološko strateškega planiranja, kadrovske načrtovanje, pravno finančni inženiring, svetuje pri investicijskih projektih in jih izdeluje, kot prvi v Sloveniji pa so izdali priročnik za delo v upravnih odborih.

Iskra holding namerava postati sodobno korporacijo, za katero bo značilna koncentracija kapitala in podjetniška decentralizacija.

V Iskri pričakujejo, da bo ob koncu letošnjega leta celotna prodaja znašala 750 milijonov dolarjev, izvoz 225 milijonov dolarjev, uvoz 130 milijonov dolarjev, povprečna vlaganja v razvojno raziskovalno dejavnost pa bodo 6-odstotna. ● M. V.

narja, to znaša približno 9 milijard tolarjev. Slovenija pa je drugim republikam dolžna približno 2 milijardi tolarjev.

Najtežji bo dogovor s Srbijo

S 15. oktobrom je bil plačilni promet s Slovenijo prekinjen, zvezna vlada je takrat sprejela odlok o prepovedi plačilnega prometa z republikami, ki so poleg dinarja uvedle še drugo denarno enoto. Tako neposredni plačilni promet s Slovenijo ne poteka več, podjetja lahko svoje terjatve in obveznosti poravnajo le drugače, na primer s cesijami in asignacijami, ki jih omogoča zvezni zakon o obveznostih. Glede na to dogovore se bo v Sloveniji tudi gibal vrednost dinarja, ki je bil v četrtek, 24. oktobra, na Ljubljanski borzi vreden 73,53 tolarja.

Zaradi prekinitve je v plačilnem prometu seveda veliko anarhije, nekaterih plačil preprosto ni moč izpeljati, po nekaterih podatkih je bil nekaterim vsaj nekaj prek Hrvaške z Bosno in Hercegovino. Predvsem pa je usoda nalogov, ki potujejo s pošto, do konca negotova.

Pogajanja slovenske delegacije z vladami drugih republik je potekala, najtrša bodo s srbsko, kjer vsakršni dogovor pogojujejo s politično platformo, hkrati pa obljubljajo, da gospodarskega sodelovanja ne bodo ovirali. S Srbijo bo zato zdaj možna le čista blagovna izmenjava, kar za kooperante Crvene zastave pomeni, da bodo namesto denarja dobili avtomobile.

Z drugimi republikami bo sporazumi lažje dosegljivi, kljub sporu tudi s Hrvaško, saj so na nerezidenčne račune praktično že pristali, takšno obliko pa je slovenska delegacija predlagala tudi drugim republikam. Naša podjetja bi torej imela na Hrvaškem dinarske račune, ki bi jih seveda odpirala glede na hrvaške predpise. Tako bi imela pregled, dinarji pa bi bili ustrezno konvertirani, ko bodo Hrvači uvedli svoj denar. Dokler bi povsod veljal še dinar, pa bi s teh računov lahko plačevali tudi v druge republike.

Predlog novih prometnih davkov

Ljubljana, 28. oktobra - Slovenska vlada je na seji konec preteklega tedna določila predlog zakona o prometnih davkih, ki naj bi bil novembra sprejet v slovenski skupščini. Kljub bistvenim spremembam stopenj prometnih davkov, naj bi bil končni učinek tovrstnega obdavčevanja (za proračun) približno enak. Za avtomobile še naprej ostaja davek na carino.

Po predlogu Zakona o prometnem davku naj bi bila splošna stopnja prometnega davka poslej 20 odstotkov, kar je bistveno manj od 33,5 odstotka, kot je to veljalo doslej, razširjen pa je seznam proizvodov, ki bo obdavčen. Kot je posebej poudarila Alenka Markič iz ministrstva za finance, načelno izhajajo iz principa, da bodo vsi proizvodi obdavčeni, čeprav po različnih stopnjah. Doslej neobdavčene dobrine bodo obdavčene po stopnjah od 3 do 5 odstotka, žgane alkoholne pijače 80-odstotno (doslej preko 100), vino 10, pivo pa 20 odstotkov. Bistveno bomo prihranili pri kavi (40 odstotkov davka) in avtomobilih, ki bodo do 1,8 litra prostornine obdavčeni z 20 odstotki, nad to prostornino pa s 35 odstotki. Tudi poslej ostane davčna osnova cena avtomobila s prišteto carino, le avtomobili s katalizatorjem bodo deležni 10-odstotnega popusta. Cena naftnih derivatov in tobačnih izdelkov naj bi se zaradi novih davkov ne spreminjala, novi pa so davki na storitve. Po razlagi sestavljalcev, naj bi novi zakon bil bolj dodelan in poenostavljen, zaradi primanjkljajev pri pobiranju davkov, pa naj bi letos prehodno veljala višja splošna stopnja prometnega davka, ki bo znašala 25 odstotkov.

Finančni minister Dušan Šešok je na tiskovni konferenci povedal, da nameravajo, zaradi neučinkovitosti pri zbiranju davkov zlasti v nekaterih občinah, vso davčno službo centralizirati na ravni republike, v pristojnost republiške davčne uprave pa naj bi po novem sodilo tudi zbiranje in izterjava prometnih davkov, ki jih je doslej pretežno zbiral SDK. ● Š. Z.

V kranjski podružnici SDK, ki pokriva vso Gorenjsko, so v ponedeljek, 21. oktobra zavrtili za 4 milijone dinarjev nalogov s Hrvaške, v torek 22. oktobra pa za 16 milijonov dinarjev, v četrtek, 24. oktobra, še za 280 milijonov dinarjev.

Kako hiter bo plačilni promet

SDK bo torej v sodelovanju s Hrvaško in kasneje tudi z drugimi republikami izgubila svojo vlogo v plačilnem prometu. Kvaliteto takšne rešitve seveda lahko ocenjujemo predvsem v smislu odgovora na vprašanje, kako dolgo se bo denar zadrževal v plačilnih kanalih oziroma, kako hiter bo plačilni promet. Verjetno tako, kot je bil doslej s pomočjo SDK, ne bo več, čas je danes seveda tudi denar.

Odprtih pa je še več drugih vprašanj. Začnemo lahko pri usodi dinarskih saldov, ki so se nabrali po zamenjavi denarja v Sloveniji. Usoda dinarjev je po 7. oktobru do petka 11. oktobra popolnoma jasna, v SDK pravijo, da bi jih morali počistiti v razmerju ena proti ena. Nekateri nalogi pa so prispeli po 11. oktobru, dali so jih na podpartije, njihova usoda še ni povsem jasna, kakor tudi ni usoda čekov, ki so jih napisali ljudje in so prispeli po tem datumu. Veliko čekov pa so ljudje napisali tudi za več mesecev naprej, saj trgovci blago prodajajo na obročno odplačevanje s pomočjo treh ali več čekov. Kako bodo konvertirani ti čeki, še ni povsem jasno, slišimo pa pojasnila, da je takšno izdajanje čekov nelegitimno in potemtakem nemara lahko pričakujemo, da bodo dinarji v tolarje spremenjeni v razmerju ena proti ena.

Problem je zapleten, ni pa kdove kako obsežen, saj v denarnih kanalih ni obtičalo veliko denarja, na Gorenjskem sorazmerno manj kot v Sloveniji, zlasti uspešni so bili v Kranju, čeprav imajo veliko stikov s poslovnimi partnerji v drugih republikah. Ali bodo ti dinarski saldi preneseni na nerezidenčne račune, še ni jasno. ● M. Volčjak

SERVIS

SIMCA-TALBOT

SUBARU

Jože Komljanec

zg. Lipnica 6
64246 Kamna gorica
Tel. (064) 74-405

V zalogi novi in rabljeni rezervni deli.
Odprto vsak dan od 8. ure dalje, ob sobotah po dogovoru!

GOSPODARSKI KOMENTAR

Marija Volčjak

MARIJA VOLČJAK

Drugačni miselni svetovi

Ko smo v Sloveniji dinarje zamenjali za tolarje, se zgolj zaradi tega v drugih republikah nihče ni pretirano razburjal, slišali smo le komentarje v stilu: pa so res to napravili, kdo bi si mislil! Največje razburjenje je povzročil strah, kaj bodo v Banki Sloveniji napravili z dinarji, ki so jih vzeli iz prometa. Poslušali smo pikantno začinjene očitke, da bo Slovenija vdrla v dinarski denarni sistem, naj je gospod Arhar, guverner Banke Slovenije še tako vztrajno zatrdel, da so spravljivi v trezorjih in da jih lahko presteže tudi nevtralna, mednarodna komisija.

Kakor hitro so se te obtožbe poglele, so prav to napravili Hrvači, ki so skušali zadnji dan z dinarji čudnega porekla poravnati dolgove Sloveniji, čeprav so prej zatrdjali, da niso dolžni 6 milijard dinarjev, temveč le 800 milijonov, poslali pa so več kot 4 milijarde. Prav ta hrvaška poteza, ob hkratni izjavi podpredsednika hrvaške vlade, da bo tolar propadel najkasneje v šestih mesecih, je nemara poslednje skeptike prepričala, da je meja Slovenije resnično na Kolpi, da se tam začneja drugačni miselni svet, ki se do dela razvije šele v Beogradu.

V Sloveniji ima veliko slabšalnih oznak, prav v očitkih z Bizantinci in nemara celo s cigani pa je skrita zagledanost Slovencev samih vase, kar nas lahko "nese" in Slovenijo spremeni v zaprti trdnjavo, namesto v evropski Hongkong. Doumeti moramo, da drugačni miselni svet ni slabši ali boljši, temveč je le preprosto drugačen in nič drugega. S tem pač moramo računati in drugačnost spreminjati v suho zlato, kar spretni trgovci počno že, odkar obstaja trgovina. Hrvaški poskus nas torej ne sme zapeljati, da bi tudi sami napravili kaj podobnega, naj je to še tako vabljivo in naj to Srbi še tako spretno počno že od nekdaj.

Če bomo ravnali tako (po jugoslovansko), bo tolar res izgubil svoj pravi pomen in počasi propadal. Predvsem pa ne bomo razpoznavni, prav nič drugačni kot preostali del bivše Jugoslavije in svetu ne bomo mogli več dopovedovati, da smo Slovenci drugačni, da nismo Balkanci, kar nam je zdaj vsaj deloma že uspelo, nikakor pa še ne v celoti, saj je predstava, stališča in vrednote zelo težko spreminjati. Navsezadnje Slovenci lahko sami to najbolje vemo, saj smo v preteklih sedemdesetih letih skušali vsaj malce po svoje ukrojit Balkan, kar nam prav v ničemer ni uspelo in vojna, ki divja na Hrvaškem, je več kot zgovoren dokaz.

Če bomo poslovne partnerje izbirali po načelu, kdo nam je všeč in kdo ne oziroma kdo je bolj naš in kdo ne, nam bodo morali res ostati le Avstrijci, Nemci in kakšen Francoz vmes, pri vseh drugih pa se moramo že preveč potruditi, da bi jih razumeli. Spretnost poslovnega sodelovanja in trgovanja je vendar že od nekdaj prav v tem, da blago prodajajo in kupujejo od ljudi, ki govorijo drugačen jezik, žive in delajo drugače, verjamejo v drugačnega boga... Z drugimi besedami, kolikor težje prehodna bo meja na Kolpi, kolikor višji zid bomo sezidali z bivšo Jugoslavijo, toliko bolj bodo zaprte tudi druge slovenske meje. Za mnogo večje od nas pač ne bomo zanimivi kot ograjen podalpski vrtnček, temveč kot na vse strani odprti prostor, kot odskočna deska za druge trge, ki jim takšne prednostne karte ne bo potrebno tako vnovčevati kot nam.

Drugačni miselni svetovi nas torej ne smejo motiti, kar pa bo Slovincem verjetno težko napraviti, saj smo že od nekdaj zaplotniško zaverovani sami vase, kar je nedvomno tudi posledica dejstva, da nismo imeli svoje države in smo se tako obnašali, da smo se ohranili kot narod. Za ohranitev naroda najbolje poskrbi država in zdaj jo imamo, samostojno in neodvisno državo, zato se lahko samozavestno ozremo na vse štiri strani sveta in spoznamo, da poleg našega obstajajo tudi drugačni miselni svetovi, ne slabši in ne boljši, temveč drugačni ter da nam jih ni treba prav nič posnemati, da bi se ohranili kot narod, temveč le sodelovati z njimi, kadar je interes obojestranski.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Reška luka dobro sodeluje v Slovenijo

Na promet v reški luki neugodno vplivajo za 0,75 odstotka povečane zavarovalne premije po 8. oktobru, zato je zdaj med najdražjimi lukami na Jadranu. Prevozniki seveda iščejo varnejšo in cenejšo pot, zato se vse pogostje odločajo za luko Koper, pomorske blokade so reško luko oškodovale že za 12 milijonov dolarjev. Z veliki poslovnimi partnerji iz Slovenije, kot sta Slovenijales in Lesnina sodelovanje poteka brez težav, v reški luki upajo, da jih ne bo povzročal tolar.

Ameriška zunanjetrgovinska služba v Ljubljani

Predstavnik komercialnega oddelka ameriškega konzulata v Zagrebu bo odslej redno delal tudi v Ljubljani, v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije. Tako bo na voljo poslovnem, ki jih zanima poslovanje s partnerji v ZDA, korak bo vse-kakor okrepil slovensko-ameriško blagovno menjavo.

Poleg splošnih informacij obstaja še vrsta drugih aktivnosti ameriške zunanjetrgovinske mreže, ki so lahko zanimive in koristne tudi za slovenske poslovneže. Gre za uporabo komercialne knjižnice na konzulatu v Zagrebu, ki razpolaga s številnimi trgovskimi registri z naslovi, telefoni, telefaksi in teleksi številnih ameriških podjetij ter s podatki o njihovi dejavnosti, povprečnem letnem prometu, imeni vodilni ljudi itd. Na voljo so tudi registri tržnih znamk, profesionalnih združenj, vladnih ustanov ter odvetnikov in managerjev. Poleg tega je moč dobiti še razne publikacije in brošure, carinske tarife, statistične podatke, sezname sejmov v ZDA, trgovinskih časopisov in kataloge podjetij.

Ameriška zunanjetrgovinska služba redno obvešča določen krog zainteresiranih ameriških podjetij o tržnih priložnostih v tujini ter jim nudi vsestransko pomoč pri pridobivanju in razvoju odnosov s tujimi partnerji. Pogosta se pojavlja tudi kot organizator promocijskih dejavnosti ameriških poslovnih podjetij ter organizira njihov nastop na tujih sejmih.

Predstavnik te službe ameriškega konzulata iz Zagreba bo za začetek v Ljubljani uradno vsak ponedeljek med 10. in 14. uro.

Zimski nasveti

Ze čez kak mesec se bodo za voznike začeli hudi dnevi, kajti mraz, vlaga in še posebej sneg so najhujši sovražniki vašega avtomobila. Pa vendar se je večini težav mogoče ogniti, če se na hladne dni pripravimo dovolj hitro.

Najprej je treba poskrbeti za dober razgled iz vozila v vsakem vremenu. Najbolj preprosto bo, če iztržene oz. stare gumice brisalcev zamenjate z novimi, kajti nova guma lažje kljubuje hudemu mrazu in se ne trga. Preglejte sklop ventilacija - gretje že sedaj, kajti če je v tem občutljivem sklopu kaj narobe, boste imeli še vedno dovolj časa za odpravo napake še pred najhujšim mrazom. Vsekakor morate preveriti, kakšno tekočino za hlajenje imate v hladilnem sistemu oziroma, ali je primerna tudi za zimske dni. To lahko storite s posebnim instrumentom, če pa ga nimate pri roki, vzemite vzorec in ga dajte za nekaj ur v zamrzovalnik. Če tekočina ne zmrzne, potem je vse v redu. Prav tako je potrebno izbrati pravo olje za zimske dni. Gosto olje, ki ste ga uporabljali poleti, bo precej otežilo zagon motorja, zato izberite bolj redko olje. Prva od dveh števil, ki označujejo gradacijo, mora biti med 5 in 15 (npr. 5W50).

Da se vam avto ne bo spremenil v sef, poskrbite tudi za ključavnice. Najbolj enostavno je, če v ključavnico kanete nekaj kapljic grafitnega olja, navadno motorno je namreč nekoliko pregoščeno za drobne mehanizme. Uporaben je tudi kakšen sprej za odmrzovanje, ki vam bo prišel prav tudi v primeru zaledenelih steklenih površin.

Akumulator v avtomobilu je pozimi izpostavljen večjim naporom, zato mu posvetite tudi več pozornosti. Najprej pregledajte nivo kisline, ki mora biti 1 - 1,5 cm nad celicami. Z areometrom pregledajte gostoto kisline. Če je akumulacija nova, mora biti gostota kisline 1,28 kg/dm³, pri praznem pa približno 1,12 kg/dm³. Če pade gostota na 1,18 kg/dm³, je akumulacija potrebno dopolniti z električno energijo. Polnjenje bi moralo trajati vsaj deset ur. Na koncu pregledajte še kontakte na obeh polih in jih namažite s posebno zaščitno maslo, ki zagotavlja tudi dobro prevodnost. Dobro je tudi vedeti, da ima nov akumulator že pri minus sedem stopinjah le še 60 odstotkov moči.

Ce boste vse to dovolj hitro postorili, vam bo verjetno prihranjena marsikakšna neprijetna jutranja urica, pa tudi vaš avto bo hladne zimske dni lažje preživel.

Matjaž Korošak

CENE RABLJENIH VOZIL NA KRANJSKEM AVTOSEJMU
DNE 27. 10. 1991

Tip vozila/letnik 1990	1989	1988	1987	Starejši
IMV R-4	6200			4000
GOLF		16500		13400
YUGO 45	5700		3800	
YUGO 55	6000			
ZASTAVA 101	5900	5500		3500
OPEL KADET	20000			

Opomba: navedene so povprečne cene s sejma rabljenih vozil v Kranju z dne 27. 10. 1991 in so v DEM. Podatke pripravlja podjetje Praktikum Gorenja vas, d.o.o., ki izvaja kranjski avtosejem vsako nedeljo od 6. - 14. ure.

Podjetje VARNOST Kranj zagotavlja

Varovanje je
tudi varčevanje

Podjetje Varnost v Kranju, ki se je pred tremi leti osamosvojilo oziroma izločilo iz Sozda Varnost Ljubljana, že deset let opravlja eno od dejavnosti, ki je pri nas še precej redka. Prevaža namreč denar za trgovska podjetja.

Kakorkoli nenavadno se morda sliši, da nekomu zaupaš denar in za to, da ga ta varno prenese na določeno mesto, celo odšteješ določen znesek, kot plačilo za opravljeno delo, zaveda se zdaleč ne pomeni slabo gospodarjenje ali, kot bi kdo morda rekel, nepotrebno razmetavanje denarja. Ravno obratno je res. Takšen, varen prevoz denarja iz enega na drugo mesto, to pa je običajno banka oziroma SDK, je predvsem Varčevanje.

Dnevni izkupiček denarja v trgovini je prav gotovo najmanj varen čez noč v trgovinski blagajni. Takšnega "hranjenja" tudi predpisi ne dovoljujejo. Nenazadnje bi bilo, če ne drugega, tveganje preveliko. Nič manj varen pa ni ta denar, ko ga po končanem delu trgovka v torbici ali vrečki odnese v banko. Naj bo pot od trgovine ali lokala do banke še tako kratka, se je že primerilo, da je bila dovolj dolga, da denar ni prišel v banko, ampak je bil med potjo tako ali drugače, bolj ali manj neprijetno, "prestrežen".

V delovni enoti nekdanjega Sozda Varnost Ljubljana v Kranju so organiziran in varen

prevoz denarja, kot eno od oblik dejavnosti firme, začeli uvajati že pred desetimi leti. Danes, ko so že tri leta samostojni in so od nekdanje firme zaradi poznavanja na trgu in nenazadnje tudi same razlage imena ter tradicije, obdržali samo še ime Varnost, so prevozi denarja in drugih vrednostnih papirjev in dragocenosti postali redna in hkrati zelo pomembna dejavnost. Podjetje Varnost Kranj je za prevoze denarja danes edino na Gorenjskem pooblaščen in izpolnjuje vse pogoje, tovrstne storitve pa opravlja tudi na območju izven Gorenjske. Pa ne gre le za izpolnjevanje pogojev, marveč VARNOST Kranj tudi zagotavlja, da je denar ali dragocenost, ki jo prevzame, isti trenutek tudi za "lastnika" opravljen posel in odvečna skrb, da bi se z njim lahko kaj primerilo.

Direktor podjetja Varnost Brane Božnik ugotavlja, da se "ugodnosti oziroma varčevalne oblike" prevozov denarja in dragocenosti poslužujejo domala vse velike trgovske hiše. Med njimi so na primer Petrol, ABC Loka, Živila Naklo, Murka Lesce, Mercator na območju Kranja in Tržiča in nekaj

V korak s svetom

Z informatiko v poslovni svet

Ljubljana, 25. oktobra - I.d.o.o., podjetje za poslovne informacije iz Ljubljane je pretekli petek v vili Področnik prikazalo osupljivo hitro in izredno pomembno "on line" medračunalniško povezavo med računalnikom v Ljubljani in njegovim "bratom" v Londonu. Andrej Brvar iz omenjene firme, ki je že od leta 1989 partner velike, v svetu posredovanja poslovnih informacij vodečega podjetja, Dun & Bradstreet, je zbranim gostom iz različnih slovenskih podjetij pokazal, kako lahko s pomočjo dunsprint računalnikov pokukamo v katerikoli računalnik na svetu, ki je vključen v ta sistem, in pogledamo, kakšne so npr. bonitete slovenskih podjetij. Na ta način lahko poslovneži posameznih podjetij natančno preverijo podatke o določenem podjetju, ki jih zanima, brez dolgotrajnega čakanja. Kajti, takšna povezava je vzpostavljena tako rekoč v trenutku.

Praktični prikaz, ki smo si ga v vili Področnik lahko ogledali, je bil rezultat enoletnega dela podjetja I - poslovne informacije in angleških analitikov. Bonitete slovenskih podjetij so tako po njihovi zaslugi dostopne tujim naročnikom, preko računalnika v Angliji. Na predstavitvi je poleg Marka Batista iz podjetja I, spregovoril tudi zastopnik firme Dun & Bradstreet v Nemčiji, Ernst Roller, ki je slovenskim partnerjem zaželel obilo uspeha, našim sosedom Hrvatoma pa čimprejšnji mir.

Slavnostne predstavitve in slovesnosti ob 150-letnici firme Dun & Bradstreet se je udeležil tudi član slovenskega predsedstva Dušan Plut. Kljub temu da je bilo vabilo za predsedstvo tokrat malce neobičajno, so ga kot je poudaril Dušan Plut, z veseljem sprejeli, saj se zavedajo, da so neposredni stiki s poslovnim svetom Evrope in ostalega sveta, izredno pomembni za našo mlado državo, ki si šele pridobiva ugled in ceno. "Če Slovenija želi ostati odprta, mora sodelovati na vse štiri strani, vključno z jugom in vzhodom. Poskušajte obdržati poslovne stike, ki se trgajo, čeprav vem, da je težko, ker nam bodo kasneje še kako koristili. Želim vam veliko uspeha, predvsem pa potrpežljivosti," se je ob koncu Dušan Plut obrnil na vse navzoče gospodarstvenike. ● M. Peterneš

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
GKZ TZO "SLOGA" KRANJ

Ob dnevu varčevalcev se vsem svojim varčevalcem zahvaljujemo za dosedanje sodelovanje in se priporočamo tudi vnaprej.

Nudimo vam ugodne obrestne mere za hranilne vloge, vodimo žiro račune in upravljamo vse denarne in kreditne posle.

Informacije po tel.: 242-734



Senčur, oktober - Novo naselje v Senčurju je dobilo zasebno živilsko trgovino Drobntinica, ki jo je 16. oktobra odprl Ferdinand Segš, ki nam je povedal, da so cene zlasti ugodne pri pivu in sladkorju. Trgovina na 50 površinskih metrih je urejena na samopostrežni način, ponudba pa bo prilagojena potrebam kraja, ki jih lastnik še ne pozna povsem, zato se bo prilagajal postopoma.

Proti zlorabam

Ob vseh zapletih v slovenskem parlamentu okrog lastninske zakonodaje je bilo že večkrat opozorjeno na izredno množico zlorab, s katerimi se na najrazličnejše načine - najpogostejši je ustanavljanje vzporednih (tako imenovanih by pass) podjetij - privatizira družbena lastnina. Zato je bil že večkrat zahtevan moratorij na lastninske spremembe, vendar se je vlada pretekli teden odločila, da sprejme uredbo, ki naj bi vsaj v določeni meri zavrla divje privatiziranje. Po besedah dr. Rajka Pirnata, slovenskega ministra za pravosodje, vlada še vedno upa na sprejem lastninske zakonodaje, do tedaj pa bo po uredbi potrebno pri vsaki ustanovitvi novega podjetja pri registraciji predložiti soglasje Agencije za pospeševanje, prestrukturiranje in spodbujanje prenove podjetij. ● S. Z.

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
ZA GORENJSKO
Cesta JLA 2
64000 KRANJOBRESTNE MERE
OD 8. 10. 1991 DALJE:

Vloge na vpogled:	12 % letno
Vezava:	
- nad 1 mesec	24 % letno
- nad 3 mesece	30 % letno
- nad 6 mesecev	36 % letno
- nad 12 mesecev	42 % letno

Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj

Biti boljši, pomeni biti ugodnejši in cenejši

Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj se bo 15. novembra preselila v lepo in glede na način dela evropsko urejene nove prostore, saj vas bodo bančni uslužbenci sprejeli in vam postregli stoje.

Peter Smuk, predsednik
upravnega odbora

Igor Rupar, ravnatelj

Niti leto še ni minilo, kar so se obrtniki in podjetniki Gorenjske odločili ustanoviti prvo slovensko hranilnico in posojilnico. V kratkem se bodo iz dveh skromnih sobic preselili v lepo preurejene prostore v pritličju Doma obrtnikov na Likozarjevi 1 v Kranju.

Ce se zdaj ozremo in se spomnimo, v kakšnih razmerah je hranilnica začela, lahko rečemo, da je dejanje mejilo skoraj na avanturo, pravi Igor Rupar, ravnatelj Slovenske hranilnice in posojilnice Kranj. Začetne težave so bile že s formalno ustanovitvijo, za finančno organizacijo razmeroma skromno višini ustanovitvenih vlog je bilo treba skoraj v celoti angažirati za začetek poslovanja potrebna materialna sredstva. Porabili si jih za pisarniško opremo, za en sam osebnih računalnik z zunanjimi programi, poslovni prostori so omejeni na dve skromni sobici, začela je komaj štiričlanska ekipa, kar vse res ni bilo zavidanja vredno izhodišče za tekmovanje in spopad s konkurenčno močnejšimi bankami z bogatimi izkušnjami in večletno tradicijo. Veliko trdega dela, taktosti, iznajdljivosti, velike fleksibilnosti in stalnega prilagajanja pogojem tržišča je bilo potrebnega, ne nazadnje tudi nadpovprečna stopnja tveganja, da so si pridobili zaupanje prvih vlagateljev in deponentov. Predvsem pa smo morali biti boljši od ostalih, pravi Igor Rupar, biti boljši, pa pomeni, imeti višjo stopnjo storitev in biti ugodnejši in cenejši.

Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj si po osmih mesecih sicer še ni zagotovila stalnega mesta v slovenskem finančnem prostoru, zagotovila pa si je solidno izhodišče za stabil-

nejše poslovanje in za delo v skladu z zakonom o bankah in hranilnicah, ki se mu bodo morali prilagoditi v naslednjih šestih mesecih. Ze od konca junija pa pokrivajo stroške poslovanja in poslujejo s pozitivnim rezultatom.

Doslej so bila prizadevanja usmerjena v preživetje, poslovali so pretežno s kratkoročnimi sredstvi, poslej je njen cilj zagotovitev trdne osnove, kar bo pritegnilo trajnejša sredstva in kapital, s katerim bodo ustvarili potrebne rezerve za dajanje posojil z daljšim rokom vračanja in investicijsko bančništvo.

Vse večji obseg poslovanja, potreba po bančnih storitvah na najvišji ravni, po pravočasni in točni informacijah so zahtevalo dodatna vlaganja v opremo in prostore, ki jih bodo v kratkem odprli. Izredno smo zadovoljni, da smo kljub težavam uspeli, pravi Igor Rupar, posebej, ker selitev skoraj soupada z uvedbo lastnega monetarnega sistema in lastne valute. Upamo in želimo, da bo tudi naši hranilnici uspelo prispevati svoj skromni delež k uveljavitvi slovenskega tolarja, k njegovi stabilnosti in v končni fazi tudi konvertibilnosti.

Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj že uvaja program mladinskega varčevanja, kar pomeni, da spremljajo mladoporočence, za vsakega novorojenca jim poklonijo hranilno vlogo v protivrednosti 50 mark. Ohranjali ji bodo realno vrednost, izplačljiva pa je v slovenskem denarju. Če bodo starši varčevali, bo Slovenska hranilnica in posojilnica otrokom ob vstopu v šolo kupila torbo in šolske potrebščine, če bodo varčevali še naprej, jih bodo študentirali v srednji šoli. S tem si želijo pridobiti hiši pripadne varčevalce, ne nazadnje tudi kadre, ki jih bo nemara na koncu čakala tudi delnica oziroma delež v hranilnici. Banka pa jih bo seveda spremljala, ko bodo potrebovali posojilo za gradnjo hiše. Z akcijo so začeli v Tržiču in v Kranju, širila pa se bo s širitvijo poslovanja Slovenske hranilnice in posojilnice. Druga novost, ki jo bodo razpisali v kratkem, pa bo varčevanje za nakup avtomobila, za kmetijske stroje, za šolanje in podobno, s čimer bodo ljudem pomagali pri večjih nakupih.

Vse denarne skrbi vam Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj uredi!

orek, 29. oktobra 1991

Informacijski sistem Videoteks

Preddvor, oktober - V klubu gorenjskih direktorjev v Preddvoru je bil 24. oktobra 1991 predstavljen informacijski sistem videoteks, ki ga bo na prihodnjem sestanku prikazal tudi praktično, a pomočjo računalnika in modema.

Videoteks je interaktivni računalniško zasnovan informacijski sistem, v katerem se po telefonskem omrežju povezujemo z različnimi bazami podatkov, nosilec te storitve je slovenska pošta. Z videotekom lahko dobimo ali ponudimo najrazličnejše informacije, npr. ali plačujemo blago in storitve, opravljamo različne bančne posle, obdelujemo podatke, prenašamo slikovna in pisna sporočila in podobno. Na voljo so nam poštni imeniki, ceniki poštne storitve, vozni redi, turistične informacije, borzna poročila, podatki o raznih prireditvah, novice in druge informacije. Prek videoteksa lahko pošiljamo elektronsko pošto ostalim naročnikom videoteksa, prav tako lahko pošiljamo telexe in telefaks.

15 sekundah do informacije

Zveni zapleteno, vendar temu ni tako, uporaba tega sistema je preprosta, saj je namenjena vsakomur, imeti morate seveda telefon, priključek, nanj priključite modem in računalnik PC, ki mora imeti ustrezno programsko opremo. S pisalne mize so vam torej s pomočjo hišnega računalnika in modema dostopne številne informacije, ki imajo v primerjavi s teletekstom neomejen obseg. Vključiti pa jih lahko tudi prek televizijskega sprejemnika z vgrajenim videoteksom, ki vam omogoča dostop do podatkov, ki jih prejmete na televizorju ali prek posebnih videotekskih terminalov. Mitja Trampuš, vodja skupine, ki poskrbi za namestitve potrebnih naprav, pravi, da potrebuje 15 sekund, da se vključite v ta sistem, operacija je torej resno preprosta.

Če se odločite, da boste le naročnik informacij, imate le dostop do podatkov, če želite postati ponudnik informacij vzamete v našo bazo določeno število prostov, na katerih posredujete informacije. Ker pa nas videoteks šele poskusno uvaja, je v testni fazi stvar še za preizkušnjo, računajo pa, da bo stran veljala 13 do 14 tolarjev na mesec.

Dostop do drugih baz podatkov

Kdor bo želel videoteks le prelistati in si torej sistem le ogledati, bo potreboval šifro, temveč bo uporabil posebno javno geslo. Vključevanje v videoteks poteka prek telefonskega omrežja, s pomočjo številskih 9760, 9761 in 9762. Kdor bo želel učinkovito uporabljati sistem, se bo moral registrirati in se bo tako pri vključevanju v sistem predstavljal s šifro, z njeno pomočjo bo lahko uporabljal po poprejšnjem dogovoru različne baze podatkov, ki bodo priključene na videoteks, denimo, baza podatkov, ki jo ima Gospodarska zbornica Slovenije.

Evropi v uporabi že deset let

Vsa stvar je pri nas šele na začetku, slovenska pošta skuša ujeti ritmi informacijski vlak, ki pelje skozi Evropo in druge razvite celice. Prav videoteks bo eden od členov, ki nas bo povezoval z razvitimi državami.

V Evropi videoteks uporabljajo že od leta 1982, v posameznih državah imajo že po 60 tisoč uporabnikov, ponujajo pa zelo podobno storitvo. V Avstriji in Nemčiji uporabljajo Bildschirmtext, v Franciji teletext, v Italiji Videotel, na Švedskem Datavision. Večina je povezana med seboj, kar množi število informacij in pospešuje njihov prenos. Tudi Slovenija se bo kmalu povezala z njimi, kar bo še povečalo zanimanje za naš Videoteks, ki zdaj omogoča prenos elektronske pošte in prenos sporočil.

Drugom vse bolj širijo vsebino teh informacijskih sistemov, zato bodo tudi denarne transakcije, v Nemčiji in Avstriji pa so pred kratkim vključili v ta sistem kataloško prodajo Quelle. S pisalne mize torej tam že lahko naročite in plačate določeno blago, ki vam ga pošljejo na dom. ● M. V.



S čekom A banke je denar vedno pri roki

A banka d.d. Ljubljana je bila ustanovljena na začetku leta 1990 kot pravna naslednica Jugobanke, temeljne banke Ljubljane. Tako je v Sloveniji prisotna že trinajst let. A banka ima danes po Sloveniji 28 ekspozitur, tri so na Gorenjskem in sicer v Kranju, v Trzinu in na Jesenicah.

Ceki A banke vam omogočajo denarno poslovanje tudi v 520 PTT enotah ter v poslovalnicah drugih bank v Sloveniji, kjer lahko dvignete gotovino ali poravnate obveznosti, upoštevajo pa prejemajo pokojnino. S čeki A banke je tako denar vedno pri roki, zato z A banko v Sloveniji posluje že več kot 60.000 ljudi.

Tekoči račun poenostavi vaše denarno poslovanje

Za plačilo rednih mesečnih obveznosti lahko pooblastite banko, ki bo ob dogovorjenem datumu poravnala vaše položnice. Pregled vseh sprememb na tekočem računu v preteklem mesecu vam bodo izdelali najkasneje 5. delovni dan tekočega meseca.

in denarno poslovanje vaših najbližnjih

Za razpolaganje s sredstvi na vašem tekočem računu lahko pooblastite eno ali več polnoletnih oseb. NOVOST pa je, da lasten tekoči račun odprejo tudi ŠTUDENTU, za katerega se imetnik tekočega računa obveže, da mu bo zagotavljal redni mesečni priliv sredstev.

Denar na tekočem računu prinaša obresti

A banka po 8. oktobru sredstva na tekočem računu obrestuje po 14 odstotni letni obrestni meri, prav tako sredstva na vpogledni hranilni vlogi in na ziro računu.

Večan denar daje več obresti

Pri vezavi sredstev so obresne mere v A banki precej višje:

Vloge vezane nad 1 mesec	letna obrestna mera
do 10.000 SLT	21 %
od 10.000 do 50.000 SLT	25 %
od 50.000 do 100.000 SLT	26 %
od 100.000 SLT	28 %

ABANKA

banka prijaznih in podjetnih ljudi



Mizarstvo Šenk odprlo svoj prodajni salon - V petek, 25. oktobra, je bila pri Senkovi v Britofu pri Kranju velika domača slovesnost: to priznava družinsko mizarstvo podjetje je v sklopu delavnic odprlo tudi svoj razstveni salon, v katerem bo stalna razstava njihovih najnovejših proizvodov - spalnic. Oblikovalec je domači sin Rafael Šenk, ki mu gre vsa pohvala za moderen (in drzen) dizajn ter skladne barvne kombinacije. Salon bo hkrati tudi galerija, v kateri bodo občasne razstave znanih slikarjev. Tokrat so na ogled dela pokojnega akademskega slikarja Staneta Kregarja. Razstavo je odprl slovenski slikar Ivan Sedej, v kulturnem programu pa je zapel kvintet bratov Zupan. - D.D. - Foto: G. Šink

Manjši promet

Promet je v Sloveniji nasploh upadel, avgusta letos je bil v primerjavi z lanskim avgustom cestni promet manjši za 29 odstotkov, železniški za 9 odstotkov in zračni za 68 odstotkov. Količina prepeljanega tovora se je v cestnem prometu zmanjšala za 32 odstotkov, v železniškem za 2 in v pomorskem prometu za 24 odstotkov. Cestni promet na mejnih prehodih se je zmanjšal za 56 odstotkov. PTT promet pa se je zmanjšal za 24 odstotkov.

Padec proizvodnje

V letošnjih devetih mesecih je bila industrijska proizvodnja na območju bivše Jugoslavije v primerjavi z enakim lanskim razdobjem manjša za 18 odstotkov. Zvezni zavod za statistiko je sporočil, da je bila v Sloveniji manjša za 10,9 odstotka, v Črni gori za 13,1 odstotka, v Makedoniji za 17,7 odstotka, v Bosni in Hercegovini za 23,1 odstotka in na Hrvaškem za 23,7 odstotka. V Vojvodini je bila manjša za 10 odstotkov, na Kosovu za 23,8 odstotka, v ožji Srbiji pa za 17,4 odstotka.

Odprta vprašanja bank

Nova slovenska valuta še ni razrešila vseh problemov slovenskega denarnega sistema. Največ pregledov povzroča sistem deviznega varčevanja, saj bi država Slovenija najraje videla, da bi varčevalci bankam ponovno zaupali, saj bi s tem potegnili devize iz tujine. Seveda to ni preprosto in lahko dosegljiv cilj.

Odprta ostajajo tudi vprašanja hranilnic, guverner Banke Slovenije dr. France Arhar pravi, da bi morali imeti zakon o hranilnicah, ki bi jih izločil iz bančnega sistema. V Sloveniji Ljubljanska banka še vedno pokriva 80 odstotkov vseh gospodarsko finančnih razmerij, poleg nje pa imamo sedem malih, pretežno novih bank ter polfinančnih institucij kot so hranilnice in zavarovalnice.

Koliko je vreden tolar

Na tečajnici Banke Slovenije so 24. oktobra devizni tečaji dosegli naslednje srednje vrednosti v tolarjih:

Avstrija	100 ATS	454,7520
Nemčija	100 DEM	3.200,0000
Švica	100 CHF	3.659,8400
Italija	100 ITL	4,2816
ZDA	1 USD	54,4864

Na Ljubljanski borzi je v četrtek, 24. oktobra, vrednost dinarja ostala na torkovi ravni, kar pomeni, da je bilo moč za 100 dinarjev dobiti 73,53 tolarja. Zaradi težav v plačilnem prometu namreč trgovanja z dinarji praktično ni bilo.

Četrtekov borzni sestanek je tako minil v znamenju trgovanja z vrednostnimi papirji. Največjo konjunkturo so imele obveznice R SL 2, čeprav je njihov tečaj padel za 1 odstotek, so jih prodali za 186 tisoč mark. Sledile so obveznice Rogaška 2, ki so jih prodali za 147 tisoč mark, čeprav so bili dražje za približno 10 odstotkov. Dobro so kotirale obveznice PTT, ki so jih spravili v promet za 48 tisoč mark. Presenetljiv pa je bil promet z obveznicami R SL 1, ki kljub nižjemu tečaju kot na torkovem sestanku niso šle v promet, prodali so jih le za 25 tisoč mark.

Skupni promet je na četrtekovem sestanku dosegel 423 tisoč mark, kar je skoraj polovica manj kot v torek. Nedvomno se je poznalo, da se je v četrtek začel v Portorožu tradicionalni seminar Ljubljanske borze, ki je obvezna izobraževalna oblika za vse borzne mešetarje.

Črna borza Na ljubljanski tržnici so v soboto, 26. oktobra, ob 13. uri devizni tečaji dosegli naslednje vrednosti v tolarjih:

Avstrija	100 ATS	590
Nemčija	100 DEM	4.150 do 4.200
Švica	100 CHF	4.700
Italija	100 ITL	5,50

Tuji denarci za naše okolje

Ljubljana, 15. oktobra - Svetovna banka je Sloveniji pred kratkim odobrila 600 tisoč dolarjev nepovratnih sredstev. S tem denarjem naj bi prišla do ocene možnosti in načinov za izvedbo predlogov v slovenskem ekološkem projektu. Eden od projektov je tudi Integralni koncept ravnanja z odpadki v Sloveniji.

Predlog slovenskega ekološkega projekta predvideva, naj bi v prvi fazi na področju varstva zraka pridobili predvsem celovit pregled onesnaževalcev in poskrbeli za sanacijo toplarn. Kjer je zrak najbolj onesnažen, naj bi uredili plinsko omrežje. Pri varstvu voda načrtujejo izgradnjo čistilnih naprav v Ljubljani in Mariboru ob hkratni ureditvi kanalizacije ter postavitve čistilne naprave pri papirnici Videm v Krškem. Eden od projektov, s katerim se ukvarja ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora Republike Slovenije, je tudi Integralni koncept ravnanja z odpadki, za katerega so julija letos razpisali mednarodni natečaj, prispela gradiva pa bodo javno razgrnili konec novembra.

Eskontna stopnja

Glede 24-odstotne eskontne stopnje Banke Slovenije slišimo precej kritik, zanimivo pa je, da domači strokovnjaki pravijo, da je prenizka, strokovnjaka EGS-a pa, da je previsoka.

Stanovanjsko komunalna banka - ekspozitura Kranj

Klasičnega varčevanja ni več

Klasičnega varčevanja skoraj ni več, kdor danes še varčuje, varčuje v markah, te pa žal mnogokrat obleže doma, še slabše pa je, če jih ljudje nesejo v tujino, saj s tem podpirajo tuje gospodarstvo namesto našega, ki je že obubožalo, ob dnevu varčevanja razmišlja Ivana Prusnik, vodja kranjske ekspoziture Stanovanjske komunalne banke Ljubljana.



V Stanovanjsko komunalni banki devizno poslovanje nemo-teno poteka, kar je danes velika prednost, saj varčevalci svoje devize dvignejo, kadar žele, v valuti, ki jo potrebujejo. Tudi devizna nakazila v tujino potekajo normalno. Odkar ima naša banka devizno poslovanje, se še ni zgodilo, niti en dan, da naši varčevalci ne bi mogli dvigniti svojih deviz, pravi Ivana Prusnik.

Kranjska ekspozitura je pod streho Stanovanjske komunalne banke Ljubljane prišla 18. oktobra 1990, ko je ta prevzela mrežo propadle Komercialne in hipotekarne banke Ljubljane. Nekateri varčevalci so se tedaj v strahu za svoje devizne prihranke "preselili" v Ljubljano banko, žal so narobe izbrali, saj je tam devizno poslovanje ustavljeno. Vsi, ki so vztrajali in zaupali Stanovanjsko komunalni banki, so danes za to zaupanje nagrajeni, saj jim ni treba trepetati za svoje prihranke, v Stanovanjsko komunalni banki pa lahko tudi normalno devizno poslujejo.

Obseg deviznega poslovanja v kranjski ekspozituri Stanovanjske komunalne banke malenkostno narašča, vendar prepočasno, pravi Ivana Prusnik, saj ni nobena skrivnost, da imajo



ljudje veliko deviz doma. S tem jih ljudje odtegujejo gospodarstvu, po drugi strani pa zaradi tega narašča kriminal, saj nepridipravi vedo, da so devize v nogavicah. Mislim, da je to nezaupanje odveč, z vsakim dnem je bolj zanesljivo, da bodo varčevalci svoje devizne prihranke lahko dobili, kadar bodo želeli, pravi Ivana Prusnik.

Druga oblika varčevanja pa je danes lahko brezgotovinsko poslovanje, ki ga je pri nas še vedno premalo. Kdor plačo dobiva na tekoči račun in posluje pretežno negotovinsko, zanesljivo prihrani kakšen tolar, saj se mu denar na tekočem računu obrestuje do dneva, ko ga porabi.

Kranjska ekspozitura Stanovanjske komunalne banke Lju-

bljana opravlja seveda vse bančne posle za občane, delno tudi za podjetja. Nobena skrivnost ni, da je med njenimi klienti veliko obrtnikov.

Bančna konkurenca je do brodošla, pravi Ivana Prusnik, saj ni dobro, če ima ena banka monopol, ker potem postavlja pogoje, ljudje pa nimajo izbire. V Kranju so zdaj prisotne tri slovenske banke in hranilnica, torej ljudje že lahko izbirajo, kje bodo opravljali svoje denarne posle. V prihodnje se bo verjetno konkurenca še okrepila.

Konkurenca je seveda do brodošla tudi pri posojilih, ki jih Stanovanjsko komunalna banka trenutno ne daje, saj pripravljajo nove pogoje kreditiranja. Znani bodo prvi teden novembra.

Vlada je zaščitila premožnejše

Časi administrativnega določanja cen prehrabnih izdelkov se vračajo.

Kadarkoli v preteklosti so uradniki v Beogradu določili cene moke, pšenice, kruha, mleka, mesa in drugih prehrabnih izdelkov, so jih v Sloveniji kritizirali, češ - tudi to področje je treba tržno obravnavati in urejati, ne pa administrativno, z odloki, odredbami ali kako drugače. Zdaj, ko Slovenija zvezne oblasti in beograjske administracije ne priznava več, pa je vse več znamenj, ki kažejo, da bo tudi mlada slovenska država posegla po nepopularnih ukrepih, ki so jih uporabljali tudi Ante Marković pa pred njim Branko Mikulić in Milka Planinc.

Najbolj očitno znamenje, da se vračajo časi administrativnega urejanja (ali vsaj omejevanja) cen prehrabnih izdelkov, je odlok, ki je začel veljati 1. oktobra in s katerim slovenska vlada določa cene in cenovna razmerja med pšenico, moko in kruhom. Osnova je cena pšenice šest tolarjev za kilogram, iz nje pa izhajajo tudi cene moke - 21 tolarjev za kilogram moke tip 400, 18 tolarjev za moko tip 500 in 15 tolarjev za moko tip 850 - in drobnoprodajna cena katerekoli vrste kruha, ki v nobenem primeru ne sme preseči 36 tolarjev za kilogram.

Ob tem, da odlok vsebuje vrsto nelogičnosti (cena moke je določil na podlagi enokilogramskega pakiranja, čeprav je moka v 25- ali 50-kilogramskih vrečah ponavadi cenejša), tudi ne bo pripomogel k zaščiti standarda prebivalstva, kar je bil njegov glavni cilj in namen. Kaj se pravzaprav dogaja? Nekateri peki so namreč osnovni kruh, ki so ga pred uveljavitvijo odloka prodajali po 25 tolarjev, potlej podražili in ga zdaj prodajajo po 30 tolarjev ali še dražje, posebne vrste kruha, ki so bile že prej več kot 36 tolarjev, pa so morali poceniti. Vlada je torej s takšnim odlokom zaščitila premožnejši del prebivalstva, ki mu doslej pri kruhu ni bilo treba varčevati in si je lahko privoščil tudi osnovne; "udarila" pa je, kot kaže, predvsem po tistih, ki so že doslej zaradi nižje cene kupovali le osnovne vrste kruha. In kaj se bo verjetno še zgodilo? Ko pekarne ne bodo več mogle cenovne razlike med osnovnimi in posebnimi vrstami kruha kriti z zaslužkom pri osnovnih vrstah, bodo bržkone prenehale peči posebne vrste. Poudarba bo skromna in posebnih vrst kruha ne bodo mogli dobiti niti tisti, ki bi bili pripravljeni zanje odšteti tudi štirideset, petdeset tolarjev ali še celo več. ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

V škofjeloških Mesoizdelkih, enako pa tudi v jeseniški klavnici in v Špecerijini v Radovljici, veljajo od srede, 23. oktobra, nove odkupne cene živine, ki so približno za 12 odstotkov višje od prejšnjih. Pred tem se je živina nazadnje podražila 15. oktobra, od srede avgusta dalje pa je to že sedma podražitev. Da se je hkrati z živino podražilo tudi meso, ni treba posebej poudarjati.

vrsta živali — kakov. razred	cena (SLT/kg)	
	živa teža	meso
MPG — mlado pitano govedo:		
extra	81,20	145,00
I.	74,48	133,00
II.	68,32	122,00
zunaj razreda	58,80	105,00
Ostalo (starejše) govedo:		
I.	53,04	102,00
II.	48,88	94,00
III.	44,72	86,00
zunaj razreda	35,36	68,00
Teleta	96,00	—
Prašiči	75,00	—

V zasebni trgovini Brazda na Poljšici prodajajo nove in rabljene kmetijske stroje, odkupujejo pa tudi les. Poglejmo, kakšne so njihove cene!

vrsta stroja	cena (v tolarjih)
novi stroji:	
— nakladač Riko RN-1	103.000
— pajek SIP 340	48.750
— škroplilnica Agromehanika 340 z garnituro	39.547
— kosilnica BCS 622 (bencin-petrolej)	201.800
— kosilnica BCS 622 (diesel)	266.700
— motor za kosilnico BCS 622 (diesel)	72.100
— vrtna kosilnica Agroman	9.972
— samokolnica	1.100
rabljeni stroji:	
— kotel za žganjekuho (80 litrov)	14.000
— motokultivator Gorenje special	42.000
— freza za motokultivator Gorenje special	16.000
— nahrbtna škroplilnica Panonia	5.000
— kosilnica Reform	15.000
— traktorska enosna prikolica	18.000
— obračalnik BCS	6.000
— kosilnica Tomo Vinković	4.700
— motokultivator Honda 420 s priključki (freza plug, železna koleca)	58.000
— kosilnica BCS 622 (bencin-petrolej)	50.000

In kakšne so odkupne cene lesa?

vrsta lesa — kakov. razred	cena (SLT/m ³)
smreka in jelka	
— hlodi I	4.000
— hlodi II	3.200
— hlodi III	2.500
bukev	
— hlodi I	3.800
— hlodi II	3.000
— hlodi III	2.500

Zveza hranilno-kreditnih služb Slovenije je kmetijskim in gozdarskim hranilno-kreditnim službam priporočila, da naj od 8. oktobra dalje zaradi sprememb v kreditno-monetarni politiki uporabljajo naslednje obrestne mere:

Vrsta vloge (posojila)	obrestna mera (v %)
hranilne vloge na vpogled	12
vezava nad 1 mesec	24
vezava nad 3 mesece	30
vezava nad 6 mesecev	36
vezava nad 12 mesecev	42
posojilo kmetom	do 35
posojilo ustanoviteljem	do 40

Kmalu tudi novi zakon o higieni pridobivanja in prometa z mlekom

Bo za oddajanje mleka sosedom potrebno dovoljenje?

Pred oddajanjem mleka na tečaj o higieni mleka, molže in o osebni higieni ter o delovanju in vzdrževanju molznih strojev?

Ljubljana, 25. oktobra - V republiki že pripravljajo novi zakon o higieni pridobivanja in prometa z mlekom, ki bo določil zdravstvene, higienske in tehnične pogoje pridobivanja, zbiranja in prevoza surovega mleka, enotna merila za ugotavljanje higienske in fizikalno-kemijske kakovosti mleka, sistem plačevanja in nadzorstvo. Čeprav gre za zdaj samo za zakonske teze, pa je iz njih že mogoče razbrati, kako in o čem razmišljajo v pristojnih republiških organih.

Tisti, ki bi radi oddajali mleko za javno potrošnjo, bodo morali pred začetkom oddajanja zagotoviti veterinarsko-sanitarni pregled vimeva vseh molznic in si na posebnem tečaju pridobiti osnovna znanja o higieni mleka, molže in o osebni higieni ter o delovanju in vzdrževanju molznih strojev. Kar zadeva hlajenje mleka, zakonske teze govorijo o tem, da je treba mleko takoj po molži ohladiti na temperaturo plus osem oz. plus šest stopinj Celzija, odvisno od tega, ali je mleko "na mestu pridobivanja" do 24 ur ali do 48 ur. Na splošno bo mogoče prodajati le mleko, ki je bilo s pasteurizacijo, sterilizacijo ali s kuhanjem toplotno obdelano, izjemoma pa bodo lahko rejci na svoji kmetiji prodajali tudi surovo mleko, vendar pod posebnimi pogoji samo sorodnikom in sosedom, planincem na planinah in turistom, ki so na kmečkem turizmu. In kakšni so ti posebni pogoji? Rejec bo moral za prodajo surovega mleka na domu pridobiti dovoljenje ustreznega upravnega organa. Prodajal bo lahko le mleko z lastne kmetije, mleko, ki bo namolže-

no na dan oddaje mleka ali prejšnji dan, ohlajeno na temperaturo plus šest stopinj Celzija, mleko, ki bo izpolnjevalo vse zdravstvene in higienske-tehnične pogoje in bo na vidnem mestu označeno z opozorilom: "Surovo mleko, pred uporabo prekuhati!"

Organizator odkupa (zadruga) naj bi sam ali v sodelovanju s pooblaščenim laboratorijem ugotavljal za vsako kmetijo posebej, ali kakovost surovega mleka ustreza predpisanim normativom. Ugotavljali naj bi delež mlečne maščobe in belja-

kovin, skupno število mikroorganizmov, število somatskih celic, zmrziščno točko vzorca ter prisotnost antibiotikov in drugih zaviralnih snovi. Z mikrobiološkimi preiskavami mleka naj bi začeli takoj po uveljavitvi zakona, z ugotavljanjem števila somatskih celic prihodnje leto in z določanjem deleža beljakovin 1993. leta. Stroške kontroliranja kakovosti naj bi plačal organizator odkupa, rejci pa le takrat, ko bi se izkazalo, da so oddali nekakovostno, oporečno mleko. Rejci bodo lahko zahtevali od kontrolorjev, da hkrati vzamejo dva vzorca in da drugega pošljejo v superanalizo, ki jo bodo lahko opravljali le za to določeni laboratoriji.

Kaj predvidevajo zakonske teze za tiste, ki bodo oddajali

oporečno mleko? Zadruga kot organizator odkupa bo moral v primeru slabe higienske kakovosti mleka pisno opozoriti rejca ter tudi pospeševalno veterinarsko službo. Če bo mleko v mililitru vsebovalo več kot deset milijonov mikroorganizmov, bo veterinarski inšpektor odredil ukrepe za odpravo pomanjkljivosti; tistim, ki pomanjkljivosti tudi po tem ne bodo odpravili, pa bo odvzel dovoljenje za promet z mlekom. Laboratorij bo moral reče, pri katerih bodo trikrat v enem letu ugotovili slabo higienko kakovost mleka, "priviti" upravnemu organu veterinarske inšpekcije.

In kako naj bi bilo mleko plačano? Republiško ministstvo za kmetijstvo naj bi določilo merila za določitev osnovne cene, klasifikacijo mleka po higienski kakovosti in sistem plačevanja po kakovosti. Za mleko slabe higienske kakovosti naj bi bilo 10 odstotkov odbitka od osnovne cene, za mleko zelo slabe kakovosti 25 odstotkov, prav toliko tudi za mleko, v katerem bodo ugotovili zaviralne snovi, za mleko, katerem so povečano število somatskih celic, pa 5 odstotkov odbitka. Tistim, ki bodo mleko dodajali vodo, bodo za določen čas prepovedali oddajanje mleka, vse mleko tistega meseca pa bo plačano le po polovični ceni.

Koliko se bodo zakonske teze še spremenile, je sicer težko napovedati, vendar pa je že zdaj jasno, da zakon zaostre pogoje za pridobivanje in promet z mlekom in da je njegov cilj jasn: skontrolirati prirajo mleko, zmanjšati presežke in izboljšati njegovo kakovost. ● C. Zaplotnik



Zakon o gozdovih

V prehodnem obdobju večje pristojnosti stroki

Z denacionalizacijo bomo dobili veliko novih lastnikov, ki z gozdom nimajo izkušenj niti ne primerne znanja.

Ljubljana, 24. oktobra - Ker so zbori republiške skupščine na zasedanju v sredo sprejeli različne odločitve glede tega, kako obravnavati zakon o gozdovih (kot predlog za izdajo zakona ali že kot zakonski osnutek), so imenovali usklajevalno skupino, ki pa je predlagala, naj bi zakon umaknili z dnevnega reda. Dva zbora - zbor občin in družbenopolitični zbor - sta takšen predlog sprejela, zbor združenega dela pa se je odločil, da bo zakon obravnaval kot osnutek na seji, ki naj bi bila jutri, v sredo.

Sicer pa so mnenja o gozdarskem zakonu zelo različna. Skupščinska komisija za kmetijstvo in gozdarstvo (predsednik Franc Potočnik) je ocenila, da koncept zakona pa tudi posamezne rešitve niso dobre in da je zakon zato treba umakniti z dnevnega reda, ga popraviti in ga ponovno (čimhitreje) dati v skupščinsko obravnavo. Komisija za varstvo okolja in naravne dediščine, ki jo vodi dr. Hubert Požarnik, podpira predlagani zakonski osnutek, sicer pa je mnenja, da morata splošni in javni interes nad gozdovi dobiti prednost pred interesi lastnikov - zasebnikov, zadrug, občin in republike. Kar zadeva izbor in označevanje dreves, komisija ocenjuje, da je takšna rešitev, kot je zapisana v osnutku zakona, sprejemljiva za lastnika in stroko. Ker je odkazilo strokovno zelo zahtevno opravilo, v komisiji razmišljajo celo o tem, da bi predpisali ustrezno izobrazbo in usposobljenost za ljudi, ki bi to delali. V primerih, ko je lastninski interes omejen zaradi javnega interesa, bi morali predvideti ustrezno odškodnino. V komisiji tudi menijo, da bi bilo treba čimveč gozdov razglasiti za varovalne gozdove in za gozdove s posebnim namenom ter zakonsko zaščititi večje gozdne predele in krajinske parke (Pohorje, Kočevsko, del Notranjske itd.).

horje, Kočevsko, del Notranjske itd.).

Poglejmo še stališče skupščinskega odbora za urejanje prostora ter stanovanjska in komunala vprašanja! Kar zadeva proceduralna vprašanja, v odboru menijo, da ni razloga za ponovitev prve faze skupščinskega postopka, saj osnutek novega zakona temelji na enakih izhodiščih, kot je predlog za spremembo in dopolnitev sedanega zakona. Ker je gozd dobrina splošnega pomena, je po mnenju odbora potreben strokovni nadzor nad gospodarjenjem z gozdom - tudi pri izboru in označevanju dreves za posek. Odbor predlaga, da dreves ne bi označevali s spornim kladivom in žigom,

ampak le z rdečo oljnato barvo. V zakonu bi bilo treba določiti največjo količino lesa, ki bi jo lastnik gozda skladno z gozdnogojitvenim načrtom in po predhodni priglasitvi gozdarski službi lahko odkazal in posekal sam. Ker bomo z denacionalizacijo dobili veliko novih lastnikov gozdov, ki o gozdovih nimajo ustreznega znanja niti nimajo z njimi izkušnje, bi po mnenju članov odbora morali v prehodnem obdobju dati stroki večje formalno-pravne pristojnosti. Izkušnje namreč kažejo, da že malenkostne napake pri nestrokovnem izboru drevoja za posek povzročijo 10- do 20-odstotno znižanje letnega prirastka gozda. ● C. Zaplotnik



Gozdno gospodarstvo Bled
Ljubljanska c. 19
64260 Bled

objavlja

JAVNO DRAŽBO

za prodajo nepremičnine: hiša v Mojstrani, Delavska ul. 33.

Hiša ima naslednje etaže:

klet z garažo	130 m ²
pritličje	127 m ²
nadstropje	128 m ²
skupaj	385 m ²

Izključna cena je 7.200.000 SLT

Funkcionalno zemljišče obsega 830 m², od tega stavbno 169 m² in dvorišče 661 m².

Prometni davek in vse druge stroške v zvezi s prodajo in prenosom lastništva plača kupec.

Dražba bo v sredo, 30. 10. 1991, ob 10. uri v prostorih objekta, ki je na dražbi.

Stavba ni naseljena.

Za ogled naj se zainteresirani dogovorijo s komercialno GG Bled po telefonu 064/77-361. Do začetka dražbe morajo zainteresirani plačati varščino v višini 10 % izlicne cene. Pogodbo o nakupu mora kupec skleniti v 15 dneh po končani dražbi, sicer varščina zapade.

Zaradi čedalje večjega zanimanja bralcev za sodelovanje v rubriki Odmevi in Prejeli smo, priporočamo, da prispevki niso daljši od dveh tipkanih strani (60 vrstic). Le tako lahko zagotovimo pravočasno objavo čimveč pisem. Uredništvo si pridržuje pravico, da predolge prispevke ustrezno skrajša tako, da ni bistveno okrnjena vsebina sporočila oziroma, da zavrne objavo. Vsi prispevki morajo biti podpisani s polnim imenom in naslovom.

Uredništvo

Skrita kamera Brezjah

Gorenjski glas je v nekaj skrajšanih obrisih že pisal o zboru občane. Krajne skupnosti Brezje. Krajani na ljubo pa lahko ugotovimo, da besede izpod peresa naravnost Andreja Žalarja, ki ureja stran »Gorenjski kraji in ljudi«, niso prikazale bistva dogajanja na sicer dobro obiskanem zboru.

Zato želimo z nekaj ugotovitvami prikazati dejansko stanje delovanja in življenja v zadnjih letih delovanja naše krajevne skupnosti. Krajani se nismo mogli, da bi se pogovorili o namenu delu že polnih osemnajst let. Ni nam vseeno, kakšen bo nadaljnji razvoj našega kraja - naših vasi. Želimo si, da naša skupnost deluje v interesu našega skupnega interesa. Med nami kraji ni bilo prisotnosti delitve na »ene« in »druge«.

Vendar: predsednik sveta krajevne skupnosti Brezje govoril Jakob Langus je v svojem poročilu takoj na začetku kritično ocenil, da v preteklih štiridesetih letih ni bilo nič narejenega, nima, da, kar je bilo, je bilo. To pa je tudi vse, kar smo ocenimo oziroma imenujemo kot poročilo. V nadaljevanju smo imenovanega poročila pa je po mnenju navzočih le nekaj naskus predložitve nekega nejasnega programa krajevne skupnosti Brezje. Svet Brezje, njegovi člani, bi morali preden so predložili krajevno svoje zamisli, zadevo prijaviti. Ob tako nepravilni predložitvi je nemogoče smiselno pripravljati. Ni bilo niti jasno, kaj pravzaprav gre in kakšna je približna vrednost na pripravljanih zamisli, če že ne uresničitev. Zato je kljub izjavi predstavnika Izvršnega sveta občine Radovljica, ki je pokazal možnost sodelovanja pri urejanju v razpravo zastala.

Se tudi zaradi nerodno vodenja zboru preusmerila v »dogovorjanje« o parkirni. Težava je zlasti v tem, ker je gospod Jakob Langus živel v prepričanju, da ima kot predsednik sveta krajevne skupnosti Brezje pravico razpolaganja pri organiziranju in sredstvi Tu-

rističnega društva Brezje. Težko si je predstavljati, da si je že pred zborom občanov in mimo sklepa organov društva privoščil prepoved opravljanja funkcije predsednika Turističnega društva Brezje Francu Dežmanu, legalno izvoljenemu predsedniku društva. Težko je prav tako razumeti intelektualca, da ti grozi: »Na zboru občanov te bodo nesli iz dvorane!«

Turistično društvo ima svoje organe, ki jih izvoli članstvo in si nihče ne more privoščiti, da bi si lastil kakršnekoli pravice iz njih pristojnosti. Doslej smo se v kraju vedno složno dogovarjali in nikdar ni prišlo do takšnih zapletov, kot so se pojavili v času predsednikovanja gospoda Jakoba Langusa. Zato je tudi na zboru večkrat prišlo do slogana: »Nočemo diktature!« Kljub vsemu pa razumem izjavo, ki mi jo je dal gospod Langus, da smo za vse, kar smo postorili, v vasi krivi komunisti. Če je tamu tako, potem razumem tudi našega predstavnika v Zboru krajevnih skupnosti občine Radovljica, tudi člana sveta KS, ki je izjavil, da je za vse, kar je bilo (nič ni bilo) v zadnjih štiridesetih letih narejenega kriv »realni socializem«. Ne vem, ali smo res kot papige, ki uporabljamo obrabljene fraze, da bi izpljuvali ves svoj žolč in jezo, tudi na vse tisto, čemur daje večina naših ljudi tudi priznanje.

Novinar g. Andrej Žalar je bil večkrat navzoč na naših vaških srečanjih. Žal je tokrat doživel takšen način delovanja nekega sicer dobro zamišljenega zbora. Netaktnost uvodničarja in nespretnost vodenja je zato pripeljala do nedorečenosti. Skrita kamera je bila samo toliko neprijetna in nezaželena, ker so navzoči, ko so jo opazili, demonstrativno zapustili dvorano. Prispevala pa je, da ni prišlo do vrelščanja in ji gre zato morda celo priznanje.

Na koncu še nekaj vprašanj Svetu KS Brezje, zato, ker na zboru ni bilo odgovora, in ker smo se tako spontano razšli:

1. Kdaj bo krajanom dan v obravnavanje in potrditev Zaključni račun za leto 1990?
2. Kdaj bo krajanom predloženo poročilo in zaključni račun samoprispevka Krajevne skupnosti Brezje?
3. Oboje mora biti po Statutu KS Brezje predloženo v razpravo in potrditev krajanom.
4. Svet KS v novi sestavi je dolžan realizirati nekatere sklepe iz zadnjih sej sveta v stari zasedbi npr.

- postavitev prometnih ogledal,
- dokončna ureditev pokopališča,
- redno vzdrževanje električne razsvetljave v naseljih.

Za prvi dve nalogi so bila sredstva že zagotovljena in rezervirana iz namenskega samoprispevka.

4. Zaradi jasnosti pa še: Volilna komisija pri Svetu KS Brezje naj objavi na oglasnih deskah oziroma v oglasnih omari-

cah rezultate volitev v KS in za predstavnika v Zbor KS Skupščine Občine Radovljica z naslednjimi podatki: Ime in priimek kandidata, število volilnih upravičencev, število glasov, ki so jih dobili kandidati.

Za vse tiste, ki ne poznajo dela v KS Brezje v času t. i. real-socializma, moram povedati, da so kraji zgradili oziroma modernizirali cestišča v vsej krajevni skupnosti, postavili javno razsvetljavo, zgradili dom krajevne skupnosti in poslovilne vežice ter zgradili telefonsko omrežje, ki je omogočilo telefon skoraj v vsako hišo. Prav tisti, ki imajo največ pripomb pa niso prisluhnili klicu kraja in se niso pridružili krajanom v njihovih udarniških akcijah. Vse to pa je tisto: »Nič ni bilo narejenega.«

Lep pozdrav!

P. S.: Res pa je sedanjí predsednik krajevne skupnosti Jakob Langus veliko prispeval pri izgradnji poslovnih vežic in telefona na Brezjah. Kritika o nedelu velja torej drugim.

16. oktobra 1991

Anton Toman

Zasebna lastnina - »sirota Jerica«

Da se razumemo, dragi bralec, resnica pride na koncu.

Hlodi s slike, ki so tako lepo zloženi na kupu, so obeljeni in skrojeni na štiri metre. Okrog njih pa leži vsaj še tak kup, samo razlagani še niso. Prvo vrstna hlobovina ob robu gozda, v katerem raste polnolesna smreka. Gozd s tako visoko lesno zalogo, da je v njem kar temno in hladno. A meni je bilo hladno pri srcu tudi zaradi naslednjega:

Stopim bliže, da bi zavonjal vonj po sveže obeljenem lesu. Pa nič. Vonj po trohni mi udari v nos. Les je tu že tako dolgo, da bi vsak otrok zagnal sekuro vanj do ušes. Prerašča ga praprotna edina vrednost mu je še, da bo za gnojilo gozdu. Ali je lastnik umrl? Poizvem: »Ne, živ je in zdrav. Že od zadnjega vetrolo-ma pred več kot osmimi leti ima lastnik les tukaj naložen. Pa to je že ta drugo rajžo. Bogat kmet je, pa še mizar povrhu. Če bi mu pa v gozdu odsekal le suho vejo, bi te pa tožil. Tu pa...«

No, dragi bralec, ali mogoče misliš tako kot jaz: vzemi tam, kjer je preveč in daj tistemu, ki nima nič. Pa kaj učim krivo vero, saj to je ravno obratno z za-



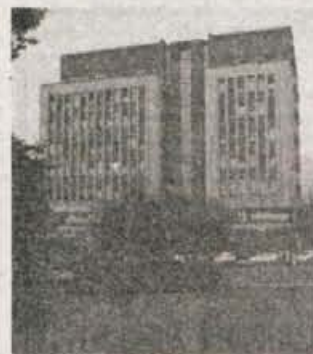
konom o denacionalizaciji.

In kje je vse to? Čisto blizu Letenc in po hlobovino ob robu gozda bi lahko prišel s kamionom. Pred osmimi leti. Pa naslov tega bogataša? Dobite ga pri

Marjanu Štempiharju dipl. gozd. ing.

Cesta 1. maja 12 64000 Kranj
Kranj, 11. oktobra 1991

ljubljska banka



- 36 - letna poslovna tradicija
- 5 poslovnih enot
- 27 ekspozitur
- 286 delničarjev
- višina bilančne vsote znaša 8.371 milijonov tolarjev

- sprejemamo vse vrste denarnih depozitov
- dajemo in najemamo kredite
- opravljamo devizne in deviznovalutne posle
- kupujemo menice in čke
- izvajamo emisijo vrednostnih papirjev in izdajamo denarne kartice
- hranimo sredstva in vrednostne papirje
- kupujemo in prodajamo vrednostne papirje, izdajamo jamstva, garancije, avale in druge oblike jamstva
- opravljamo določene posle plačilnega prometa
- opravljamo promet s premičninami in nepremičninami

"GORENJC IN BANKA - FORMULA PRIHRANKA"

Ljubljanska banka - Gorenjska banka d.d., Kranj, Cesta JLA 1, 64000 Kranj, telefon: 217-271, telefaks: 212-422, teleks: 37576 lb gb krn yu

Gorenjska banka d. d., Kranj

Podjetje OPUS iz Kranja nudi računalniško izobraževanje v svoji računalniški šoli v Poslovnem centru Planina 1 (pri Iskra servisu)

Računalniška šola za osnovnošolce (2 uri tedensko) (omejeno število mest)

Stalna ponudba seminarjev:	
Pregledni začetni seminar (12 ur)	50 DEM
Windows 3.0 (10 ur)	50 DEM
DOS (20 ur)	100 DEM
Wordstar (20 ur)	100 DEM
d Base (20 ur)	150 DEM
Quatro pro (20 ur)	150 DEM

Seminar za dijake in študente (15 ur) - uporaba več programskih paketov 50 DEM

Plačilo je v tolaški protivrednosti po uradnem tečaju. Seminarji so lahko dopoldne, popoldne ali v večernem času. Delo poteka na najmodnejši računalniški opremi, pod strokovnim vodstvom. Informacije in prijave vsak dan od 7. - 15. ure po tel. 324-039 ali osebno v podjetju Opus, Jaka Platiše 13.

Peter Colnar

DREVEŠA V GOZDU

»V dveh dneh sem zbral samo pri svojih znancih desetkrat obliko, kot ste jih vi, kot organizacija, vseh skupaj poslali.«

Razumljivo, da je to pomenilo za Lojzeta novo »črno piko« pri RK v Ljubljani.

Bilo je še več vzrokov, zaradi katerih je prišlo do dokončne razkola z odborom RK v Ljubljani, deloma tudi pa Lojzetovi prijatelji, najbolj pa so na to vplivali nekateri posamezniki, ki so se spopeli iz čisto določenih interesov »vrtihotapiti« v to človekoljubno organizacijo.

Finančne mahinacije

Počasi, vendar vztrajno, so se krhali odnosi s slovenskim državnim kreditom. Lojze je bil prepričan, da je odigral pri tem precej vlogo finančnik (direktor Združene gospodarske banke) in upravni svetnik pri tekstilni tovarni v Sentvidu Ovsenik. Nena-odoma je dobil v odboru ljubljanskega RK odločilnejšo vlogo. Lojze je pojasnjeval položaj iz svojega zornega kota:

Leta 1941 so zamrzile terjatve med Slovenijo in NDH. Ljudje, ki so jih zbrali v Ljubljani za izseljence, je Ovsenik izplačeval v Ljubljani, ki jih je zastopal. Kasneje se je oglasil v Zagrebu pri dolžnikih teh tovarn, ki so mu plačevali vrednost po vrednem kursu v lirah. Takšna transakcija je šla preko Rdečega križa. Ovsenik je pri tem zaslužil od 20 do 30 odstotkov, odvisno od kurzne vrednosti.

Hrvaška narodna banka je odobrila plačilo dolga le, če so hrvaška podjetja plačevala to v korist Rdečega križa.

Prvič je Ovseniku podpisal za 50.000 lir, naslednjič pa se je uprl. Ko je prinesel potrdilo za milijon lir, je Lojze zahteval, naj da Rdečemu križu tečajno razliko.

V Zagreb so začeli prihajati tudi drugi podobni špekulanti in zaradi tega je zahteval v Ljubljani, da mora potekati vse takšno menjavanje preko njega.

Razumljivo je, da se je močno zameril, da ga je Ovsenik, kar se je dalo v Ljubljani očrnil, saj mu je, vsaj za nekaj časa, spodletela donosna trgovina.

Ko je nekoč Lojze poročal na seji odbora RK v Ljubljani (preden je spoznal Broza), da ima precejšnje težave pri preskrbi s kruhom, so enostavno pisali Paveliču:

»Iz poročila našega delegata vidimo, da ima probleme s preskrbo s kruhom.« Zelo enostavno so napisali, naj se za to pobriga. K sreči je Lojze pismo prestregel.

Videl je, da nimajo niti pojma, kakšno je delo v Zagrebu in je zato močno vzrotil:

»Ne pošiljajte me naravnost v zapor!«

Ovsenik je imel med slovenskimi izseljenci v Zagrebu številne znance. Med njimi sta bila tudi celjski advokat dr. Anton Ogrizek in mariborski duhovnik dr. Jaka Rihter. Pričela sta prihajati k Lojzetu in se zanimati za izseljence, češ da so to njuni znanci. Šele kasneje se je Lojzetu »posvetilo«, da ga nameravajo počasi zamenjati.

V začetku oktobra 1941 je dobil dopis iz ljubljanskega Rdečega križa:

»Zaradi stališča tukajšnjih oblasti, razpuščamo našo delegacijo v Zagreb, ker ne smemo imeti zastopnika v inozemstvu.«

Sporočilo je prebral in kot bi se nič ne zgodilo nadaljeval z delom kot predstavnik slovenskega Rdečega križa. Potreboval jih

ni, njega oziroma njegovo delo, pa so potrebovali številni izseljenci in otroci...

»Odbor za slovenske useljence«

Sredi oktobra 1941 je prišel v Lojzetovo pisarno na Jurišičevu 2 nadve oholo dr. Krunoslav Draganović, podpredsednik Zavoda za kolonizacijo, profesor teologije.

»Gospod Colnar! Naredili bomo odbor za slovenske useljence. Prišel je čas, da koloniziramo srbska posestva. Naredili bomo odbor za evidenco naseljevanja. Verjetno bom jaz predsednik odbora.«

Po pravilih, ki jih je kazal, je imenoval predsednika »Odbora za slovenske useljence« poglavnik, sam odbor pa je ustanovljalo ministrstvo socialne politike (Udruženje). Ker je dr. Draganović ob vsaki priložnosti zagotavljal, da je osebni poglavnikov prijatelj, je bilo takoj jasno, da bo on resnično predsednik.

Dr. Draganović si je ogledal izredne prostore Čukovega stanovanja. Kmalu je poslal za sobo, ki si jo je izbral, čudovito pisarniško opremo (dolga pisalna miza, 12 tapetiranih stolov z vtisnjenimi svetniki...)

O sodelovanju ni spregovoril niti besedice. To je imel za samo po sebi umevno.

Dr. Krunoslav Draganović je sklical nekakšen občni zbor. Bilo jih je okoli dvajset.

Med njimi je bil celjski advokat dr. Ogrizek. Bil je dober advokat in je pred vojno zagovarjal dognavnika Kvaternika in dose-gel, da so ga oprostili. Baje mu je sedaj Kvaternik omogočil preselitev iz Srbije, kamor je bil izseljen, v Zagreb, mu dal stanovanje in ga dal imenovati za uradnega varuha bogatega mladoletnika.

Slovenska nogometna liga

Živilom točki tudi v Velenju

Velenje, 28. oktobra - Nogometaši Živila Naklo so v nedeljskem 15. kolu SNL v Velenju z rezultatom 1:3 premagali Rudarja, prvaka Slovenije v pretekli sezoni. Naklanci so s pametno igro prepustili pobudo domačinom in si v akcijah iz hitrih protinapadov priborili pomembno zmago. Dvakrat je domačo obrambo ukanil Taneski, enkrat pa Jerina. Odlično je igrala tudi obrambna vrsta na čelu z vratarjem Vodanom, ki je pri rezultatu 2:1 tudi zaustavil udarec Pranjčiča z bele točke. Ekipa Živila Naklo je nastopila v postavi: Vodan, B. Križaj, Naglič, Darjan Jošt, Murnik, J. Križaj, Jerina, Lunar, Ahčin, A. Jošt (Perhavec), Taneski (Zaplotnik).

Z novo zmago so se Živila utrčila na vrhu lestvice, kjer so z enaindvajsetimi točkami na izvršnem tretjem mestu, ob tem, da ekipa Belvedur Izola na drugem mestu in s točko več še ni bila prva. V prihodnjem kolu pa se derbi obeta v Naklem, kjer bo v nedeljo ob 14. uri domača ekipa gostila Gorico (prej Vozila). ● Dane Jošt

Gorenjska in območne nogometne lige

Kranj, 28. oktobra - V gorenjski nogometni ligi so bili konec tedna doseženi rezultati: Creina - Bitnje 4:1, Senčur - Trboje 1:2, Visoko - Zarica 2:1, Lesce - Sava 1:1, LTH - Bled 1:9, Mavčiče - Polet 3:2. V območni članski ligi je Triglav igral z Elanom 1:1, Alpina pa z Vodnicami 0:0. V OML je Triglav na gostovanju premagal Domažale z 1:2, Creina Primsko pa Primorje z 0:2. ● R. Gros

Namizni tenis

Kovina premagala Merkur

Kranj, 28. oktobra - Že med tednom je bila tekma med Kovino in Merkurjem v super namiznoteniški ligi. Ekipa Kovine je bila boljša in zmagala z rezultatom 6:3. V I. SNTL za moške je bilo odigrano tretje kolo. Ekipa Jesenice je izgubila z ekipo Melamina (6:3) in Vesno (5:4). V I. SNTL za ženske je ekipa Merkurja doma premagala Jesenice z rezultatom 6:3. V II. SNTL moški pa je Sava gostovala pri Presejlah in izgubila z rezultatom 6:3. Ekipa Skofje Loke je doma premagala Križe z rezultatom 5:4, Križe pa so izgubile tudi s Presejli 6:3, ekipa Sava pa je bila boljša od Skofje Loke, ki jo je premagala na gostovanju z 2:7. ● V. S.

Rokomet - super liga moški

Preddvor: Inles-Riko 23 : 23 (10 : 11)

Kranj, 26. oktobra 1991, športna dvorana na Planini, gledalcev 150, sodnika Wutej, Kranje oba iz Maribora.

Preddvor: Martinčič, Gregorc, Šonk, Bolka 1, Žibert 1, Naglič 1, Zavrl 1, Uršič 8, Lombar 3, Vidic 3, Cuderman 5 (2), Košir Inles-Riko: Veber, Đokič, Mohar, Šolc, Tanko, S. Mihelič 5, Lesar 12 (5), A. Mihelič 1, Fajdiga 1, Jarič 1, Manček 3, Gelze; izključitve: Preddvor 8. minuta, Inles-Riko 12. minuta; sedemmetrovke: Preddvor 3 (2) Inles-Riko 5 (5).

V zelo pomembni tekmi so Preddvorčani osvojili točko, ki je uspeh. V prvem delu tekme so domači vodili do sredine polčasa, nato pa gostje, vendar največ s prednostjo enega gola. Za domačine je bila usodna 36. minuta igre, ko so si gosti ustvarili prednost 3 zahtevkov. Domačinom je uspelo štiri minute pred koncem izenačiti in tako osvojiti pomembno točko. Najslabša na terenu pa sta bili sodnika iz Maribora. Rokometaši Šesirja so v SRL gostovali v Krškem in izgubili z rezultatom 25 : 19. Rokometašice Kranja pa so na gostovanju v Ribnici iztržile le tesen izid 21 : 20.

J. Marincek

Super liga v odbojki za ženske

Prva zmag Blejk

Nova Gorica, 26. oktobra - Nova Gorica : Bled, 0:3 (8:15, 8:15, 13:15) OŠ IX. korpusa Nova Gorica, gledalcev 300. Sodnika: Miljevič (Koper), Lesizza (Nova Gorica).

Bled: Domitrovič, Kraigher, Gogala, Petrač, Repe, Hudovernik, Artiček, Grahovec.

Kljub začetni nervozni Blejk so le te takoj v prvem setu povedle. Nato so nekoliko popustile in mladi ekipi Nove Gorice dovolile povesti z 8:7. Izkušene Blejke so nato vse niti prevzele in prvi set brez težav dobile. Tudi v drugem setu Blejke niso imele večjih težav in so, predvsem po zaslugi odličnega bloka Kraigherjeve, set hitro odločile v svojo korist. V tretjem setu so Blejke z odličnim servisom Domitrovičeve povedle z 8:0, nato pa dovolile domačinom, da so se ujele in držale ritem do 10:10. Ob koncu so se Blejke ponovno zbrale in z nekaj odličnimi zaključnimi udarci Petračeve uspele osvojiti set z rezultatom 15:13 ter osvojiti prvi par točk v novi sezoni. Zmaga je vsekakor spodbuden start v slovenski super ligi. ● Stefan Udrih



TRGOVINA IN GOSTINSTVO
KRANJ

**Prodajalna
"DELIKATESA"
TRŽIČ**

**VAS VABI NA PRODAJNE
DNEVE**

Pripravili smo vam degustacije
in prodajo izdelkov znanih proizvajalcev,
po zelo ugodnih cenah!

- ☐ "Mlekarna Ljutomer", sir Ementalec
- ☐ "JATA" Ljubljana - piščančji izdelki
- ☐ Primorska vina
- ☐ Domače pečenice
- ☐ Viki krema
- ☐ Domača orehova potica po naročilu

DEGUSTACIJA PIŠČANČJEGA MESA:

sreda 30.10.1991

od 9. do 11 ure in 14. do 15. ure.

**Prodajni dnevi: VSAK DAN
od ponedeljka 28.10.1991
do četrтка 31.10.1991**

13. kolo alpske lige nesrečno za vse slovenske predstavnike

Vragi iz Milana ugnali tudi borbene Jeseničane

Konec tedna so slovenski, predvsem pa gorenjski ljubitelji hokeja spet prišli na svoj račun. Najuspešnejši domači hokejski ekipi sta namreč gostili tekmece z vrha lestvice alpske lige. Žal sta obe morali priznati premoč gostov.

Bled, Jesenice, 26. oktobra - Tako na Bledu kot na Jesenicah so se pred trinajstim kolo zavedali, da prihajajo v goste močni nasprotniki, nikjer pa jim niso bili vnaprej pripravljeni prepustiti zmage. Toda v športu so atrakcije le redke in tako sta bila izida na obeh srečanjih pravzaprav pričakovana. Celovski KAC je ekipo Bled Promolinea premagal z rezultatom 2:5 (1:2, 0:2, 1:1), Milano Devils pa ekipo Acroni Jesenice z rezultatom 2:7 (0:2, 1:3, 1:2). Tudi ekipa ljubljanske Olimpije Hertz je v trinajstem kolu ostala praznih rok, saj jih je v Beljaku premagala domača ekipa VSV BIC z rezultatom 3:2 (1:1, 1:1, 1:0).

Petkova tekma na Bledu je bila sicer ves čas enakovredna, vendar pa so se gostje bolje znašli pred golom in tako zasluženo osvojili novi točki. S tem so prišli v skupino treh moštev v zgornji polovici lestvice in imajo še nekaj možnosti za vstop v finalni del tekmovanja alpske lige. Možnost za uvrstitev na drugo mesto pa se vse bolj izmika hokejistom Acroni Jesenice, ki so v soboto zvečer doma pred več kot štiri tisoč navijači morali priznati premoč ekipi Devils Milano.

Tekma v Podmežaklju se je začela s silovitimi napadi na gol milanskega vratarja Romana in v drugi minuti so gledalci že videli gol, ki pa ga ni bil. Zato pa je bil zares v četrty minuti uspešen De Angelis, ki je s strelom od daleč povedel v vodstvo gostujočo ekipo. Čeprav so Jeseničani več napadali, pa je bil v petnajsti minuti učinkovit Napier in rezultat po prvi tretjini je bil 0:2. V nadaljevanju tekme so imeli domačini nekaj lepih priložnosti, vendar pa sta bila uspešna le po enkrat Matjaž Kopitar in Aleš Kalan. Milančani, ki so na Jesenicah še

enkrat dokazali, da so res "vražji", pa so znali kaznovati napake obrambe in srečanje odločili sebi v korist s kar petimi goli razlike.

Takole je po tekmi razmišljal strelec prvega gola za Acroni Jesenice Matjaž Kopitar: "Milano Devils je zelo močna ekipa, vsi smo to vedeli, saj smo igrali proti njim v Milanu. Igrajo hitro, trd, kanadski hokej. Mi smo se nekaj dni pripravljali na to tekmo in mislim, da bi, glede na potek igre, lahko iztržili ugodnejši rezultat. Vseeno pa mislim, da z igro nismo razočarali, ker smo si priprigli precej priložnosti, ki bi jih z malo več sreče lahko tudi bolj izkoristili. Morda smo nasprotnike tudi malo precenjevali, saj smo se zavedali, da jih je težko premagati. In čeprav smo imeli precejšen del igre mi pobudo, so oni pač učinkovito kaznovali naše napake."

Novinarji, ki so si tokrat v še posebno velikem številu ogledali tekmo na Jesenicah, pa smo izkoristili tudi priložnost in poklepetali z našim hokejskim strokovnjakom Pavlom Kavčičem, ki je v vodstvu ekipe Milano De-



Sergej Povečerovski na tekmi z Devilsi ni zatresel gola, čeprav sta ga iz tribune spodbujali žena in hčerka. Foto: G. Šinik

vils, ob začetku sezone v alpski ligi pa je kazalo, da bo po petih letih trenerstva v Italiji prevzel ekipo Bleda. "Vojna in takratne razmere v Slovenije niso dopustile igranja in tako sem se odločil za ugodno ponudbo iz Milana. Pred sem bil v Milano Saimi, sedaj sem v Milano Devilsu. Sicer mislim, da je alpska liga uspešna,

vendar pa je vprašanje, ali se naša ekipa v naslednji sezoni ne bo raje odločila za kakšno kombinacijo s Švico... Mislim pa, da so se Blejci in Jeseničani zelo dobro vključili v to tekmovanje, saj na primer na domačem ledu igrajo Jeseničani res izvršno in sem bil kar presenečen nad rezultati, ki smo jih dobivali z Jesenic. Blejci sem si ogledal na večerajšnji tekmi in tudi oni so praktično enakovredni nasprotniki ekipi, kot je celovski KAC. Zato mi je po eni strani kar žal, ker nisem doma, ker nisem več z družino, ker nisem trener na Bledu, kjer bi bile, če pač ne bi bilo stanje, kakršno je, ob športu velike možnosti promocije Bleda in turizma."

Hokejisti Milana Devilsa pa so včeraj zvečer igrali tekmo tudi z Blejci (prej je bila predvidena za danes zvečer), vendar rezultata do zaključka redakcije še nimamo. Jeseničani v štirinajstem kolu, danes zvečer odhajajo na gostovanje v Feldkirch, doma pa bodo igrali spet v soboto, 2. novembra, z ekipo Zolda. ● V. Stanovnik

Pentatlon navdušil

Hotavlje, 27. oktobra - Da so duatloni, triatloni in športne panoge z več različnimi disciplinami vse bolj popularne tudi v Sloveniji, je dokazal nedeljski pentatlon, ki so ga pod pokroviteljstvom hotavelskega Marmorja pripravili športni navdušenci iz Poljanske doline in Skofje Loke. Na tekmo so, kljub mrazu, privabili kar šestindvajset ekip s po petimi tekmovalci. Med njimi je bilo precej rekreativcev, pa tudi mnogi naši vrhunski športniki, reprezentantje. Ob progi, predvsem pa na startu v Skofji Loki in cilju na Hotavljah, so jih spodbujali številni gledalci.



Zmagovalna ekipa U - sistem Pizzerija Mlin je dobila od pokrovitelja Marmorja iz Hotavlj čudovite marmorne ure, medalje in pokal, ki pa je prevzel pokrovitelj ekipe - Bojan Udovič. Foto: V. Stanovnik

Naloga prvih tekmovalcev, ki so začeli pentatlon na Mestnem trgu v Skofji Loki, je bila kolesarjenje do Gorenje vasi. Do tja so vsi rabili enako, 28 minut, in tako rekoč hkrati predali štafetno palico kajakašem, ki so veslali nazaj do Brodov. Tu so bile med ekipami večje razlike, prednost po kajakaški preizkušnji pa je prevzela ekipa Fiby Caffè bar iz Gorenje vasi, saj je Matej Grujakovič v kajaku najhitreje priveslal v Brode. Tam so kajakaše spet čakali kolesarji, ki jih je čakala pot do zadruženega doma na Hotavljah. Nalogo na kolesu je najbolje opravil Aleš Galof, ki je vozil za ekipo Desa iz Skofje Loke. Naslednja naloga pa je čakala gorske kolesarje, med katerimi je bil najhitrejši Boštjan Brelj iz ekipe Sport wahl iz Idrije. Ivan Urh iz ekipe U - sistem - Pizzerija Mlin pa je bil najhitrejši med gorskimi tekači in tako tudi priboril zmago svoji ekipi, saj pete panoge, spusta z jadrnim padalom, tekmovalci zaradi vetra niso opravili.

Prve tri ekipe po štirih panogah pa so bile: 1. U sistem - Pizzerija Mlin iz Prebacevega (Andrej Sajovec, Tomaž Bregar, Robi Lamošek, Ivan Urh, Srečo Plut) s skupnim časom 3:28:10, 2. ALPINA Ziri iz Gorenje vasi (Gorazd Podrekar, Tine Zupanc, Alojz Oblak, Stan Stanovnik, Sandi Zupančič) s skupnim časom 3:34:22, 3. Kola šport Bled z Bleda (Sašo Bole, Jani Plestenjak, Janez Rebersak, Klemen Dolenc, Darko Svetina) s skupnim časom 3:40:25.

Daljšo reportažo o tej zanimivi prireditvi pa pripravljamo za novembrsko Glasovo stotinko, ki bo izšla prihodnji teden. ● V. Stanovnik

Kegljanje

As liga ženske Triglav : Nova Gorica 2443 : 2401
Triglav : Čej 200 (Glivar 201), Zajc 426, Fleichman 399, Ristič 409, Ribič 404, Virant 404.

Slovenska liga - moški Triglav : Fužinar 5253 : 5313
Triglav : Beber 896, Mihelič 926, Boštarič 865, Oman 293 (Vehovec 536), Šimnovec 825, Cvirn 912.

J. Marincek

Smučarski skoki

Na skakalnicah na Gorenji Savi je bilo v nedeljo, 27. oktobra 1991, zaključno tekmovanje na plastičnih skakalnicah. Domači Triglav je pripravil prvenstvo Gorenjske za starejše pionirje do 15 let, pionirji do 13 let, ter meddruštveno tekmo mladincev, na katerem so nastopili tudi skakalci iz Celovca. Na tekmovanju ni nastopilo osem najboljših pionirjev Triglava, ki sodelujejo na tekmovanju v Banjski Bistrici v CSSR.

Rezultati: pionirji do 13 let: 1. Boštjan Brzin (Tržič) 197,0 (43,42), 2. Klemen Eržen (Tržič) 189,2 (42, 41), 3. Andraž Černivec (Tržič) 178,4 (40,5; 40,5); pionirji do 15 let: 1. Matija Stegnar (Tržič) 184 (56,54,5), 2. Jože Kokalj (Stol Žirovnica) 179,0 (55; 54), 3. Jaka Grosar (Tržič) 171,0 (54,5; 52,5); mladinci: 1. Erik Vesel (Triglav) 177,0 (54,5; 54,5), 2. Boštjan Kozelj (Triglav) 177,0 (55; 52,5), 3. Gregor Eržen (Triglav) 164,5 (52; 54).

Skupni vrstni red gorenjskega prvenstva: pionirji do 13 let: 1. Boštjan Brzin 70 točk (Tržič), 2. Miha Eržen 52 točk (Triglav), 3. Robert Janičič 47 točk (Triglav); pionirji do 15 let: 1. Jaka Grosar 70 točk (Tržič), 2. Matija Stegnar 70 točk (Tržič), 3. Jože Kokalj 42 točk (Stol Žirovnica).
J. Marincek

Razdružitev z SZJ in vključitev v FIS

Znanih devet kandidatov za olimpiado

Ljubljana, oktobra - Minuli četrtek je bila v Ljubljani izredna skupščina Smučarske zveze Slovenije, na kateri so se odločili, da se Smučarska zveza Slovenije razdruži iz federacije in začne postopek vključevanja v FIS. Ob tem so poslali pismo predsedniku mednarodne smučarske federacije g. Marcu Hodlerju, v katerem ga prosijo za sprejem v Mednarodno smučarsko organizacijo, kar utemeljujejo z znanimi razmerami pri nas in podkrepljujejo s podatki tradicije smučanja v Sloveniji. Ogromna večina smučarskih klubov in smučarskih strokovnjakov je namreč bila in je iz Slovenije. Tako je bilo od skupno 166 smučarjev udeležencev zimskih olimpijskih iger kar 163 tekmovalcev iz Slovenije, podobno je bilo tudi z udeležbami na svetovnih prvenstvih. Na seji so potrdili tudi člane reprezentanc v alpskih ter nordijskih disciplinah in biatlonu (nekaj nejasnosti je le zaradi "tujega" državljanstva Gorana Janusa in Narcise Šehovič), poleg tega pa so za predsednika Olimpijskega komiteja Slovenije smučarji na skupščini predlagali Janeza Kocjančiča.

Prejšnji teden pa je strokovni svet za vrhunski šport imenoval tudi kandidate za olimpijske igre v Albertvillu. To so: Nataša Bokal, Veronika Šarec in Katjuša Pušnik med smučarkami, alpski smučar Mitja Kunc, skakalci: Franci Petek, Goran Janus, Miran Tepič in Primož Ulaga ter biatlonce Sašo Grajč. Je pa še cela vrsta kandidatov, ki si bodo udeležbo na olimpiadi zagotovili z dobrimi rezultati v prvem delu prihajajoče smučarske sezone. ● V. S.



Slovenski balnarji proslavili 40-letnico dela zveze - Konec tedna je bilo slovesno v Ljubljani, kjer so balnarji s trobojem med slovensko in hrvaško državno reprezentanco ter slovesno sejo s podelitvijo priznanj proslavili jubilej. Med drugimi je priznanje prejel tudi Kranjčan Bojan Novak (na sliki), ki je uspešno nastopil na svetovnem mladinskem prvenstvu. Na tekmi je bilo uradno doseženih tudi nekaj slovenskih državnih rekordov, slovenski reprezentantje pa so premagali Hrvaške z rezultatom 30:21. Foto: G. Šinik



Slab izkupiček najboljših gorenjskih košarkarjev in košarkaric - Konec tedna so košarkarji Triglava gostovali pri ekipi Kronos Slovana in izgubili z rezultatom 93:85, košarkarice Kranja pa so izgubile v tekmi z Mavrico Ilirijo z rezultatom 67:51. Peto kolo bodo šele danes odigrale košarkarice Odeje Marmorja, ki gostujejo pri košarkaricah Apisa. Na tekmi, ki je bila v četrtek zvečer v Skofji Loki, so domačinke morale priznati premoč najboljših slovenske ekipe Ježice in izgubile z rezultatom 47:86. Že v sredo zvečer pa so Kranjčanke v četrtek kolu premagale ekipo Slovana. S te tekme je tudi posnetek. Foto: J. Cigler

Torek, 29. oktobra 1991

Dovolj bi bil liter koncentriranega onesnaževalca

Voda smrdela po mrhovini

Škofja Loka, 28. oktobra - Gornji vodni vir v Hotovli, ki je 17. oktobra za dva dni onesnažil poljanski dotok pitne vode v škofjeloški vodovod, je vedno zaprt. Enako tudi spodnji vir, ki je bil onesnažen 27. decembra 1984. Vendar so med obema onesnaženjema, kot ugotavljajo analitiki vode, precejšnja razlika. V ZSMH za Gorenjsko, ki je pooblaščen za analize vode, so poverili natančnejše preiskave onesnažene vode novomeškemu zavodu, tehnično usposobljenemu za razpoznavanje tujih vlog v vodi oziroma njenih neprimernih organoleptičnih lastnosti. Domnevajo, da je voda smrdela zaradi mrhovine. Vir in mesto onesnaženja še nista odkrita, zato bo končno poročilo mogoče sestaviti šele po jutrišnjem temeljitnem pregledu terena ob gornjem viru v Hotovli.

Po sedanjih razlagah je, spričo relativno kratkotrajnega onesnaženja vode (dva dni, vzorce vode so jemali v zajetju pred klorinacijsko postajo, ker klor v vodi zaradi kemičnih učinkov spremeni naravno spojino, povzročajo neureadne organoleptične lastnosti) mogoče celo blizu močnejšega toka vode, ki morda kje deluje. Če bi se kdo odločil, da onesnaži vodo, ne bi izbral

vodni vir. Teren na Pasji ravni je že tri leta prazen in se po ugotovitvah TO v tem času na njem ni nič dogajalo.

Zgornjemu zajetju bližnji sosed Drnovšek je 300 metrov zračne linije in 130 metrov nad zajetjem (za hribom), travnike pa ima več kot 150 metrov zračne linije in 90 metrov nad zajetjem. Drugi sosed je 800 metrov zračne linije in 220 metrov nad zajetjem.

Junija letos so v Zadobju pokopali poginulo žival. To je območje, ki površinsko gravitira v Potoško grapo, nepropustni sloji pa bi se lahko gravitirali na gornja zajetja v Hotovli. Mesto pokopa je

V sobotni šesturni nočni akciji na gorenjskih cestah Policisti vzeli 50 voznških dovoljenj

Kranj, 28. oktobra - V noči s sobote na nedeljo, od 22. do 4. ure zjutraj, je 54 policistov na gorenjskih cestah preverjalo prometno varnost, zlasti psihofizično stanje voznikov. Po domače: ali so bili za volanom trezni ali ne.

Policisti so v šestih urah ustavili kar 1289 voznikov in nanizali 241 prekrškov cestnoprometnih predpisov; 84 voznikov so predlagali v postopek o prekršku, mandatno so kaznovali 40 voznikov ter napisali 58 plačilnih nalogov.

Brez voznških dovoljenj je v sobotni akciji ostalo 50 voznikov, brez prometnih pet. 74 voznikom so policisti prepovedali nadaljnjo vožnjo, od teh 45 zaradi prevelike količine alkohola v krvi.

Razen voznikov so policisti preverjali tudi stanje vozil. Tako so uspeli pregledati 353 vozil. 111 voznikov so zaradi različnih pomanjklivosti njihovih konjčkov oziroma lažjih prekrškov opozorili.

Akcija, kakršnih bo v prihodnje še več, kaže na skrajno neodgovoren odnos voznikov do prometne varnosti. Ne spametujejo jih niti dokaj visoke kazni, še manj poročila o prometnih nezgodah, iz katerih razberemo, da velika večina povzročiteljev sedi za volanom v družbi z alkoholom.

Zlasti črno statistiko prometnih nezgod s hudimi posledicami pišejo v škofjeloški občini. V sobotni akciji sta zato na tem območju sodelovali tudi dve patrulji iz kranjske postaje. Policisti so kontrolirali 400 vozil oziroma voznikov, kar 26 jih je vozilo z bolj ali manj visokimi promilami alkohola. Kranjski policisti bodo še večkrat "zasi" na škofjeloške ceste, zlasti v obeh dolinah. S postreženim nadzorom hitrosti vožnje, brezhibnosti vozil in alkoholiziranih voznikov bodo sčasoma morda le uspeli vnesti več discipline na škofjeloške ceste. ● H. J.

KRIMINAL

Goljufija z devizami

V četrtek, 24. oktobra, dopoldne je pri Merkurjevi trgovini v Kranju neznanec prodal devize. Njegova ponudba je bila kar mamljiva: za marko 34 slovenskih tolarjev. Premamila je tudi enega od meščanov, ki se je dogovoril za zamenjavo 51.000 tolarjev za markami. 1500 mark sta skupaj preštela, ko je kupec preštela tolarje, pa je "prodajalec" neopazno zamenjal vrečko z markami. V vrečki sta bila zgoraj in spodaj bankovca po 100 mark, v sredini pa narezan papir. Žal je kupec goljufijo, ki ga je stala 44.200 tolarjev, opazil šele kasneje. Glede na to, da to ni prvi primer te vrste, tudi v Kranju ne, kriminalisti opozarjajo ljudi, naj karseda oprežno sklepajo tolarско-devizne menjave, zlasti z neznanci na ulici.

Lahkoverni posojevalci avtomobilov

Kriminalisti UNZ Kranj so celo pismeno opozorili posojevalce avtomobilov rent-a-car, naj bodo bolj previdni, komu posojajo draga vozila. Žal opozorila ne pomagajo dosti, saj se kraje še naprej dogajajo. Gre za (doslej) pet primerov, ko so se "najemniki" izkazali z ukradenimi osebnimi izkaznicami, nato pa je sled za njimi in avtomobili izginila. To se je zgodilo v posojevalnicah na letališču Brnik, v Škofji Loki in na Bledu. Če uslužbenci ne bi bilo tako malomarni in bi primerjali fotografije na osebnih izkaznicah z ljudmi, ki najemajo vozila rent-a-car, avtomobili ne bi izginjali.

Razkrita vloma v Škofji Loki

Storilec kaznivga dejanja dveh vlomov in velike tatvine v lokal Regabar in Biljard klub v Škofji Loki je znan. Gre za novince v tej "stroki", 19-letnega Samirja K., ki je vladal 10. maja in 30. julija letos. Iz lokala je ukradel kasofon, ojačevalce in glasbeni stolp. Del blaga, razen glasbenega stolpa, ki ga je mladenič očitno prodal, so loški policisti in kriminalisti UNZ Kranj dobili pri njem.

2300 metrov zračne linije in 320 metrov nad zajetjem. Če bi prišlo do onesnaženja v taki razdalji, bi imeli verjetno več tednov onesnaženo vodo.

Če bi onesnažili vodo v zajetju, ne bi izvirna voda iz zemlje tekla onesnažena. Zajetja so zaklenjena, prav tako varovalna ograja okrog objektov. Objekti so grajeni tako, da ni mogoče z izlitjem snovi od zunaj neposredno onesnažiti vode. Tudi pri pregledu objektov so ugotovili, da ni bilo nasilnega ali drugačnega odpiranja ter obiskov, niti ni bilo ničesar prinesenega v zajetja.

Iz najdenih koncentracij snovi v vodi in pretoka vode približno 5000 kubičnih metrov na dan iz gornjega vira v Hotovli poznalci ocenjujejo, da takšno dnevno onesnaženje lahko povzroči en liter koncentrirane snovi. ● H. Jelovčan

NESREČE

Smrt zaradi padca s smreke

Sp. Gorje - 72-letni Anton Koren iz Sp. Gorij je v soboto, 26. oktobra, okrog treh popoldne odšel na hrib Mali boš za domačo hišo, da bi popravil TV anteno, pritrjeno na 25 metrov visoki smreki. Smreka raste kakšnih sto metrov od hiše v gozdu. Med plezanjem na drevo je Korenu spodrsnilo, omahnil je v globino, udaril v trda kamnita tla, zlomil tilnik in na mestu umrl. Našli so ga ob pol sedmih zvečer.

Deček umrl v UKC

Radovljica - V četrtek, 24. oktobra, ob pol devetih zjutraj je v UKC umrl sedemletni Primož Sinkovič iz Radovljice. Primož je šel 21. oktobra popoldne s bratom in dvema prijateljskima na radovljiško pokopališče. Vsi štirje so splezali na betonsko konstrukcijo nad mrliškimi vežicami, Primož pa se na kupolo iz pleksi stekla, po kateri je navkljub opozorilom začel poskakovati. Pri tretjem poskoku je kupola počila, se zlomila, Primož je padel 6,5 metra globoko na betonska tla. Otroci so najprej stekli do njega, nato pa se razbežali. Nesrečo sta videla dva občana in nezvestnega dečka odpeljala v zdravstveni dom. Posledice padca so bile tako hude, da je kljub trudu zdravnikov v UKC po treh dneh umrl.

Najprej v oreh, nato v avto

Cerklje - V soboto je 31-letni Rene Kempers iz Suhadol v kamniški občini z BMW peljal iz smeri žičnice Krvavec proti Sp. Brniku. Med Gradom in Cerkljami ga je v dvojnem ovinku zaradi prehitre vožnje zaneslo s ceste na bankino. Sunkovito je zavil v levo ter po 25 metrih bočnega drsenja trčil v oreh ob cesti. Od tam je avto odbilo na levo stran ceste, kjer je trčil še v parkirano vozilo ob cesti. Voznik Kempers je bil v nezgodi lažje ranjen, sopotnik na sprednjem desnem sedelu Primož Gerkman iz Cerkelj, star 21 let, pa huje. ● H. J.

Inženirji in tehniki o varstvu pri delu

Zahteva za sprejem evropskih standardov

Bled, 28. oktobra - Pred dnevi je bilo na Bledu 12. posvetovanje o varstvu pri delu. Na srečanju, ki ga je organizirala Zveza društev varnostnih inženirjev in tehnikov Slovenije ob pomoči gorenjskega društva, je okrog 250 udeležencev spregovorilo predvsem o vzgoji in izobraževanju za varno delo.

V Zvezi društev varnostnih inženirjev in tehnikov Slovenije namreč ugotavljajo, da skoraj 70 odstotkov vseh poškodb pri delu v industriji nastaja prav zaradi pomanjkljivega znanja. Takšna ocena velja, kot je pojasnil v pogovoru za Gorenjski glas predsednik slovenske zveze Tone Kapus iz kranjske Save, tudi za gorenjske tovarne.

Med posvetom so zato kar osem referatov posvetili vprašanjem izobraževanja v lastnih vrstah. Glede na zahteve sodobnega razvoja so terjali spremembe v programu višje varnostno-tehnične šole v Ljubljani. V njej bodo morali uvesti, kot so zapisali v enega od končnih sklepov posveta, izobraževanje na drugi stopnji in tudi podiplomski študij. Drugih šest referatov je obravnavalo zlasti oblikovanje nove zakonodaje za razna področja varstva pri delu.

Vprašanja ustrezne zakonske regulative so bila vodila popoldanske okrogle mize. Razpravljali so zahtevali, da mora zakonodaja temeljiti na dognanjih stroke, pri čemer mora dobiti varstvo pri delu tudi ustrezno ekonomsko težo. Nedopustno je namreč, kot je poudaril predsednik Kapus, da letni stroški za poškodbe v marsikateri tovarni dosegajo vrednost mesečnih plač vseh zaposlenih. Po drugi strani je prav tako nerazumljivo, da poklicnih bolezni še vedno ne obravnavajo enakovredno kot poškodbe pri delu. Pomanjkanje denarja za varstvo pri delu je privedlo celo do ukinjanja obratnih ambulant in preventivnih pregledov za delavce, kar bo na daljši rok gotovo prispevalo k povečanju števila invalidov.

Strokovnjaki za varstvo pri delu so na Bledu še predlagali, naj bi vse izvršilne predpise povzeli po državah EGS, s čimer naj bi tudi pri nas omogočili upoštevanje evropskih standardov. Svoj prispevek ko posodabljanju je pristavil tudi mariborski inštitut, ki je predstavil najsoodnejši informacijski sistem za potrebe varstva pri delu.

Drugi dan posveta so udeleženci obravnavali zahteve EGS po varni ureditvi delovnih priprav in naprav. Seznanili so se z vsem, kar jim bo pripomoglo pri odločanju o nakupu nove opreme na tujem. Posvet so sklenili z razpravo o izobraževanju delavcev, ki se ukvarjajo s prevozom nevarnih snovi. S sprejetimi stališči bodo seznanili odgovorna ministrstva, od katerih pričakujejo uresničitev svojih zahtev. ● Stojan Sajc

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Pijanski par

Ona D. S. in on A. R. iz Frankovega naselja v Škofji Loki, ki sicer živita skupaj, sta že dobra znanca policije. Nedavno tega je ona, bilo je pozno zvečer, spet klicala na pomoč može v motokar, češ da njena druga polovica razgraja po stanovanju in jo hoče pretepati. Policista sta na kraju samem ugotovila, da si ženska izmišlja; A. R. je bil res pijan, vendar tudi on ni bila čista. Cel dan sta skupaj popivala, prišla okajena domov, ob srečanju z realnostjo pa sta se sprla. Žal je njuna realnost tudi otrok, ki mu ob takšnih starših gotovo ni lahko. Policisti so o dogodku poročali Centru za socialno delo, žensko pa opozorili, naj si ne izmišlja.

Gost in natakarka k sodniku

Pri sodniku za prekrške v Škofji Loki se bosta zagovarjala P. B. iz Stare Oselice in natakarka D. H. iz gostilne na Trebiji. P. B. je proti večeru prikolovratil v lokal že pijan, natakarka mu je kljub temu postregla s piščico, ko mu je nato ni več hotela dati, pa je gost ponorel; razbijati je začel nedolžne kozarce in grozil, da bo vse razbil. Policisti, ki so prihiteli na telefonski klic M. O., so sodniku prijavili oba. Natakarka bi pač lahko vedela, da je pijanemu možaku ne sme dajati pijače, pa če je še tako potreben.

Stare zamere

S. M. iz Frankovega naselja je policistom prijavil A. V. iz Form. Le-ta je napadel - oklofutal in zlasal - njegovo ženo, ko sta bila na obisku pri Sv. Duhu. Policisti so stvar preverili in ugotovili, da drži, zaradi kakšnih starih zamer pa se je A. V. fizično lotil nič hudega sluteče ženske, pa jih ni pretirano brigalo.

Ni bilo večerje

D. J. je zvečer prišel domov "v rožicah". Namesto da bi se tako tudi obnašal, je ponorel, ker ga na mizi ni čakala večerja. Pretepel je ženo, ko se je za svojo mater potegnil mladoletni sin, pa se je korenjaški poglavar družine spravil še nadenj. Hčerka je o svoji nesreči potožila materi, ta pa je brž poklicala policijo. Možaka bo povabil k sebi sodnik za prekrške in ga podučil, da je pljancanje grda stvar, še grša pa mučenje svojih najdražjih.

NA SONČNI STRANI ALP

Križi s črnimi gradnjami

Škofja Loka, 28. oktobra - Tudi hiša, ki na črno vznikne sredi samotnega travnika, je ekološki greh, skrunitev prostora, le da ljudje niso praviloma gledajo bolj tolerantno kot na tovarniški dimnik, katerega se valijo saje.



Pred kratkim smo pisali o štirih črnih stanovanjskih gradnjah ob robu mesta Škofja Loka, ki jim preti rušenje. Če se bo s tega občinski izvršni svet odločil zanj in založil stroške rušenja, bo urbanistična inspekcija za taka dela nima denarja. Izvršni svet se še ni odločil, zvedeli pa smo, da je pogodba z izvajalcem, podjetjem Gradnje Kranj, za tovrstne opravke podpisana. Domače podjetje Tehnik je posel zavrnilo, ker njegovi delavci na tujem terenu tega ne počnejo radi; v ušesih jim še vedno zvečuje kritike ob rušenju črne gradnje na Godešiču pred četrto stoletje. "Rablji" bodo torej Kranjčani, trenutno pripravljajo predračun stroškov rušenja za nekaj objektov.

Občinska vlada torej očitno namerava vpeljati večji red v graditvi kmetijske zemlje, čeprav - kot rečeno - o usodi štirih črnih gradenj, za katere je inspekcijski postopek že končan, še ni imel zadnje besede.

Na našem posnetku je hiša nad Plevno, ki jo je v fazi izkopa občinski izvršni svet pred meseci dal zasuti, pa jo je nato vztrajni črni graditelj vendarle pripeljal do strehe. V posmeh vsem zazidalnim načrtom, prepovedim, redu, graditeljem, ki zidajo legalno in ne nazadnje gradbeno dovoljenje stane precej potrpljenja in denarja. ● H. J., foto J. Cigler

30.10. - 9.11. **ZAM** ODPRTO: PO-PE 8.30-19 SOBOTA 8-13 INFORMACIJE 064/50795

SALON POHIŠTVA DETELJICA

Akcijaska prodaja sedežnih garnitur!

Po izredno ugodnih cenah!!

POLEG TEGA VAM NUDIMO POHIŠTVENE IZDELKE IZ REDNE LASTNE PROIZVODNJE TER IZDELKE DRUGIH PROIZVAJALCEV

PRIDITE, NE BO VAM ŽAL!

UGODNO ZA GOTOVINO

MASIVNA KOŽNA KLOP Z MIZO

SAMO 15.716 SLT

PISALNA MIZA

SAMO 3.932 SLT

MALI OGLASI

217-960

APARATI STROJI

Prodajni STEDILNIK (4 plin, 2 električni), električni RADIATOR in termoakumulacijsko PEČ - cena za kos 1.500 SLT ter pomivalno MIZO - cena 700 SLT. Ogled popoldan. Vaska Žaberl, Alpeka 54, Lesce 18409

Prodajni nov 4-nitni, namizni OVERLOCK. 216-153 18459

Poceni prodajni 50-litrski BOJLER, Sp. Benica 70/a 18463

IZPOSLOJA videokamer; enostavna uporaba! 241-265 18900

Prodajni nov ŠIVALNI STROJ Ruža Step, v kovčku ter nov nerabljivi DVOSED Meblo. Informacije na 327-558 18909

FOTOKOPIRNI STROJ Canon 305, odlični, z opremo, prodajni 212-151 18919

Industrijski ŠIVALNI STROJ Singer, prodajni 212-907 18929

Prodajni 100-litrski kombinirani BOJLER 66-702 18945

PRALNI STROJ v okvari, prodajni za 1.700 SLT. 70-191 18960

HLADILNIK, prodajni za 6.000 SLT. Senčar, Zl. polje 3/d, Kranj 18965

Prodajni PISALNI STROJ Unis TBM, v kovčku. 81-834 18985

Prodajni 1 leto star SESALEC Iskra. 621-765 18987

Ugodno prodajni termoakumulacijsko PEČ, 3 kW. 57-821 18990

Prodajni trajnožarečo PEČ. Jesenice, 84-225 18993

Prodajni Kuppertsbusch. 84-354 18999

Prodajni termoakumulacijsko PEČ. 77-683, zvečer 19003

Prodajni plinski BOJLER. 51-458 19006

Prodajni barvni TV, star 6 let in SESALEC. 41-373 19009

OVERLOCK Pfaff, nov, z garancijo, prodajni 215-650 19013

C 64 Jostick + kasetar, prodajni za 250 DEM. 633-488 19021

Poceni prodajni dva 10-litrski BOJLERJA Gorenje, 140-litrski HLADILNIK Gorenje tip 4715 - lux in 80-litrski kombinirani BOJLER Lagune 86 E, za kopalnico. Sebenje 18, Križe 19033

Zelo ugodno prodajni nov brezžični TELEFON. 324-538 19040

Izredno ugodno prodajni nov oljni GORI-LEC. 324-538 19041

Prodajni termoakumulacijsko PEČ, 4 kW. 325-526, popoldan 19046

Prodajni STEDILNIK in PEC na trda goriva. 212-191 19049

Tobi PEČ za centralno ogrevanje, 23 cc, zelo malo rabljena, prodajni 77-276 19059

Ugodno prodajni novo zamrzovalno OMARO. 51-228 19060

Prodajni RAČUNALNIK Sharp MZ 721. 311-158 19072

Barvni TV Gorenje, prodajni za 300 DEM. 311-158 19073

Ugodno prodajni SILOREZNICO puhalnik. 82-253 19092

Prodajni nov STEDILNIK Kuppertsbusch. 215-426 19094

Poceni prodajni nov "GAŠPERČEK" Kuppertsbusch. 211-912 19096

GLASBILA

Prodajni 32-basno klavirsko HARMONIKO. 218-930 18927

Prodajni SYNTHESIZER Yamaha DSR 2000 in OJACEVALEC. 46-137 18981

SYNTHESIZER PS 140, prodajni 214-318, popoldan 19012

GRADBENI MATERIAL

Ugodno prodajni LEPILO za stropor. Japelj. 59-037 18921

Prodajni električne CEVI za v beton. 44-078, zvečer 18931

Prodajni nove RADIATORJE Jugoterm. 45-688 18967

gostilna sejem

KRANJ, STARA CESTA 25

Dnevno vam nudimo divjačino, ribe in vse vrste ostalih jedi po naročilu. Obenem pa vas vabimo, da preživite prijeten sobotni večer ob duetu Sezam. Sprejemamo rezervacije za poslovna kosila, zaključene družbe in ohceti. Rezervacije po telefonu 222-233.

Se priporočamo!

KUPIM

Kupim PEČ na trda goriva, širina največ 45 cm. 74-683 18956

Kupujem stare predvojnne RAZGLEDNI-CE. 84-058 19000

Kupim domača JABOLKA. 620-701 19017

CITROEN GS, GA, CX, Visa, nevozno, kupim. 691-946 19068

LOKALI

V najem vzamem DELAVNICO, od 20 do 30 kvad. m., v Kranju ali bližnji okolici. 218-767, od 7. do 8. ure 18922

Oddam poslovne PROSTORE. SSS Radovljica, Gorenjska 25 19071



STRAŽIŠČE, tel.: 311-600.

Križnarjeva pot 4
Uredite si vrh z našo pomočjo. Drevesnica PINO vam nudi pestro izbiro iglavcev in grmovnic

s celotno izvedbo del. Obiščite nas! Mercator - KŽK Kmetijstvo - Kranj

ROLETE, ZALUŽIJE, laminirane ZAVESE, naročite na 75-610 19075

OPRAVLJAM prevoze oseb in tovora s kombijem. 331-061 19076

MONTAŽA in POPRAVILO TV anten. 57-420 19093

OBLAČILA

Poceni prodajni moška in otroška OBLAČILA. 324-688 18918

Oddam razna dekliška OBLAČILA. 323-632 18932

Prodajni belo dolgo POROČNO OBLEKO, št. 38 - 40. 44-575 19019

OTROŠKA OPREMA

Prodajni leseno STAJICO. 324-574 18959

Prodajni 2 otroški POSTELJICI, z opremo. 324-574 18960

OSTALO

Prodajni GAJBICE, Frelih, Posavec 64, Podnart 17533

Sl. Prešernov spominski KOZAREC v Kranju, Titov trg 16 18931

Prodajni uokvirjen GOBELIN, 48 x 108 cm, Tomšičeva 30, Kranj 18963

Prodajni novo tovarno PRIKOLICO, St. Loka 78, Škofja Loka 18969

Prodajni veržno KLJUČAVNICO z alarmom. 81-834 18982

Prodajni mešana DRVA. 622-535 18988

Prodajni zločljiv invalidski VOZIČEK. 58-104, popoldan 19006

Prodajni nove 200-litrski SODE za gorilno olje. 212-191 19048

Prodajni dva GOBELINA - Alpe, Jesen, 50 x 40. 801-132 19077

PRIDELKI

Prodajni ZELJE v glavah, Jenko, Gorenjska vas 39 - Reteče 18954

Prodajni ZELJE v glavah, Hafner, Zaberca 21, 44-679 18953

Prodajni ZELJE v glavah in FIŽOL. 40-088 18978

POSESTI

Oddam GARAZO na Planini - pri Kolovnici. 213-243, od 16. ure dalje 18953

V najem oddam HIŠO z vrtom in garažo, v Kranju. 45-558 19016

RAZNO PRODAM

Prodajni SPALNICO in STEDILNIK (2 + 4). 48-139 18781

Prodajni suhe hrastove PLOHE in invalidski VOZIČEK. Sušnik, Meja 1, Mavčiče, 40-100 18913

Prodajni GRAMOFON - 2 x kasetar, CD plošče, novo. 51-485 19004

Prodajni KADI za namakanje in teno LOPAR. 41-373 19066

STAN. OPREMA

Prodajni zakonsko POSTELJO, dim. 160 x 200 cm. 46-079 18910

Prodajni ZELJE v glavah. 40-179 18911

Prodajni pisarniško OMARO, MIZO in STOLE. 620-268 18968

Prodajni MIZO, 150 x 86 cm in 6 STO-LOV. 81-847, po 21. uri 19029

Prodajni nov dvojni UMIVALNIK Kolpa-san. 46-665 19092

STANOVANJA

Mlada 3-članska družina nujno potrebuje manjše STANOVANJE - skromno streho nad glavo, za krajši čas. Brez predplačila! Sifra: ČLOVEŠKA POMOČ 18427

Mlad par s hčerko potrebuje za krajši čas skromno STANOVANJE. Sifra: KLJIC v skromno 18903

Zamenjam 1.5-sobno družbeno STANOVANJE, na Planini III., za večje. 325-834 18912

Družbeno STANOVANJE, 54 kvad. m., Radovljica, zamenjam za večje, na Bledu 18915

Naslov in oglaševanje oddelku. 18915

Družbeno 2-sobno STANOVANJE zame-njam za večje. 328-733 18916

V Radovljici prodajni 1-sobno STANO-VANJE. 74-433 18952

V najem oddam STANOVANJE na Miru pri Begunjah. 51-958 18979

V Kamniku najemam SOBO za 6 mese-cev. 82-593, po 18. uri 18993



Dalmatinova 1
Slovenija Ljubljana

vabi k sodelovanju novega sodelavca za prosto delo-vno mesto

PRODAJALEC V PE KRANJSKA GORA

za določen čas, s polnim delovnim časom.

Poleg splošnih zakonskih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- dokončana šola za prodajalce, stopnja zahtevnosti IV.
- do 3 let ustreznih delovnih izkušenj
- pasivno znanje enega tujega jezika

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni na naslov: Slovenija-šport, p. o., Ljubljana, Dalmatinova 1. O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 30 dni od objave.

GORENJSKI GLAS



HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
GKZ TZO »Sloga« Kranj
Jezerska 41
64000 Kranj

objavlja prosta dela in naloge

VODJA HRANILNO-KREDITNE SLUŽBE

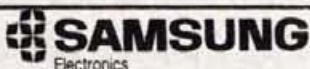
Pogoji:

- najmanj izobrazba V. stopnje ekonomske ali druge ustrezne smeri, tri leta delovnih izkušenj

Mandatna doba traja štiri leta.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh na naslov: GKZ TZO »Sloga« Kranj, Jezerska 41, 64000 Kranj.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem razpisnem postopku.



IZKORISTITE ŠE ZADNJO PRILOŽNOST NAKUPA PO STARIH CARINSKIH DAJATVAH NA DVA OBROKA

HI FI STOLP: CD gramofon, digitalni radio, ura, budilka, spomin, dvojni kasetofon, navadni gramofon, daljinsko upr. SAMO 21.990,00 SLT

VIDEOREKORDER, 3 glave, VPS, počasni posnetek, 8/365 dni, daljinsko upr., LCD SAMO 23.490,00 SLT

televizorji, ekran 70, 51 cm, z ali brez TTX

za takojšnje gotovinsko plačilo 5 % POPUST



KRANJ
Koroška c. 16
tel: 064/212 249

ŽREBANJE
30. 12. 1991

Rezultati bodo objavljeni v Gorenjskem glasu

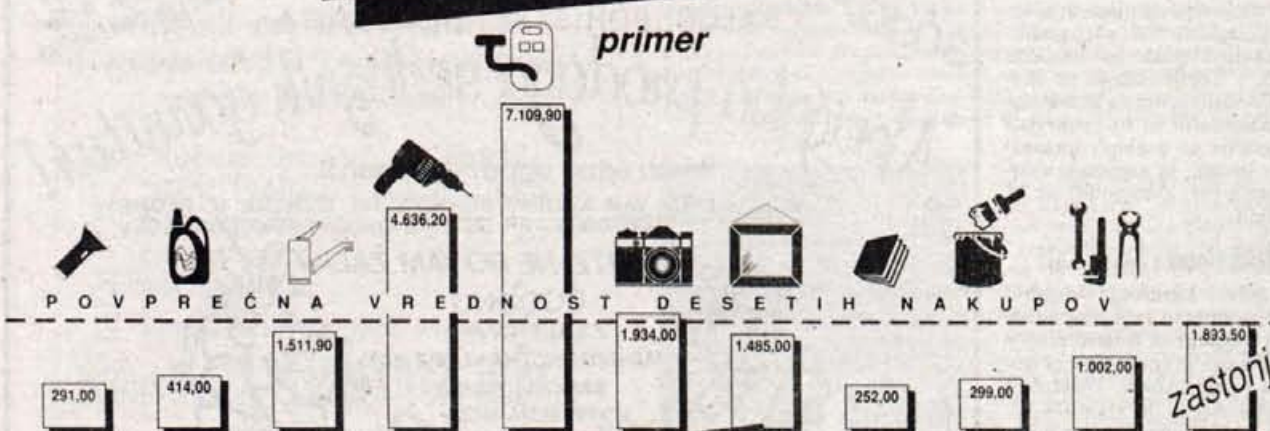
NAGRADNA IGRA,
V KATERI SODELUJE
VSAK
PUJEC

1. nagrada
VIDEOREKORDER
2. nagrada
BON V VREDNOSTI 4.000,00 SLT
3. nagrada
10 x PIZZA IN PIVO V PIZZERIJI ORLI TENETIŠE
- 4., 5. nagrada
BON V VREDNOSTI 1.500,00 SLT

JEANS CLUB PETRIČ - NAJ... JEANS CLUB

Končno nekaj zastoni!

v Metalkini blagovnici Kamnik



Po desetih nakupih kateregakoli blaga v Metalkini blagovnici Kamnik in ne glede na vrednost ima kupec posebno ugodnost!

metalka
TRGOVINA

pri enajstem zaporednem nakupu se kupcu odšteje povprečna vrednost predhodnih desetih nakupov. Možnost nakupov velja pri gotovinskih plačilih do konca leta 1991. Vključite se v akcijo!

MOTORJI KOLESA

Prodajni BT 50, letnik 1987. 631-503

KOLO Sport, prodajni za 400 SLT. Tomšičeva 30, Kranj 18962

KOLO city bike Rog 9/90, prodajni za 7.800 SLT. Partizanska 12, Kranj 18964

Prodajni MOPED Colibri, letnik 1990. 323-261 19065

Prodajni BT 50 ali menjam za ATX. 76-016 19091

OBVESTILA

J & J TV, VIDEO, HI-FI, SERVIS. Popravljamo vse vrste TV, VIDEO in HI-FI NAPRAV. 329-886 16355

PLESKARSKA DELA opravimo hitro in poceni! 241-483 18464

TIPKAM, LEKTORIRAM - laserski tisk. 312-221 18485

RTV SERVIS Samsung, Gorenje! 216-945 18539

OBNOVA trakov za printerje. 061/576-078 18570

IZDELUJEM aluminijaste tople grede. 216-208 18934

SERVISIRANJE in priprava avtomobilov z zimo. Storitve in cene so konkurenčne! AMD Škofja Loka, 622-369 18970

Kvalitetno ČISTIM talne obloge in vzmetnice. 81-834 18986

OPRAVLJAMO soboslikarska dela. 214-330 18997

OBUTEV po ugodni ceni! "Korak", Prešernova, Radovljica 19001

ČISTIM itisone, tapisone, avtosedeže. 632-437 19015

"Orbiter" RTV Servis Gorenje, Samsung. 216-945 19043

POLAGAM keramične ploščice. 65-705 19066

RESTAVIRAM starine, slike in freske. 45-372 19067

OPTIKA
POSLOVALNICA KRANJ
Cesta JLA 18
nasproti porodnišnice
Telefon: 212-196

VELIKA IZBIRA UVOŽENIH OKVIRJEV, STEKEL IN SONČNIH OČAL

PREGLEDI VIDA: ponedeljek, sreda od 14. - 15. ure
torek od 15. - 17. ure
četrtek od 8. do 10. ure

Odprto:
od 8. - 18. ure
sobota od 8. - 12. ure

SE PRIPOROČAMO!

Prodajno STANOVANJE v Skofji Loki, 61 m², m. 631-422 19020
Zelezniki oddam opremljeno GAR-
SONJERO. 79-982 19042
Prodajno STANOVANJE v Podlubniku,
19078 622-615

VARSTVO
Prodajno dopoldansko VARSTVO otrok.
217-575 19056

VOZILA DELI
Prodajno 5 zimskih GUM s platišči,
13. 212-716 18229
Prodajno zimске GUME za Jugo 45,
355 18916
Prodajno nove BLATNIKE, PRAGE, MA-
KO za Z 101. 81-834 18989
Prodajno lita PLATIŠČA za Zastavo. 19075
Prodajno štiri GUME, dim. 155-70-13,
20-205 18994
Prodajno 100, letnik 1975, prodajno za rezervo-
dele. 242-718 19030
Prodajno ROEN - rabljeni rezervni deli, pro-
dajno. 691-946 19069
Prodajno kitar VENTIL - SVEČO, 4 stop-
421-550 19070
Prodajno nove zimске GUME za Z 750,
312-322 19081
Prodajno prednjo MASKO in KLJUČAV-
CO za R 4. 312-322 19086

VOZILA
Prodajno karamboliran JUGO 55, letnik
89. 218-752 18722
Prodajno GOLF JXD, letnik 1987, prodajno ali me-
nam za cenejši avto. 325-438
Prodajno 45 S, letnik junij 1985, ugodno pro-
dajno. 061/631-437 18786
Prodajno prodajno GOLF diesel, letnik 1987,
631-364 18847
Prodajno ŠKODO 105 S. 57-918 18907
Prodajno prodajno MAZDO 323, letnik
1987, Pogačnik, Kamna gorica 17. 18908
Prodajno Z 101, letnik 1979, registrirana
14. 2. 1992 ali menjam za konja in Z
za dele. 48-065 18914
Prodajno 150, letnik 1981, neregistrirana, pro-
dajno. 311-052 18920
Prodajno prodajno Z 101, letnik 1987, bele
rove, registrirana do oktobra 1992. 18923
Prodajno 478, od 15. ure dalje 18923
Prodajno neregistrirano ŠKODO 105 L, le-
tnik 1978. 47-676 18925
Prodajno FIESTA 1.4 CLX, 5 vrat, nov, pro-
dajno. 212-907 18928
Prodajno R 4 in SCHIROCCO GTI. Stare-
na 27. Kranj - Čirče 18930
Prodajno JUGO 45, letnik 1989, z dodatno
opremo. 79-096 18933
Prodajno CITROEN GS 1.3, letnik 1979,
43-043 18935
Prodajno GOLF diesel, letnik 1983. Janja
Prašnikar, Zg. Bela 22, Predvor 18936
Prodajno GOLF D, garažiran in PEUGE-
OT 304. 47-235 18937
Prodajno ohranjeno Z 101, letnik 1981,
73-186 18941
Prodajno Z 101, letnik 1982, dobro ohran-
jena. 73-186 18942
Prodajno Z 101 GT 55, letnik 1983, regi-
strirana. 216-115 18943
Prodajno 126 BIS, letnik 1991, bel, prodajno.
letnik 94 18944
Prodajno ŠKODO 105 L. Cena po dogovoru.
68-406 18946
Prodajno Z 101, letnik 1980, 73.000 km.
68-568 18947
Prodajno 4 GTL, letnik 1987, prodajno. 18948
Prodajno Z 101 GTL 55, letnik 19893. 18951
Prodajno 128, letnik 1988, menjam za R 4 GTL.
11/b, Bled 18954
Prodajno JUGO Korat 55, letnik 1990,
1600 km, registriran do 25. 9. 1992. 18955
Prodajno PEUGEOT 205 XS, letnik 1989,
dobro ohranjen, prevoženih 24.000 km.
631-096 18957
Prodajno ali menjam JUGO 55 Skala za
18966 45-688
Prodajno Z 750, letnik 1978, neregistrirana.
45-478 18971
Prodajno Z 101, letnik 1976. 242-292 18974
Prodajno OPEL SENIOR, letnik 1983, v
stanju. 421-163 18976
Prodajno R 5 Expres, skoraj nov, primeren
za obrtnike ali trgovce. 421-163 18977
Prodajno Z 125, letnik 1977, dobro ohran-
jena. 215-643 18980
Prodajno prodajno R 21, neregistrirana.
61/613-102 18992
Prodajno R 18, letnik 1985. 214-330 18996

Prodajno 126 P, letnik 1977, registriran do
julija 1992. 216-212 18998
Prodajno DAIHATSU Sharad diesel, le-
tnik 1991. 40-143 19010
Prodajno 101 GTL, letnik 1986, 18.500
km. 50-726 19014
Prodajno 126 P, letnik september 1986.
88-697 19018
R 5 GT Turbo, letnik 1990, ugodno pro-
dajno. 217-844 19023
Prodajno JUGO 55, letnik 1985. Boltjanov-
va 6/a, Lesce. 74-006 19026
OPEL CORSE 1.2, letnik 1991, prodajno.
218-414 19027
Prodajno Z 101 Mediteran, letnik 1980.
620-111 19032
Prodajno Z 101 GTL 55, letnik 1986, pre-
voženih 60.000 km. 622-536, zvečer 19035
Prodajno LADO Samaro 1300 S, letnik
1989. 47-034 19036
R 5, nov, neregistriran, s "šibadahom",
prodajno. 242-685 19047
Ugodno prodajno nov GOLF, neregistri-
ran, troje vrat, rdeče barve. 47-469 19051



Prodajno JUGO 45, letnik 1986, dobro
ohranjen, garažiran, z dodatno opremo.
75-792 19055
Prodajno Z 101, letnik 1986, registrirana.
78-882, Bled 19058
Prodajno GOLF, letnik 1982 ali menjam
za mlajši. 312-255 19061
Ugodno prodajno Z 128, letnik 1986. 45-532 19062
Ugodno prodajno PEUGEOT 405 GL, le-
tnik 1989. 241-685 19063
R 4 in CITROEN GS, prodajno. Perko,
Zasavska 2/a, Lesce 19079
Prodajno Z 101, letnik 1977, celo ali po de-
lih. 46-665 19080
Prodajno dobro ohranjen JUGO 45, letnik
1983. 214-719 19083
Prodajno R 4 GTL, letnik 1987, ohranjen.
312-322 19084
Prodajno Z 101, letnik 1986. 633-140 19088
Prodajno Z 750, registrirana, vozna, Jac.
Okroglo 19, Naklo 19089
Menjam HONDO Civic 1.5 GL, letnik
1990. 59-152 19098
SIMCO Horizon, letnik 1979, garažirana,
ugodno prodajno. 323-752, popoldan 19099

ZAPOSLOTITVE

Mlado dekle išče zaposlitev v STREŽBI.
Sifra: NATAKARICA 18313
Mamica z dvema otrokoma nujno potre-
buje dodatni ZASLUŽEK ali DELO na
dom. Sifra: STISKA 18675
Nujno potrebujem redno ali honorarno
ZAPOSLOTITVE v gostinstvu. Sifra: STRE-
ŽBA 18902
Uspešna zastopniška skupina išče SODE-
LAVCA. 59-063 18917
Z malo truda do zaslužka! 861-321 18950
V dopoldanskem času iščem honorarno
ZAPOSLOTITVE. 77-609 18973
Iščem dodatno ZAPOSLOTITVE, razen
akvizitstva. 81-834 18984
Nujno iščem DELO na domu. 58-091, 19007
Franc
Terenska PRODAJA zanimivih artiklov.
57-313 19025
DELO na vašem domu, delovne izkušnje
niso potrebne! Pošljite kratak življenjepis
in kuverto z vašim naslovom ter znakom,
nato boste dobili potrebna navodila. Na-
da Pavlovič, Log Ivana Krivca 10, 64270
Jesenice 19034

JEANS CLUB
Kranj, Koroška C. 16.
tel.: 212-249

Ste brez zaposlitve in pripravljeni resno
delati? DZS vam nudi pošteno plačano
ZAPOSLOTITVE. 74-584, med 9. in 12.
uro 19050
Zaposlim samostojnega AVTOKLEPAR-
JA. Naslov v oglašnem oddelku. 19053
AKVIZITERJI! Obrtnik išče POTNIKE
za pridobivanje novih strank. Dobro pla-
čilo! Sifra: PREHRANA 19097

ŽIVALI

Poceni prodajno odlične PSE čuvaje. Peter-
nelj, Podbrezje 32, Duplje 18959
Prodajno 6 tednov stare PUJSKE. Zg. Laze
20, Zg. Gorje 18991
Prodajno 7 mesecev staro ŽREBICO pra-
ma. 65-037 19011
Prodajno 140 kg težkega PRAŠIČA. T.
Fajfarja 35, Cerklje 19022

Dobrim ljudem oddam dva majhna
KUŽKA. 78-608 19024
Prodajno 7 tednov starega BIKCA. Zg. Bit-
nje 67. 312-237 19028
Prodajno breje OVCE. Minka Dolar, Begu-
nje 104 19031
Prodajno mlado KRAVO, dobra mlekar-
ica. 40-644 19037
Prodajno jahalno KOBILO, stara 20 mese-
cev. 723-632 19039
Rjave JARKICE, prodajno. Stanonik, Log
9, Skofja Loka. 65-546 19052
Prodajno 1/4 mlade KRAVE in 1/2 TELE-
TA. 57-937 19054
Prodajno 300 kg težko TELICO in KRA-
VO pred drugo telitvijo. 723-147 19082
Prodajno BIKCE za nadaljno rejo. 79-868 19090

ZAHVALA
Ob boleči izgubi našega
dragega očeta, starega očeta,
brata, tasta in strica

MIRKA LAPANJA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom
in prijateljem za izraženo sožalje, darovano cvetje in
spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvalju-
jem dr. Dušanu Bavdku za dolgoletno zdravljenje,
g. Jeriču za pripravo pogrebnih slovesnosti, ZZB NOV
Visoko, pevcem iz Nakla, g. Ivanu Grosu za lep nago-
vor in vsem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČI: sinova Srečko in Andrej z družinama.
Milje, 25. oktobra 1991

V SPOMIN
Odšla si, ne da bi se poslovila,
zato še bolj boli,
tolažba meni je edina,
da nekaj snidemo se vsi.

28. oktobra je minilo žalostno
leto, odkar nas je mnogo
prezgodaj zapustila naša
mama, stara mama, sestra in
teta

KRISTINA FRELIH
iz Davče

Hvala vsem, ki obiskujete njen zadnji dom in priži-
gate sveče!

VSI NJENI

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi
bolezni v 30. letu starosti zapustila naša ljubljena
hčerka, sestra in teta

MARJETA FENDE
iz Britofa 235

Od nje se bomo poslovili v sredo, 30. oktobra
1991, ob 15. uri, na pokopališču v Predosljah.

ZALUJOČI: Vsi njeni

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage žene, sestre, tete,
svakinje in sestrične

MARIJE KIRCHER-KALAN

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, sosedom, pri-
jateljem in znancem za izrečeno sožalje, daroval-
cem cvetja ter vsem, ki ste jo spremljali na zadnji
poti. Posebej se zahvaljujem dr. Prašnikarju,
dr. Drinovcu, dr. Benediku ter medicinskemu se-
stram Odd. 600 na Golniku za izredno pozorno ne-
go v času njene hude bolezni ter dr. Terčonu za
zdravljenje in obiske na domu. Zahvaljujem se go-
vorniku ZB NOV Orehek - Drulovka za izrečene
tople besede slovesa, g. župniku za opravljen obred
ter pevcem Društva upokojencev Kranj za zapete
žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI: Vsi njeni

ZAHVALA
Ob prvi obletnici smrti
našega dragega moža in očeta

ANDREJA MRAVLJA

se ga s hvaležnostjo in ljubeznijo spominjamo.
Hvala vsem, ki ga niste pozabili!

Žena Anica in sinovi z družinami
Hotavlje, 18. oktobra 1991

ZAHVALA
Ob smrti naše drage mame,
stare mame in prababice

IVANE ZUPAN
Jurjove mame iz Trboj

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste jo pospremili
na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli
izraze sožalja. Iskrena hvala tudi dr. Koselju iz
Kranja za pomoč pri lajšanju bolečin v zadnjih tren-
utkih življenja. Posebej iskrena zahvala pevcem in
g. župniku za lepo opravljen obred.

VSI NJENI

ZAHVALA
Ob boleči izgubi ljubega moža, ata, starega ata in
tasta

BORISA STOJANOVIČA

se zahvaljujem sorodnikom, prijateljem, znancem
in sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in
spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala
velja g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred
in pevcem za zapete žalostinke. Vsem, ki ste nam v
najtežjih dneh kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

VSI NJEGOVI
Škofja Loka, oktobra 1991

ZAHVALA
Ob izgubi našega dragega

IVANA RAKOVCA
kovača iz Besnice

se iskreno zahvaljujem dr. Bavdku za dolgoletno
zdravljenje, g. župniku, sosedom, Gasilskemu dru-
štvu Besnica, ZB in vsem, ki ste ga pospremili k nje-
govi zadnji poti.

ZALUJOČI: Vsi njegovi
Besnica, 22. oktobra 1991

ZAHVALA
Ob smrti naše drage sestre in tete

FRANČIŠKE JENKOLE

se najlepše zahvaljujem sorodnikom, sosedom in
znancem za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje.
Zahvala zdravstvenemu in strežnemu osebju Doma
ostarelih v Kranju. Posebna zahvala zvonarju, pev-
cem in g. župniku za lepo opravljen pogrebni
obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI

Slovenija in svet

Remont Jugoslavije ni mogoč

Čeprav je Slovenija to že nekajkrat povedala Evropi in tudi sogovornikom na haški mirovni konferenci, so bili mnogi, med drugim tudi lord Carrington, prepričani, da ne mislimo resno. To je bilo zaznati tudi v petek v Haagu, kjer so bili s slovenske strani Milan Kučan, dr. Dimitrij Rupel in dr. Matjaž Sinkovec.

To je v petek zvečer, po vrnitvi iz Haaga, ugotovil tudi slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel. Dejal je, da Slovenija ne želi biti članica nobene nove skupnosti, ki jo z najnovejšim dokumentom načrtuje Evropska skupnost. Srbija je na nasprotni strani, saj takšne rešitve tudi ne sprejema, ampak vztraja na obnovi federacije, čeprav okrnjene, za Rupla presenetljivo pa je bilo stališče Hrvaške, ki je pristala na novo skupnost suverenih držav skupaj z Makedonijo, Bosno in Hercegovino in Črno goro, kar je tudi po svoje presenečenje, saj smo od Črnogorcev pričakovali enako stališče, kot ga ima Srbija. Slovenija sicer ne odklanja možnega bodočega sodelovanja z novimi državami ali državo na ozemlju bivše Jugoslavije. Zanimivo s petkovega Haaga pa je tudi to, da prvič ni bila omenjena Jugoslavija kot državna tvorba. Slovenija je bila tokrat v Haagu ostrejša. Že pred konferenco je predsednik Kučan pisal lordu Carringtonu. Spoštovanemu lordstvu je slovenski predsednik izrazil protest, ker so v Haag še vedno vabljeni člani puči-

Zahteve po priznanju

Italijanski zunanji minister De Michelis je dejal, da Slovenija lahko pričakuje mednarodno priznanje okrog Božiča, obenem pa je italijanskim poslovnem odvetoval sodelovanje z Beogradom. Za priznanje Slovenije in Hrvaške so se zavzeli tudi avstrijski in italijanski krščanski demokrati, ki so na srečanju v Beljaku (sodelovali so tudi krščanski demokrati iz Slovenije in Hrvaške, v Beljaku pa je bil tudi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle) o tem sprejeli posebno resolucijo. Za priznanje Slovenije in Hrvaške se je izrekla tudi švedska ljudska stranka. Meni, da bi morale to storiti vse skandinavske države, te pa bodo poleg tudi predlagale sprejem Slovenije in Hrvaške v Konferenco o evropski varnosti in sodelovanju. Priznanje so podprli tudi ameriški kongresniki Elton Gallegly, Robert Dornan, Mervin Dannemeyer, John Doolittle in John Kyl.

stičnega dela zveznega predsedstva, čeprav ignorirajo sklepe konference in sporazume, ki jih sami podpišejo. Slovenija ne bo pristala na nikakršne kompromise, ki bi ogrozili suverenost in polno neodvisnost Slovenije. V Haagu naj zato začne delati delovna skupina za razdružitev. Naša delegacija je ta stališča v petek ponovila. Po vrnitvi iz Haaga pa je Kučan izrazil določeno mero razočaranja, ker se je o Sloveniji malo govorilo, več pa o Srbiji in naporih, da bi jo prepričali k pristanku za osnove nove zveze na ozemlju Jugoslavije. O prvi točki dokumenta, priznanju republik, ki to želijo, pa sploh ni bilo govora. Slovenija bo še sodelovala v Haagu, vendar ne več na najvišji ravni, ampak bodo v Haag odhajali naši predstavniki glede na vsebino in težo obravnavane problematike.

Čestitke

Ob avstrijskem državnem prazniku so avstrijskemu predsedniku dr. Kurtu Waldheimu, kanclerju dr. Franzu Vranitzkemu in zunanjemu ministru dr. Aloisu Mocku čestitali predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan, predsednik vlade Lojze Peterle in zunanji minister dr. Dimitrij Rupel. Milan Kučan je ob dnevu Organizacije združenih narodov poslal čestitko generalnemu sekretarju OZN Perezu de Cuellarju in poudaril zavezanost Slovenije načelom in ciljem ustanovne listine OZN. Kučan je poslal čestitko tudi predsedniku Češkoslovaške Vaclavu Havlu ob 73. obletnici ustanovitve Češkoslovaške.

Nezaslišan molk

Komisija skupščine Slovenije za mednarodne odnose je sprejela poziv ob vojni na Hrvaškem, v katerem obsoja divjanje soldateske in pobijanje nedolžnih ljudi ter uničevanje najdragocenejših zgodovinskih in kulturnih spomenikov. Komisija se sprašuje, doklej bodo Konferenca o evropski varnosti in sodelovanju, Evropska skupnost, OZN, Unicef, Unesco in druge organizacije mirno gledale to dogajanje in se izgovarjale, da gre za naše notranje zadeve. Bo kdo pomagal ljudem, ki umirajo za demokracijo. Samo mednarodno priznanje po sodbi komisije lahko ustavi vojno in brezvestno pobijanje. ● J. Košnjek

Priznanja za žirovski radio

Škofja Loka, 28. oktobra - Na drugem festivalu radijskih postaj v Sloveniji, ki je bil od 25. do 27. oktobra v Moravskih Toplicah, je sodeloval tudi Radio Žiri. V vseh štirih zvrsteh, ki so jih prijavili za tekmovanje, so žirovski radijci med trinajstimi prijavljenimi postajami dosegli visoke uvrstitve.

Duška Jurman je s komentarjem Kaj je novega v RUŽV osvojila prvo mesto, Karla Bernik z dnevno informativno oddajo drugo, drugo mesto je osvojila tudi kontaktna oddaja Kaj bo z vojašnico v Škofji Loki avtorice Dušice Jurman, ter EPP spot Alpina avtorjev Boruta Bogataja, Luke Senice in Janeza Vouka. ● H. J.

Besedilo ustave usklajeno

Ljubljana, 28. oktobra - anes je predsednik skupščine Republike Slovenije in predsednik ustavne komisije dr. France Bučar obvestil novinarje o tem, da je medstrankarsko usklajevanje določil besedila nove ustave v tako imenovani politični koordinaciji končano. Povedal je, da je po resni grožnji po popolni blokadi možnosti priprave nove ustave z vodji poslanskih klubov dosegel načelni sporazum o osnovnih principih usklajevanja besedila, ki ga je sam pripravil. Ocenil je, da je usklajeno besedilo zelo blizu jedrnat in moderni ustavi, čeprav je bilo sprejetih nekaj kompromisov. Kot vsak pravni akt naj tudi ustava le omejuje (kar ni prepovedano, je dovoljeno) zato kratka ustava pomeni več svobode.

O podrobnostih bomo še poročali. ● S. Z.

Demokrati o lastninjenju

Demokratska stranka Slovenije (naj pojasnimo, da gre za odcepljeni del Slovenske demokratične zveze) prireja danes ob 17. uri v okrogli dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani okroglo mizo o lastninjenju. Znano je, da je bila prav lastninjenje ena izmed spornih točk v SDZ, saj je ožje vodstvo te stranke že pred kongresom nasprotovalo vladnemu predlogu. Na okrogli mizi, ki jo bo vodil dr. France Bučar, bodo sodelovala najeminentnejša imena slovenske ekonomske misli dr. Ivan Ribnikar, dr. Jože Menčinger, dr. Aleksander Bajt in mag. Igor Omerza.

Komemoracije ob Dnevu mrtvih

Jesenice

Četrtek, 31. oktobra

Osrednja žalna slovesnost bo ob 16. uri v Spominskem parku na Plavžu

Rateče
Dovje-Mojstrana

ob 17. uri pri spomeniku NOB
ob 16. uri pri spomenikih žrtvam I. in II. svetovne vojne
ob 16. uri pri spomeniku pred osnovno šolo

Blejska Dobrava

Petek, 1. novembra

Kranjska Gora

ob 11. uri na novem pokopališču v Kranjski Gori
ob 13.30 na starem pokopališču v Kranjski Gori
ob 14.30 na pokopališču v Podkorenu
ob 18. uri pred spomenikom padlim v I. svetovni vojni
ob 15. uri pri spomeniku borcev NOB
ob 10. uri v Parku talcev na Koroški Beli
ob 14. uri na pokopališču borcev NOV

Planina pod Golico
Javornik — Koroška Bela
Žirovnica

Kranj

Torek, 29. oktobra

Primskovo

ob 16.30 pri centralnem spomeniku pri OŠ

Sreda, 30. oktobra

Orehok-Drolovka

ob 16. uri pri centralnem spomeniku na Orehku
ob 16.15 uri pri spomeniku pri OŠ
ob 16. uri v spominskem parku v Stražišču
ob 10. uri pri Šorlijevem mlinu

Preddvor

Stražišče

Vodovodni stolp

Četrtek, 31. oktobra

Bela

Britof-Predoslje

ob 17. uri pri spomeniku na Zgornji Beli
ob 11. uri polaganje venca pri centralnem spomeniku na pokopališču v Predosljah
ob 16.30 pri centralnem spomeniku pri OŠ
ob 17.30 pri centralnem spomeniku ob 16. uri pri spomeniku na pokopališču v Kranju
ob 10. uri pri spomeniku v Trbojah
ob 17. uri pri Stošičevem spomeniku na Zlatem polju
ob 16. uri na pokopališču v Zg. Besnici

Petek, 1. novembra

Cerklje

ob 11. uri pri centralnem spomeniku v Cerkljah
ob 10. uri pri centralnem spomeniku v Goričah
ob 8.30 na pokopališču ob grobišču padlih borcev in talcev
ob 10. uri pri spomeniku na pokopališču ob 10. uri pri centralnem spomeniku pri OŠ
ob 11. uri pri centralnem spomeniku na pokopališču v Senčurju

Goriče, Golnik, Tenetiše

in Trstenik

Kokra

Kokrica

Podbrezje

Šenčur, Visoko in Voglje

V spomin vsem pobitim v občini Kranj bo spominska svečanost v soboto, 2. novembra, ob 15. uri v gozdu za pokopališčem v Kranju, kjer bo maša za vse pokojne.

Radovljica

Četrtek, 31. oktobra

Radovljica
Srednja Dobrava

Podnart

ob 16. uri v graščinskem parku
ob 16. uri pred spomenikom NOB na pokopališču
ob 16. uri pri spomeniku padlim na Ovsiašah

Petek, 1. novembra

Osrednja slovesnost bo ob 10. uri pri spomeniku talcem v Dragi, ob 11. uri pa v graščinskem vrtu v Begunjah.

Gorje
Bohinjska Bistrica

Bohinjska Bela

Bled

ob 9. uri na pokopališču v Gorjah
ob 9. uri pri spomeniku NOB v Bohinjski Bistrici
ob 9. uri na grobovih padlih borcev na Bohinjski Beli
ob 10. uri na partizanskem pokopališču na Bledu

Žalne in spravne slovesnosti

Radovljica, 27. oktobra — Skupščina občine Radovljica, občinski odbor zveze borcev, politične stranke v občini in dekanija Radovljica prireajo ob dnevu mrtvih, v petek, 1. novembra, žalne in spravne slovesnosti ter zadušnice za žrtve druge svetovne vojne. Prva bo ob devetih dopoldne pod Pustim gradom na Lancovem, druga uro kasneje na grobišču talcev v Dragi, tretja pa ob 11. uri v graščinskem vrtu v Begunjah. Maše zadušnice bo opravil škof Jože Kvas.

Škofja Loka

Četrtek, 31. oktobra

Lenart nad Lušo
Hotavlje

Škofja Loka

Leskovec

ob 10. uri pri spomeniku padlih
ob 15. uri pri spomeniku padlih na Hotavljah
ob 16. uri pred Domom ZB NOV
ob 15. uri pred spomenikom padlim

Petek, 1. novembra

Trebiša

Dražgoše

Žiri

Sv. Duh

Godešič

ob 9. uri pri spomeniku padlim
ob 9.30 pri spomeniku
ob 9.30 na pokopališču na Dobravčevi
ob 10. uri pri spomeniku padlim
ob 10.30 pri spomeniku padlim

Tržič

Četrtek, 31. oktobra

Podljubelj

Bistrica

ob 16. uri pri spominski plošči v Podljubelju
ob 17. uri pri spominski plošči v Bistrici

Petek, 1. novembra

Križe

Leše

Kovor

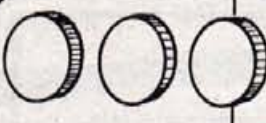
Tržič

Brezje pri Tržiču

ob 8.30 pri spomenikih v Križah
ob 9. uri pri spomeniku v Lešah
ob 9. uri na pokopališču v Kovorju
ob 10. uri na grobišču borcev v Tržiču
ob 10. uri pri spominski plošči na Brezjah

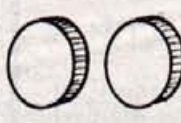
DOBER OKTOBER

Znižanje cen nekaterih izdelkov v Merkurjevih prodajalnah od 7. oktobra do 7. novembra.



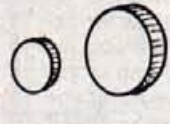
za 30%

vrtno garniture, motorne in električne kosilnice, garniture DOM-Triso (meter, kotnik, vodna tehnica,...)



za 20%

vrtno mreže, orodja ISKRA-ERO, Swaty - FLEX, Black & Decker, Unior, vijaki, okovja Titan in Kovinoplastika, EMO-BIO in garniture.



za 15%

Varstoj in Iskra - Varjenje BARVE, LAKI, RAZREDČILA

Znižanje cen velja za takojšnja plačila nad 1.000,00 tolarjev in člane stanovanjskih združenj. Podrobnejše informacije dobite pri prodajalcih!